

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.7.2016
COM(2016) 467 final

2016/0224 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την
κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ**

EL

EL

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Πλαίσιο και λόγοι της πρότασης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλει προσπάθειες για μια ολοκληρωμένη, βιώσιμη και ολιστική πολιτική μετανάστευσης της ΕΕ με βάση την αλληλεγγύη και τον δίκαιο επιμερισμό των ευθυνών, η οποία μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά τόσο σε περιόδους ομαλότητας όσο και σε περιόδους κρίσεων. Αφότου εγκρίθηκε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για τη Μετανάστευση¹, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εργάζεται προς την εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπιση τόσο των άμεσων όσο και των μακροπρόθεσμων προκλήσεων της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών κατά τρόπο αποτελεσματικό και συνολικό.

Το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου βασίζεται σε κανόνες προσδιορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους για τους αιτούντες διεθνή προστασία (συμπεριλαμβανομένης μιας βάσης δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων των αιτούντων άσυλο), κοινά πρότυπα για τις διαδικασίες ασύλου, τις συνθήκες υποδοχής, την αναγνώριση και προστασία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο υποστηρίζει τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου.

Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την ανάπτυξη του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς τους τύπους των χρησιμοποιούμενων διαδικασιών, τις συνθήκες υποδοχής που παρέχονται στους αιτούντες, τα ποσοστά αναγνώρισης και τον τύπο προστασίας που χορηγείται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Οι εν λόγω αποκλίσεις συμβάλλουν στις δευτερογενείς μετακινήσεις και στο φαινόμενο της αναζήτησης του ευνοϊκότερου κράτους υποδοχής από τους αιτούντες άσυλο (asylum shopping), δημιουργούν παράγοντες έλξης και εν τέλει οδηγούν σε άνιση κατανομή, μεταξύ των κρατών μελών, της ευθύνης παροχής προστασίας σε εκείνους που τη χρειάζονται.

Οι πρόσφατες, μεγάλης κλίμακας, αφίξεις κατέδειξαν την ανάγκη της Ευρώπης για ένα αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα ασύλου, ικανό να εξασφαλίζει τη δίκαιη και βιώσιμη κατανομή ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, να παρέχει επαρκείς και κατάλληλες συνθήκες υποδοχής σε ολόκληρη την ΕΕ, να επεξεργάζεται κατά τρόπο γρήγορο και αποτελεσματικό τις αιτήσεις ασύλου που κατατίθενται στην ΕΕ και να διασφαλίζει την ποιότητα των αποφάσεων που λαμβάνονται, έτσι ώστε τα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας πράγματι να τη λαμβάνουν. Ταυτόχρονα, η ΕΕ χρειάζεται να αντιμετωπίσει τις παράτυπες και επικίνδυνες μετακινήσεις και να θέσει τέλος στο επιχειρηματικό μοντέλο των λαθρεμπόρων. Για τον σκοπό αυτό, η επεξεργασία των αιτήσεων ασύλου εκείνων που δεν έχουν δικαίωμα διεθνούς προστασίας πρέπει, αφενός, να ολοκληρώνεται γρήγορα και οι μετανάστες αυτοί να επιστρέφουν γρήγορα στη χώρα τους. Αφετέρου, θα πρέπει να διανοιχθούν ασφαλείς και νόμιμες οδοί προς την ΕΕ για τους υπηκόους τρίτων χωρών που χρειάζονται προστασία. Τούτο αποτελεί επίσης μέρος μιας ευρύτερης συνεργασίας με τις κυριότερες χώρες καταγωγής και διέλευσης.

Στις 6 Απριλίου 2016, η Επιτροπή καθόρισε τις προτεραιότητές της για μια διαρθρωτική μεταρρύθμιση του ευρωπαϊκού πλαισίου ασύλου και μετανάστευσης, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και προώθηση των νόμιμων οδών προς την Ευρώπη»², στην οποία περιγράφονται τα διάφορα μέτρα που πρέπει

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2016) 197 final.

να ληφθούν προς την κατεύθυνση μιας πιο ανθρώπινης, δίκαιης και αποδοτικής ευρωπαϊκής πολιτικής ασύλου, καθώς και της καλύτερης διαχείρισης της πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση.

Στις 4 Μαΐου 2016, η Επιτροπή παρουσίασε μια πρώτη δέσμη προτάσεων για τη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, εκπληρώνοντας τρεις από τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στην εν λόγω ανακοίνωσή της: καθιέρωση ενός βιώσιμου και δίκαιου συστήματος προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για τους αιτούντες άσυλο³, ενίσχυση του συστήματος Eurodac για την καλύτερη παρακολούθηση των δευτερογενών μετακινήσεων και τη διευκόλυνση της καταπολέμησης της παράτυπης μετανάστευσης⁴ και καθιέρωση ενός πραγματικού ευρωπαϊκού οργανισμού για το άσυλο, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία του ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου⁵. Οι προτάσεις αυτές ήταν οι πρώτοι θεμέλιοι λίθοι για την αναδιάρθρωση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου.

Με τη δεύτερη δέσμη, η Επιτροπή συμπληρώνει τη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου με την έκδοση τεσσάρων συμπληρωματικών προτάσεων: πρόταση για την αντικατάσταση της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου με κανονισμό⁶, ο οποίος θα εναρμονίσει τις τρέχουσες ανομοιογενείς διαδικαστικές ρυθμίσεις σε όλα τα κράτη μέλη και θα θεσπίσει μια πραγματικά κοινή διαδικασία πρόταση για την αντικατάσταση της οδηγίας για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου⁷ με κανονισμό⁸, ο οποίος θα καθορίσει ομοιόμορφες απαιτήσεις για την αναγνώριση ατόμων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και θα προσδιορίσει τα δικαιώματα που θα χορηγούνται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, όπως επίσης και μια πρόταση για την αναθεώρηση της οδηγίας για τις απαιτήσεις υποδοχής⁹, ώστε να εξυπηρετεί την περαιτέρω εναρμόνιση των απαιτήσεων υποδοχής στην ΕΕ, την αύξηση των προοπτικών ένταξης των αιτούντων και τη μείωση των δευτερογενών μετακινήσεων. Τέλος, σε συνέχεια της δέσμευσης για ενίσχυση των νόμιμων οδών προς την ΕΕ, όπως ανακοινώθηκε στις 6 Απριλίου 2016, η Επιτροπή προτείνει επίσης ένα διαρθρωμένο ενωσιακό πλαίσιο επανεγκατάστασης, το οποίο, στρεφόμενο προς μια πιο ελεγχόμενη προσέγγιση ως προς τη διεθνή προστασία στο εσωτερικό της ΕΕ, θα διασφαλίζει ομαλές και ασφαλείς οδούς προς την ΕΕ για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας, με στόχο την προοδευτική μείωση των κινήτρων για παράτυπες αφίξεις¹⁰.

Οι προτάσεις αυτές αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της συνολικής μεταρρύθμισης του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και είναι στενά συνδεδεμένες μεταξύ τους. Με αυτή τη δεύτερη δέσμη νομοθετικών προτάσεων για τη μεταρρύθμιση του κεκτημένου στον τομέα του ασύλου, βρίσκονται πλέον επί τάπητος όλα τα στοιχεία ενός στερεού, συνεκτικού και ολοκληρωμένου κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, βάσει κοινών, εναρμονισμένων κανόνων, οι οποίοι είναι τόσο αποτελεσματικοί όσο και προστατευτικοί, σε πλήρη ευθυγράμμιση με τη σύμβαση της Γενεύης.

Το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου που εξελίσσουμε περαιτέρω είναι τόσο αποτελεσματικό όσο και προστατευτικό και είναι σχεδιασμένο ώστε να διασφαλίσει πλήρη σύγκλιση μεταξύ των εθνικών συστημάτων ασύλου, να μειώσει τα κίνητρα για δευτερογενείς μετακινήσεις, να ενισχύσει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών

³ COM(2016) 270 final.

⁴ COM(2016) 272 final.

⁵ COM(2016) 271 final.

⁶ EE L 180 της 29.6.2013, σ. 60.

⁷ EE L 337 της 20.12.2011, σ. 9.

⁸ EE L [...] της [...], σ. [...].

⁹ EE L [...] της [...], σ. [...].

¹⁰ EE L [...] της [...], σ. [...].

μελών και να εγγυηθεί συνολικά την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος του Δουβλίνου.

Εγγυάται ότι, εντός της ΕΕ, οι αιτούντες άσυλο θα αντιμετωπίζονται κατά τρόπο ισότιμο και κατάλληλο. Προβλέπει επίσης τα εργαλεία που απαιτούνται για τη διασφάλιση της ταχείας αναγνώρισης των ατόμων που έχουν πραγματικά ανάγκη διεθνούς προστασίας και της επιστροφής εκείνων που δεν έχουν ανάγκη προστασίας. Είναι γενναιόδωρο με τους ευάλωτους και αυστηρό με τις ενδεχόμενες καταχρήσεις, σεβόμενο πάντα τα θεμελιώδη δικαιώματα. Το κοινό σύστημα είναι, τέλος, οικονομικά συμφέρον και αρκετά ευέλικτο ώστε να προσαρμόζεται στις σύνθετες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στον τομέα αυτό.

- **Στόχοι της παρούσας πρότασης**

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι η θέσπιση μιας πραγματικά κοινής διαδικασίας για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η οποία θα είναι αποτελεσματική, δίκαιη και ισορροπημένη. Επιλέγοντας τη μορφή του κανονισμού, ο οποίος είναι άμεσα εφαρμοστέος σε όλα τα κράτη μέλη, καταργώντας στοιχεία διακριτικής ευχέρειας και απλουστεύοντας, εξορθολογίζοντας και ενοποιώντας τις διαδικαστικές ρυθμίσεις, η πρόταση αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλότερου βαθμού εναρμόνισης και μεγαλύτερης ομοιομορφίας στα αποτελέσματα των διαδικασιών ασύλου σε όλα τα κράτη μέλη, εξαλείφοντας έτσι τα κίνητρα για αναζήτηση του ευνοϊκότερου κράτους υποδοχής από τους αιτούντες άσυλο και δευτερογενείς μετακινήσεις μεταξύ κρατών μελών.

Η πρόταση προάγει τον στόχο της διασφάλισης ταχείας αλλά υψηλής ποιότητας λήψης αποφάσεων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Απαιτεί από τα κράτη μέλη να επενδύσουν στα συστήματα ασύλου τους ήδη από τα διοικητικά στάδια της διαδικασίας, παρέχοντας στις αρμόδιες αρχές τα απαραίτητα μέσα για τη λήψη γρήγορων αλλά εμπεριστατωμένων αποφάσεων, έτσι ώστε να αναγνωρίζεται γρήγορα το καθεστώς προστασίας στα άτομα που χρήζουν προστασίας και να προωθείται εξίσου γρήγορα η επιστροφή εκείνων που δεν χρειάζονται προστασία. Η ταχεία και αποτελεσματική διαδικασία λήψης αποφάσεων λειτουργεί προς το συμφέρον τόσο των αιτούντων, στους οποίους παρέχει μεγαλύτερη σαφήνεια ως προς το νομικό καθεστώς τους, όσο και των κρατών μελών, στους οποίους διασφαλίζει εξοικονόμηση στις δαπάνες υποδοχής και διαχείρισης.

Μια δίκαιη και αποτελεσματική διαδικασία, κοινή για ολόκληρη την Ένωση, περιλαμβάνει:

- **απλούστερες, σαφέστερες και βραγύτερες διαδικασίες**, οι οποίες αντικαθιστούν τις τρέχουσες ανομοιογενείς διαδικαστικές ρυθμίσεις των κρατών μελών. Η παρούσα πρόταση προβλέπει σύντομες αλλά εύλογες προθεσμίες για την προσχώρηση ενός αιτούντος στη διαδικασία, καθώς και για την ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων τόσο σε διοικητικό στάδιο, όσο και στο στάδιο των προσφυγών. Διατηρείται ο εξάμηνος δείκτης αναφοράς για την έκδοση της πρώτης απόφασης, ενώ προβλέπονται σημαντικά μικρότερες προθεσμίες για την αντιμετώπιση προδήλως αβάσιμων και απαράδεκτων αιτήσεων. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης τη δυνατότητα να ιεραρχούν και να εξετάζουν ταχέως οποιαδήποτε αίτηση. Για την καταχώριση, την κατάθεση και την εξέταση των αιτήσεων ορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες, οι οποίες όμως δύνανται κατ' εξαίρεση να παραταθούν, όταν τα κράτη μέλη λαμβάνουν δυσανάλογα μεγάλο αριθμό ταυτόχρονων αιτήσεων. Προκειμένου να είναι προετοιμασμένα για τις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει, σε μάλλον τακτική βάση, να επανεξετάζουν και να προβλέπουν τις ανάγκες τους, ούτως ώστε να διασφαλίζουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για την αποτελεσματική διαχείριση του συστήματος ασύλου τους. Εφόσον είναι αναγκαίο, τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να βασίζονται στη συνδρομή του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Επιπλέον, καθίσταται υποχρεωτική η χρήση της διαδικασίας

κρίσης του παραδεκτού και της ταχείας διαδικασίας εξέτασης και αποσαφηνίζονται οι διατάξεις περί των μεταγενέστερων αιτήσεων, επιτρέποντας εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής, στο τέλος ή κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας.

- **διαδικαστικές εγγυήσεις που διαφυλάσσουν τα δικαιώματα των αιτούντων** ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αιτήσεις ασύλου αξιολογούνται καταλλήλως στο πλαίσιο της εξορθολογισμένης και συντομότερης διαδικασίας. Τούτο εξασφαλίζεται με την ενημέρωση όλων των αιτούντων, κατά την έναρξη της διαδικασίας, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και τις συνέπειες τυχόν μη τήρησης των υποχρεώσεων αυτών. Θα πρέπει να παρέχεται στους αιτούντες μια ουσιαστική ευκαιρία να συνεργάζονται και να επικοινωνούν δεόντως με τις αρμόδιες αρχές, ούτως ώστε να παρουσιάζουν όλα τα δεδομένα που έχουν στη διάθεσή τους προς τεκμηρίωση της αίτησής τους. Η παρούσα πρόταση παρέχει στους αιτούντες τις κατάλληλες διαδικαστικές εγγυήσεις για την παρακολούθηση της υπόθεσής τους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, και ιδίως το δικαίωμα σε ακρόαση μέσω προσωπικής συνέντευξης, διερμηνεία, καθώς και δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση. Επιπλέον, κατά κανόνα, χαίρουν του δικαιώματος παραμονής εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας. Οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα δέουσας κοινοποίησης της απόφασης, καθώς και του πραγματικού και νομικού σκεπτικού της απόφασης αυτής, και, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, το δικαίωμα ουσιαστικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου. Για τους αιτούντες με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες και τους ασυνόδευτους ανηλίκους προβλέπονται ενισχυμένα μέτρα διασφάλισης, όπως λεπτομερέστεροι κανόνες για την αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και την αντιμετώπιση των ειδικών διαδικαστικών αναγκών του αιτούντος.
- **αυστηρότερους κανόνες για την πρόληψη της κατάχρησης του συστήματος, την επιβολή κυρώσεων για προδήλως καταχρηστικές αιτήσεις και την εξάλειψη των κινήτρων για δευτερογενείς μετακινήσεις** με τον καθορισμό σαφών υποχρεώσεων των αιτούντων να συνεργάζονται με τις αρχές καθ' όλη τη διαδικασία και με την πρόβλεψη αυστηρών επιπτώσεων για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η εξέταση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας προϋποθέτει υποβολή της αίτησης, λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, παροχή των απαραίτητων στοιχείων για την εξέταση της αίτησης, καθώς και παραμονή στο αρμόδιο κράτος μέλος. Τυχόν μη τήρηση οποιασδήποτε από τις ως άνω υποχρεώσεις μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη της αίτησης λόγω υπαναχώρησης, σύμφωνα με τη διαδικασία σιωπηρής ανάκλησης.
- Τα τρέχοντα προαιρετικά διαδικαστικά μέσα για την επιβολή κυρώσεων για καταχρηστική συμπεριφορά των αιτούντων, δευτερογενείς μετακινήσεις και προδήλως αβάσιμες αιτήσεις καθίστανται υποχρεωτικά και ενισχύονται. Ειδικότερα, η πρόταση προβλέπει σαφείς, εξαντλητικούς και υποχρεωτικούς καταλόγους με τους λόγους για επιτάχυνση της εξέτασης μιας αίτησης ή αντίστοιχα για απόρριψη μιας αίτησης λόγω πρόδηλης στέρησης βασιμότητας ή λόγω υπαναχώρησης από αυτή. Επιπλέον, έχει ενισχυθεί η δυνατότητα απάντησης σε μεταγενέστερες αιτήσεις που καταχρώνται τη διαδικασία χορήγησης ασύλου, ιδίως με την παροχή της δυνατότητας απομάκρυνσης των αιτούντων από τα εδάφη κρατών μελών πριν και μετά την έκδοση διοικητικής απόφασης σχετικά με τις αιτήσεις τους. Παράλληλα, παρέχονται όλες οι εγγυήσεις, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ουσιαστικής προσφυγής, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα δικαιώματα των αιτούντων γίνονται πάντοτε σεβαστά.
- **εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τις ασφαλείς γώρες**, που αποτελούν κρίσιμη πτυχή μιας αποτελεσματικής κοινής διαδικασίας και η εν λόγω πρόταση προβλέπει

την εναρμόνιση των διαδικαστικών συνεπειών της εφαρμογής των εννοιών ασφαλών χωρών. Στις περιπτώσεις όπου οι αιτούντες προδήλωσ ίδειν χρήζουν διεθνούς προστασίας, διότι προέρχονται από ασφαλή χώρα καταγωγής, οι αιτήσεις τους θα πρέπει να απορρίπτονται γρήγορα και να οργανώνεται η ταχεία επιστροφή τους. Εάν ο αιτών έχει ήδη βρει μια πρώτη χώρα ασύλου όπου χαίρει προστασίας ή εάν η αίτησή του μπορεί να εξεταστεί από ασφαλή τρίτη χώρα, η αίτηση χαρακτηρίζεται απαράδεκτη. Η Επιτροπή προτείνει τη σταδιακή μετάβαση προς την πλήρη εναρμόνιση στον τομέα αυτό και την αντικατάσταση των εθνικών καταλόγων ασφαλών χωρών με τους ενωσιακούς καταλόγους ή χαρακτηρισμούς χωρών ως ασφαλών σε επίπεδο Ένωσης, εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

- Συνοχή με τις υφιστάμενες διατάξεις στον εν λόγω τομέα πολιτικής**

Η πρόταση αυτή συνάδει πλήρως με την πρώτη δέσμη προτάσεων για τη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου που υποβλήθηκαν στις 4 Μαΐου 2016, σχετικά με τον κανονισμό του Δουβλίνου, το σύστημα Eurodac και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, καθώς και με τις προτάσεις για τη μεταρρύθμιση του κανονισμού για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου και την αναδιατύπωση της οδηγίας για τις απαιτήσεις υποδοχής και με την πρόταση για διαρθρωμένο ευρωπαϊκό σύστημα επανεγκατάστασης.

Όσον αφορά την πρόταση για αναδιατύπωση του κανονισμού του Δουβλίνου, η πρόταση αυτή αφορά τους αιτούντες στους οποίους εφαρμόζεται η διαδικασία του Δουβλίνου. Ειδικότερα, η πρόταση αυτή συνάδει με τους κανόνες που ορίζονται στην πρόταση αναδιατύπωσης του κανονισμού του Δουβλίνου, τους οποίους και προσδιορίζει περαιτέρω, όπως η εξέταση του παραδεκτού μιας αίτησης, η ταχεία διαδικασία εξέτασης, οι μεταγενέστερες αιτήσεις, οι εγγυήσεις για τους ανηλίκους και οι ειδικές εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Η πρόταση αυτή είναι επίσης ευθυγραμμισμένη με την αναδιατύπωση του κανονισμού Eurodac, όσον αφορά τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων και εικόνων προσώπου των αιτούντων, καθώς και την καταλληλότητά τους για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας.

Όσον αφορά την πρόταση σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, η παρούσα πρόταση υπενθυμίζει τη σημασία της επιχειρησιακής και τεχνικής υποστήριξης που μπορεί να προσφέρει ο οργανισμός στα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική διαχείριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, καθώς και τη διάταξη περί δημιουργίας δυνατοτήτων από τον οργανισμό, σύμφωνα με τη νέα προτεινόμενη εντολή για τον οργανισμό.

Όσον αφορά την πρόταση για τον κανονισμό για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, οι δύο προτάσεις αλληλουσμπληρώνονται, στον βαθμό που η πρόταση για τον κανονισμό για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση του δικαιώματος διεθνούς προστασίας σε υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, ενώ η παρούσα πρόταση ορίζει τους κοινούς διαδικαστικούς κανόνες που θα ισχύουν για τη χορήγηση και την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

Η πρόταση αυτή συνδέεται επίσης στενά με την πρόταση αναδιατύπωσης της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής. Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και αποτελεσματική αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, είναι αναγκαίο οι αιτούντες να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις εμφάνισης ενώπιον των αρχών, όπως ορίζονται στην πρόταση αναδιατύπωσης της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής και η παρούσα πρόταση

Θεσπίζει τις διαδικαστικές συνέπειες για τους αιτούντες που δεν συμμορφώνονται με τις εν λόγω υποχρεώσεις εμφάνισης ενώπιον των αρχών.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρόταση συνάδει με την ολοκληρωμένη μακροπρόθεσμη πολιτική για την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης, όπως ορίζεται στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο της Επιτροπής για τη μετανάστευση¹¹, το οποίο αναλύει τις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Juncker σε μια δέσμη συνεκτικών και αμοιβαίως ενισχυόμενων πρωτοβουλιών με βάση τέσσερις πυλώνες. Οι εν λόγω πυλώνες συνίστανται στη μείωση των κινήτρων για παράτυπη μετανάστευση, στη διασφάλιση των εξωτερικών συνόρων και τη διάσωση ζωών, στην εφαρμογή μιας ισχυρής πολιτικής για τη χορήγηση ασύλου και στη θέσπιση μιας νέας πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση. Η πρόταση αυτή, η οποία εφαρμόζει περαιτέρω το ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση όσον αφορά τον στόχο ενίσχυσης της πολιτικής ασύλου της Ένωσης, θα πρέπει να θεωρείται μέρος της ευρύτερης πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ για την οικοδόμηση ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος για τη βιώσιμη διαχείριση της μετανάστευσης για το μέλλον, το οποίο θα είναι δίκαιο τόσο για τις κοινωνίες υποδοχής και τους πολίτες της ΕΕ, όσο και για τους ενδιαφερόμενους υπηκόους τρίτων χωρών και τις χώρες καταγωγής και διέλευσης αυτών.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση της πρότασης είναι το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προβλέπει τη λήψη μέτρων σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας.

- **Επικουρικότητα**

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι η θέσπιση μιας κοινής διαδικασίας για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η οποία θα αντικαταστήσει τις διάφορες διαδικασίες ασύλου στα κράτη μέλη, διασφαλίζοντας την εγκαιρότητα και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς θα εξετάζονται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας η οποία διέπεται από τους ίδιους κανόνες, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση, ώστε να διασφαλίζεται ισότητα στην επεξεργασία των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας, σαφήνεια και ασφάλεια δικαιού για τον εκάστοτε αιτούντα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να θεσπίσουν μεμονωμένα κοινούς κανόνες που μειώνουν τα κίνητρα για αναζήτηση του ευνοϊκότερου κράτους υποδοχής από τους αιτούντες άσυλο και δευτερογενείς μετακινήσεις μεταξύ κρατών μελών. Ως εκ τούτου, απαιτείται η λήψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ.

Ο στόχος αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και ως εκ τούτου, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του εν λόγω κανονισμού, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο. Συνεπώς, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο εν λόγω

¹¹

COM(2015) 240.

άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

- **Αναλογικότητα**

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων του.

Οσον αφορά τη θέσπιση μιας κοινής διαδικασίας για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, όλα τα στοιχεία της πρότασης περιορίζονται στα χρειώδη για τη σχεδίαση και την υλοποίηση μιας τέτοιας κοινής διαδικασίας, τον εξορθολογισμό και την απλούστευσή της, τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις για τους αιτούντες και την αποφυγή αποκλίσεων στις εθνικές διαδικασίες που έχουν ως ανεπιθύμητη συνέπεια την ενθάρρυνση δευτερογενών μετακινήσεων.

Η εισαγωγή προθεσμιών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του σταδίου των προσφυγών, και ο περιορισμός της προθεσμίας για το διοικητικό στάδιο της διαδικασίας αποτελούν αλλαγές αναγκαίες για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους. Οι προθεσμίες που προτείνονται για το στάδιο των προσφυγών επιτρέπουν την τήρηση όλων των εφαρμοστέων διαδικαστικών εγγυήσεων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ακρόασης και του σεβασμού της ισότητας των μέσων. Προτείνοντας τις εν λόγω προθεσμίες, η Επιτροπή προσπάθησε να εξισορροπήσει το δικαίωμα των αιτούντων σε κρίση της υπόθεσής τους εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και το δικαίωμά τους σε ουσιαστική προσφυγή και άμυνα, μεταξύ άλλων με την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης.

- **Επιλογή του μέσου**

Η παρούσα αποτελεί πρόταση κανονισμού, ο οποίος πρόκειται να καταργήσει και να αντικαταστήσει μια οδηγία. Ο βαθμός εναρμόνισης των εθνικών διαδικασιών για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας που επιτεύχθηκε μέσω της οδηγίας 2013/32/EΕ δεν έχει αποδειχθεί επαρκής για την επίλυση διαφορών μεταξύ των εφαρμοζόμενων τύπων διαδικασίας, των προθεσμιών που ισχύουν για τις διαδικασίες, των δικαιωμάτων και των διαδικαστικών εγγυήσεων, των ποσοστών αναγνώρισης και των ειδών της παρεχόμενης προστασίας. Μόνο ένας κανονισμός που θα θεσπίζει κοινή διαδικασία χορήγησης ασύλου στην Ένωση, με διατάξεις άμεσα εφαρμοστέες, δύναται να παράσχει τον αναγκαίο βαθμό ομοιομορφίας και αποτελεσματικότητας που απαιτείται για την εφαρμογή των διαδικαστικών κανόνων του δικαίου της Ένωσης στον τομέα του ασύλου.

3. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Για την προετοιμασία αυτής της δεύτερης δέσμης προτάσεων, η Επιτροπή διενήργησε στοχευμένες διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη, την Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες και την κοινωνία των πολιτών, με γνώμονα τους στόχους για τη μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου που καθορίστηκαν στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 6ης Απριλίου 2016. Η Επιτροπή αξιολόγησε με προσοχή τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν και επιχείρησε να αποτυπώσει τα επικρατέστερα εξ αυτών στην παρούσα πρόταση. Τον Ιούνιο του 2016, πραγματοποιήθηκε ανεπίσημη ανταλλαγή απόψεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τη δεύτερη δέσμη προτάσεων.

- Η επιλογή της Επιτροπής για αντικατάσταση της ισχύουσας οδηγίας με κανονισμό εξελήφθη θετικά από τα περισσότερα κράτη μέλη, με εξαίρεση ορισμένα εξ αυτών, που εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τη συμβατότητα με την εγχώρια διοικητική έννομη τάξη τους. Ορισμένα κράτη μέλη υποστηρίζουν σταθερά, ήδη από τη συζήτηση σχετικά με την πρόταση οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, ότι ένας κανονισμός που θεσπίζει διατάξεις οι οποίες είναι άμεσα εφαρμοστέες, είναι το αποτελεσματικότερο νομικό μέσο για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των αιτούντων και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη επεσήμαναν τον κίνδυνο πτώσης των επιπέδων προστασίας προκειμένου να επιτευχθεί ένας κοινός παρονομαστής, δεδομένου, ιδίως, ότι η Ένωση αποτελεί κύριο μοντέλο προς μίμηση σε αυτόν τον τομέα του διεθνούς δικαίου για τους πρόσφυγες.
- Τα περισσότερα κράτη μέλη αναγνώρισαν την ανάγκη για απλούστευση και αποσαφήνιση των ισχυόντων διαδικαστικών κανόνων και εξέφρασαν τη στήριξη τους προς την περαιτέρω εναρμόνιση των διαδικασιών ασύλου σε ολόκληρη την Ένωση. Τα κράτη μέλη αναγνώρισαν την ανάγκη για αποσαφήνιση και απλούστευση των βάσεων κρίσης του παραδεκτού, χρήση της διαδικασίας στα σύνορα και της ταχείας διαδικασίας, καθώς και αντιμετώπιση των μεταγενέστερων αιτήσεων.

Ευρεία ήταν η στήριξη των κρατών μελών ως προς τη θέσπιση μέγιστων προθεσμιών για τα διάφορα στάδια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου του σταδίου των προσφυγών. Τα περισσότερα κράτη μέλη δήλωσαν ικανοποιημένα με το τρέχον χρονοδιάγραμμα για την κανονική διοικητική διαδικασία, αλλά αναγνώρισαν την ανάγκη θέσπισης στενότερων προθεσμιών και εξορθολογισμού των διαδικασιών. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη τόνισαν την ανάγκη για ένα μέτρο ευελιξίας, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις μεγάλης εισροής μεταναστών και δυσανάλογα μεγάλου αριθμού ταυτόχρονων αιτήσεων. Τα κράτη μέλη στήριξαν εν γένει την εισαγωγή υποχρεωτικών προθεσμιών για το στάδιο των προσφυγών, αλλά πρότειναν την πρόβλεψη διαφοροποιημένων προθεσμιών, ανάλογα με το εάν οι αποφάσεις κατά των οποίων ασκούνται οι προσφυγές έχουν ληφθεί στο πλαίσιο κανονικών ή επισπευσμένων διαδικασιών.

Οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι από την κοινωνία των πολιτών ζήτησαν απλούστευση των ισχυόντων διαδικαστικών κανόνων. Εντούτοις, ήταν πιο επιφυλακτικοί ως προς την αποτελεσματικότητα των υποχρεωτικών προθεσμιών για τα διάφορα στάδια της διαδικασίας. Περαιτέρω ανησυχίες εκφράστηκαν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλιστεί ότι οι προτεινόμενες προθεσμίες είναι συμβατές με την ουσιαστική άσκηση των διαδικαστικών εγγυήσεων.

- Η ταχεία διαδικασία εξέτασης, η διαδικασία στα σύνορα και η διαδικασία κρίσης του παραδεκτού θεωρούνται από τα περισσότερα κράτη μέλη απαραίτητα εργαλεία για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της εξέτασης των αιτήσεων που είναι σαφώς δόλιες, προδήλως αβάσιμες ή απαράδεκτες. Ποικίλες ήταν οι απόψεις που εκφράστηκαν σχετικά με την πρόταση να καταστεί υποχρεωτική χρήση των εννοιών της πρώτης χώρας ασύλου και της ασφαλούς τρίτης χώρας για την απόρριψη αιτήσεων ως απαράδεκτων και να καταστεί υποχρεωτική η χρήση της ταχείας διαδικασίας εξέτασης και της διαδικασίας στα σύνορα. Τα περισσότερα κράτη μέλη αναγνωρίζουν την ανάγκη για μέτρα που αποσκοπούν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος και τάσσονται υπέρ της δημιουργίας ενωσιακών κοινών καταλόγων ασφαλών χωρών καταγωγής και ασφαλών τρίτων

χωρών, ενώ εκφράζουν μια προτίμηση για τη διατήρηση επίσης της δυνατότητας τήρησης εθνικών καταλόγων.

Αρκετά ενδιαφερόμενα μέρη παρατήρησαν ότι η υποχρεωτική εφαρμογή των εννοιών της πρώτης χώρας ασύλου και της ασφαλούς τρίτης χώρας για την κρίση του παραδεκτού των αιτήσεων, σε συνδυασμό με την καθέρωση ενωσιακών κοινών καταλόγων ασφαλών τρίτων χωρών, ενδέχεται να μην επαρκεί για την επίτευξη της επιθυμητής εναρμόνισης, στον βαθμό που θα υπήρχε ακόμη περιθώριο διακριτικής ευχέρειας ως προς την εφαρμογή των εννοιών στην εκάστοτε μεμονωμένη περίπτωση. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με την πιθανή συνύπαρξη ενωσιακών και εθνικών καταλόγων ασφαλών χωρών καταγωγής και επεσήμαναν ότι η συμπεριληψη ή εξαίρεση μιας χώρας σε/από έναν κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής θα μπορούσε να επανεξετάζεται μόνο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι περισσότεροι αντιπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών τάχθηκαν κατά της υποχρεωτικής χρήση των εννοιών πρώτης χώρας ασύλου και ασφαλούς τρίτης χώρας, αλλά και των ειδικών διαδικασιών εν γένει. Ορισμένοι θεωρούν ότι μόνον οι αιτήσεις που είναι εκ πρώτης όψεως προδήλως αβάσιμες ή σαφώς καταχρηστικές πρέπει να υπόκεινται σε ταχείες διαδικασίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, αρκετά ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν ότι οι ευάλωτοι αιτούντες, και ιδίως οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, θα πρέπει να εξαιρούνται από την εφαρμογή των ειδικών διαδικασιών. Ορισμένα από τα μέρη που συμμετείχαν στις διαβούλευσεις ζήτησαν την πρόβλεψη ισχυρότερων εγγυήσεων για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, ιδίως σε σχέση με τον άμεσο διορισμό κατάλληλου επιτρόπου.

- Τα κράτη μέλη έκριναν αναγκαίο να συμπεριληφθούν στη διαδικασία μέτρα που αποσκοπούν στην αποθάρρυνση αδικαιολόγητων και δευτερογενών μετακινήσεων. Τα περισσότερα κράτη μέλη θεωρούν ότι η πρόταση θα πρέπει επίσης να καθορίζει σαφείς ευθύνες για τους αιτούντες διεθνή προστασία, και ιδίως την υποχρέωση να συνεργάζονται με τις αρχές σε όλα τα στάδια της διαδικασίας και να παρέχουν τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εξέταση των αιτήσεων. Οι αιτούντες θα πρέπει επίσης να τηρούν την υποχρέωση παραμονής εντός της επικράτειας του κράτους μέλους που εξετάζει την αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της προτεινόμενης μεταρρύθμισης του κανονισμού του Δουβλίνου. Τα περισσότερα κράτη μέλη στήριξαν την πρόταση για εξέταση των αιτήσεων απόμων που έχουν διαφύγει με την ταχεία διαδικασία, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται ο πλήρης σεβασμός των σχετικών διαδικαστικών εγγυήσεων.

Παράλληλα, ορισμένοι από τους κύριους ενδιαφερόμενους από την κοινωνία των πολιτών τόνισαν ότι οι διαδικασίες δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται ως κυρώσεις και ότι δεν κρίνουν δικαιολογημένη τη σύνδεση της χρήσης της ταχείας διαδικασίας με τη διαφυγή.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεδομένα σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου έχουν εν μέρει συλλεχθεί από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας που αποσκοπεί στη χαρτογράφηση της νομοθεσίας και των πρακτικών των κρατών μελών αναφορικά με την εφαρμογή των μέσων του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου.

Επιπλέον, μετά την έκδοση της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, το 2013, η Επιτροπή έχει οργανώσει μια σειρά συνεδριάσεων της επιτροπής επαφών σχετικά με την εν λόγω οδηγία, κατά τις οποίες συζητήθηκαν μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη εν όψει της εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Οι διαπιστώσεις αμφότερων αυτών των διαδικασιών έχουν ενσωματωθεί στην παρούσα πρόταση.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, ιδίως από τη σύμβαση της Γενεύης περί του καθεστώτος των προσφύγων, την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, το διεθνές σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά των βασανιστηρίων και τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού.

Η κοινή διαδικασία για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας θα διεξάγεται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως αυτά κατοχυρώνονται στον Χάρτη, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (άρθρο 1), της απαγόρευσης των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης (άρθρο 4), του δικαιώματος της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 8), του δικαιώματος ασύλου (άρθρο 18), της αρχής της μη επαναπροώθησης (άρθρο 19), της αρχής της απαγόρευσης διακρίσεων (άρθρο 21), της ισότητας των δικαιωμάτων μεταξύ ανδρών και γυναικών (άρθρο 23), των δικαιωμάτων του παιδιού (άρθρο 24) και του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής (άρθρο 47). Στην παρούσα πρόταση λαμβάνονται πλήρως υπόψη τα δικαιώματα του παιδιού και οι ιδιαίτερες ανάγκες των ευάλωτων ατόμων.

Η πρόταση εγγυάται την κατάλληλη μεταχείριση των ειδικών αναγκών των ανηλίκων, και ιδίως των ασυνόδευτων ανηλίκων, με τη διασφάλιση ότι τους παρέχεται καθοδήγηση και στήριξη καθ' όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η πρόταση λαμβάνει επίσης υπόψη τις υποχρεώσεις των κρατών μελών στο πλαίσιο της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (σύμβαση της Κωνσταντινούπολης). Υπό το πρίσμα των προτάσεων της Επιτροπής για τις αποφάσεις του Συμβουλίου για την υπογραφή και τη σύναψη της σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, αλλά και της διασφάλισης κατάλληλου επιπέδου προστασίας για τις γυναίκες θύματα έμφυλης βίας που χρήζουν διεθνούς προστασίας, κατά την ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να υιοθετείται προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη τον παράγοντα «φύλο».

Η πρόταση επιτρέπει την αποθήκευση των δεδομένων που συλλέγονται κατά την καταχώριση και την υποβολή μιας αίτησης διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών δεδομένων και στοιχείων σχετικά με την αίτηση, καθώς και κατά την προσωπική συνέντευξη, συμπεριλαμβανομένης της καταγραφής ή του κειμένου της απομαγνητοφώνησης της συνέντευξης. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα προσωπικά δεδομένα των αιτούντων θα αποθηκεύονται μόνο για όσο διάστημα είναι τούτο αναγκαίο, η πρόταση εγγυάται το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ορίζοντας μέγιστη περίοδο των δεδομένων αυτών. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι τα δεδομένα αυτά αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του φακέλου του αιτούντος, η μέγιστη περίοδος αποθήκευσης που θεωρείται αναγκαία ανέρχεται σε δέκα έτη από την τελική απόφαση. Η εν λόγω περίοδος αποθήκευσης θεωρείται αναγκαία στις περιπτώσεις που δεν έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία, καθώς οι σχετικοί υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς ενδέχεται να

επιχειρήσουν να αιτηθούν διεθνή προστασία σε άλλο κράτος μέλος ή να υποβάλουν περαιτέρω μεταγενέστερες αιτήσεις στο ίδιο ή σε άλλο κράτος μέλος για τα επόμενα έτη. Η ίδια αυτή περίοδος αποθήκευσης είναι αναγκαία και σε σχέση με τα άτομα στα οποία έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα επανεξέτασης του καθεστώτος τους, ιδίως στο πλαίσιο της τακτικής επανεξέτασης του καθεστώτος που προβλέπεται στην πρόταση κανονισμού για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, ενώ είναι επίσης αναγκαία υπό το πρίσμα των υποχρεώσεων εκ νέου ανάληψης που προβλέπονται στην πρόταση αναδιατύπωσης του κανονισμού του Δουβλίνου, όσον αφορά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Μετά το πέρας της περιόδου αυτής, οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς οι οποίοι έχουν διαμείνει στην Ένωση επί αρκετά έτη, θα υπάγονται πλέον σε παγιωμένο νομικό καθεστώς ή θα έχουν λάβει την ιθαγένεια ενός κράτους μέλους. Δεδομένα που αφορούν πρόσωπο που αποκτά την ιθαγένεια ενός κράτους μέλους πριν από τη λήξη της περιόδου των δέκα ετών, θα διαγράφονται αμέσως. Στο Eurodac, τα εν λόγω δεδομένα θα διαγράφονται από το κεντρικό σύστημα, αμέσως μόλις το κράτος μέλος καταγωγής ενημερωθεί ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει αποκτήσει αυτή την ιθαγένεια, διότι το πρόσωπο αυτό δεν θα εμπίπτει πλέον στο πεδίο εφαρμογής του Eurodac.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρόταση δεν συνεπάγεται καμία οικονομική ή διοικητική επιβάρυνση για την Ένωση. Ως εκ τούτου, δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η Επιτροπή θα υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του και έπειτα κάθε πέντε έτη. Τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να διαβιβάζουν τις σχετικές πληροφορίες για τη σύνταξη της εν λόγω έκθεσης στην Επιτροπή και στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Ο Οργανισμός θα παρακολουθεί επίσης τη συμμόρφωση των κρατών μελών προς τον εν λόγω κανονισμό μέσω του μηχανισμού παρακολούθησης που η Επιτροπή πρότεινε να θεσπιστεί, στο πλαίσιο της επανεξέτασης της εντολής του οργανισμού¹².

- Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να εξασφαλιστεί η ταχεία και αποτελεσματική επεξεργασία των αιτήσεων διεθνούς προστασίας με τη θέσπιση κοινής διαδικασίας για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η οποία θα αντικαταστήσει τις διάφορες διαδικασίες στα κράτη μέλη και θα ισχύει για όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στα κράτη μέλη.

Η πρόταση αυτή αποσαφηνίζει και εξορθολογίζει τους διαδικαστικούς κανόνες και παρέχει στις εθνικές αρχές τα απαραίτητα εργαλεία ώστε να εξετάζουν και να αποφασίζουν σχετικά με τις αιτήσεις κατά τρόπο αποτελεσματικό, καθώς και να καταπολεμούν τα φαινόμενα καταχρήσεων και δευτερογενών μετακινήσεων εντός της ΕΕ, ενώ παράλληλα ενισχύει τις απαραίτητες διαδικαστικές εγγυήσεις για τον εκάστοτε αιτούντα, καθιστώντας έτσι τη διαδικασία ταχύτερη και αποτελεσματικότερη.

¹²

COM (2016) 271 final.

- **Εξορθολογισμός και απλούστευση της διαδικασίας για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας**

Η πρόταση εξορθολογίζει και απλουστεύει τη διαδικασία, αποσαφηνίζοντας τα διάφορα στάδια όσον αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία. Η αίτηση θα θεωρείται πραγματοποιηθείσα από τη στιγμή που ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής εκφράζει τη βούλησή του να τύχει διεθνούς προστασίας από ένα κράτος μέλος (άρθρο 25 παράγραφος 1). Η εν λόγω αίτηση πρέπει να καταχωρίζεται αμέσως, ή το αργότερο εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη στιγμή παραλαβής της από τις εθνικές αρχές (άρθρο 27 παράγραφος 1). Η προθεσμία αυτή παραμένει αμετάβλητη σε σύγκριση με την οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου. Στον εκάστοτε αιτούντα θα παρέχεται στη συνέχεια μια ουσιαστική ευκαιρία να υποβάλει την αίτησή του και αυτό πρέπει να γίνεται εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη στιγμή καταχώρισης της αίτησης (άρθρο 28 παράγραφος 1). Για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η προθεσμία αυτή θα ξεκινά μόνο αφού διοριστεί επίτροπος και αυτός συναντηθεί με το παιδί (άρθρο 32 παράγραφος 2). Η προθεσμία για την καταχώριση μιας αίτησης είναι νέα σε σύγκριση με την οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεξετάζουν τακτικά και να προβλέπουν τις ανάγκες τους, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους ώστε να είναι σε θέση να διαχειρίζονται αποτελεσματικά το σύστημα ασύλου τους, μεταξύ άλλων με την κατάρτιση σχεδίων έκτακτης ανάγκης, όπου χρειάζεται. Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο είναι σε θέση να παρέχει στα κράτη μέλη την αναγκαία επιχειρησιακή και τεχνική υποστήριξη, ώστε να μπορούν να τηρούν τις καθορισμένες προθεσμίες. Όταν τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι δεν θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε αυτές τις προθεσμίες, θα πρέπει να ζητούν βοήθεια από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο με βάση τις διατάξεις της νέας προτεινόμενης εντολής για τον Οργανισμό. Εάν δεν υποβληθεί τέτοιο αίτημα και, λόγω δυσανάλογης πίεσης το σύστημα ασύλου ενός κράτος μέλος καταστεί αναποτελεσματικό σε βαθμό που να διακυβεύεται η λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, ο Οργανισμός μπορεί, δυνάμει εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής, να λαμβάνει μέτρα προς υποστήριξη του εν λόγω κράτους μέλους.

Η πρόταση προβλέπει τον εξορθολογισμό των προθεσμιών για τη διοικητική διαδικασία. Μέχρι σήμερα, παρότι ορίζονται στην οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου, οι προθεσμίες διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών και από τον Απρίλιο του 2015 έως τον Απρίλιο του 2016, κατά μέσο όρο το 50% των υποθέσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκονταν σε αναμονή για διάστημα άνω των έξι μηνών. Η προθεσμία για την εξέταση των αιτήσεων στο πλαίσιο τακτικής διαδικασίας που προβλέπεται στην πρόταση είναι έξι μήνες, με δυνατότητα άπαξ παράτασης για περαιτέρω περίοδο τριών μηνών, σε περίπτωση δυσανάλογης πίεσης ή λόγω της πολυπλοκότητας της υπόθεσης (άρθρο 34 παράγραφος 2 και 3). Όπως και στην οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου, παραμένει η δυνατότητα προσωρινής αναστολής της εξέτασης μιας αίτησης λόγω μεταβολής των συνθηκών στη χώρα καταγωγής. Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία για την εξέταση της αίτησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 15 μήνες (άρθρο 34 παράγραφος 5).

Νέες προθεσμίες ορίζονται για την ταχεία διαδικασία εξέτασης (άρθρο 40 παράγραφος 2) και για τον χειρισμό των απαράδεκτων αιτήσεων (άρθρο 34 παράγραφος 1). Επί του παρόντος δεν προβλέπονται προθεσμίες για τις διαδικασίες αυτές στην οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου, με συνέπεια οι προθεσμίες που ισχύουν στα κράτη μέλη να διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, κυμανόμενες από λίγες ημέρες έως λίγους μήνες. Οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να είναι ταχείς και, για τον λόγο αυτό, η προθεσμία που προτείνεται για την ταχεία διαδικασία εξέτασης ανέρχεται σε δύο μήνες, ενώ η προθεσμία για τις περιπτώσεις

απαραδέκτου σε ένα μήνα. Σε περιπτώσεις όπου βάση του απαραδέκτου είναι το γεγονός ότι ο αιτών προέρχεται από πρώτη χώρα ασύλου ή ασφαλή τρίτη χώρα, η προθεσμία για τον έλεγχο του παραδεκτού ορίζεται σε δέκα εργάσιμες ημέρες, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων που υποχρεώνουν το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο έχει κατατεθεί αίτηση να εξετάζει το παραδεκτό προτού εφαρμόσει τα κριτήρια για τον καθορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, όπως ορίζονται στην προτεινόμενη μεταρρύθμιση του κανονισμού του Δουβλίνου (άρθρο 34 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο). Η προθεσμία για τη διαδικασία στα σύνορα παραμένει στις τέσσερις εβδομάδες, όπως ορίζεται στην οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου (άρθρο 41 παράγραφος 2).

Η πρόταση αφορά τη συνολική διαδικασία για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας και, για τον λόγο αυτό, ορίζει επίσης προθεσμίες για την άσκηση προσφυγών και για τη λήψη αποφάσεων στο πρώτο στάδιο προσφυγής. Τούτο είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλίζεται η ισότητα και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας και να καλύπτεται ο γενικός στόχος της ευρύτερης εναρμόνισης στο πλαίσιο της διαδικασίας (άρθρο 55).

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ενίστε μπορεί να είναι δύσκολο για τα κράτη μέλη να τηρούν τις προθεσμίες που ορίζονται στην παρούσα πρόταση. Ωστόσο, η ανάγκη παροχής ασφάλειας δικαίου στον εκάστοτε αιτούντα όσον αφορά την κατάστασή του είναι πρωταρχικής σημασίας. Κατά τη διατύπωση της πρότασής της, η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη την πρότασή της για ουσιαστική ενίσχυση της εντολής του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και για τη δυνατότητα των κρατών μελών να προσφεύγουν σε επιχειρησιακή και τεχνική υποστήριξη από τον Οργανισμό, άλλα κράτη μέλη ή διεθνείς οργανισμούς.

• **Δικαιώματα και υποχρεώσεις των αιτούντων διεθνή προστασία**

Η πρόταση περιέχει σαφείς διατάξεις για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων, για τους σκοπούς της διαδικασίας χορήγησης διεθνούς προστασίας. Ο κανονισμός προβλέπει τις εγγυήσεις που απαιτούνται ώστε ο εκάστοτε αιτών να απολαύει ουσιαστικά των δικαιωμάτων του, ενώ παράλληλα ορίζει μια σειρά υποχρεώσεων για τον αιτούντα, σε μια προσπάθεια «υπευθυνοποίησης» του αιτούντος καθ' όλη τη διαδικασία (άρθρο 7).

Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για μεταρρύθμιση του κανονισμού του Δουβλίνου, οι υποψήφιοι πρέπει να υποβάλλουν την αίτησή τους στο κράτος μέλος πρώτης εισόδου ή όπου ευρίσκονται νομίμως σε ένα κράτος μέλος (άρθρο 7 παράγραφος 1). Οι αιτούντες οφείλουν να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές, ώστε να είναι σε θέση να αποδείξουν την ταυτότητά τους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής δακτυλικών αποτυπωμάτων και εικόνας προσώπου. Οι αιτούντες οφείλουν επίσης να υποβάλλουν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εξέταση της αίτησης (άρθρο 7 παράγραφος 2). Ο αιτών οφείλει να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για τον τόπο κατοικίας και τον αριθμό τηλεφώνου του, έτσι ώστε να είναι δυνατή η επικοινωνία μαζί του για τους σκοπούς της διαδικασίας (άρθρο 7 παράγραφος 4).

Οι υποψήφιοι πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, τις συνέπειες τυχόν μη τήρησης των υποχρεώσεών τους, τα αποτελέσματα της εξέτασης και τη δυνατότητα προσβολής μιας απορριπτικής αποφάσεως (άρθρο 8 παράγραφος 2). Η υποχρέωση των κρατών μελών να παρέχουν στον αιτούντα όλα τα απαραίτητα στοιχεία αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία λόγω των συνεπειών που δύναται να επιφέρει η μη συμμόρφωση στον αιτούντα. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να συνεργαστεί, μη παρέχοντας τα απαραίτητα στοιχεία για την εξέταση της αίτησης, δακτυλικά αποτυπώματα και εικόνα προσώπου του, τούτο δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη της αίτησης λόγω

υπαναχώρησης, σύμφωνα με τη διαδικασία σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης (άρθρο 7 παράγραφος 3 και άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο γ)). Επί του παρόντος, η άρνηση συμμόρφωσης με την υποχρέωση παροχής δακτυλικών αποτυπώμάτων αποτελεί λόγο εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας εξέτασης. Ωστόσο, δεδομένου ότι τα δακτυλικά αποτυπώματα θεωρούνται σημαντικό στοιχείο προκειμένου η αίτηση να θεωρείται πλήρης, προβλέπονται σοβαρότερες συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αιτούντος.

Οι υποψήφιοι πρέπει να παραμένουν στα κράτη μέλη στα οποία οφείλουν να ευρίσκονται σύμφωνα με τον κανονισμό του Δουβλίνου (άρθρο 7 παράγραφος 5) και να τηρούν τις τυχόν υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που απορρέουν από την οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής (άρθρο 7 παράγραφος 6). Τυχόν μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις εμφάνισης ενώπιον των αρμοδίων αρχών μπορεί επίσης να οδηγήσει σε απόρριψη της αίτησης λόγω υπαναχώρησης (άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο στ)), και όταν ο αιτών δεν παραμένει στο κράτος μέλος στο οποίο οφείλει να ευρίσκεται, η αίτησή του υποβάλλεται σε ταχεία διαδικασία εξέτασης (άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο ζ)).

Εντός τριών εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα ένα έγγραφο που πιστοποιεί ότι το συγκεκριμένο άτομο είναι αιτών, βεβαιώνοντας ότι το άτομο αυτό έχει το δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους και δηλώνοντας ότι δεν αποτελεί έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο (άρθρο 29). Οι κύριες διατάξεις σχετικά με τα έγγραφα έχουν ληφθεί από την οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής και ενσωματώνονται στην παρούσα πρόταση ως προσπάθεια εξορθολογισμού της διαδικασίας για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας. Η πρόταση καθορίζει το είδος των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στο εν λόγω έγγραφο και προβλέπει τη δυνατότητα πρόβλεψης ενιαίας μορφής για τα έγγραφα αυτά, η οποία θα πρέπει να καθοριστεί μέσω εκτελεστικής πράξης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι αιτούντες, σε όλα τα κράτη μέλη, λαμβάνουν το ίδιο έγγραφο (άρθρο 29 παράγραφος 5).

Ο αιτών έχει το δικαίωμα να παραμείνει στην επικράτεια ενός κράτους μέλους για τους σκοπούς και κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Το δικαίωμα αυτό δεν αποτελεί δικαίωμα διαμονής και δεν παρέχει στον αιτούντα το δικαίωμα μετάβασης σε άλλο κράτος μέλος χωρίς άδεια. Όπως και στην οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου, οι εξαιρέσεις στο δικαίωμα παραμονής κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας είναι περιορισμένες, ορίζονται με σαφήνεια στην πρόταση και σχετίζονται με μεταγενέστερες εφαρμογές και περιπτώσεις παράδοσης ή έκδοσης σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, σε τρίτη χώρα ή σε διεθνές ποινικό δικαστήριο (άρθρο 9).

• **Διαδικαστικές εγγυήσεις**

Ο εξορθολογισμός της διαδικασίας είναι αναγκαίος προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά της σε όλα τα κράτη μέλη, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζεται η έκδοση απόφασης για κάθε αιτούντα, είτε θετικής είτε αρνητικής, το συντομότερο δυνατόν. Τούτο, ωστόσο, δεν θα πρέπει να έχει την ανεπιθύμητη συνέπεια της δυσμενούς επιρροής του δικαιώματος του ατόμου σε κατάλληλη και ολοκληρωμένη εξέταση της αίτησής του, η οποία του επιτρέπει να υποβάλλει όλα τα στοιχεία που είναι σημαντικά για την τεκμηρίωση της αίτησής του κατά τη διάρκεια της εξέτασης. Εξ ου και η πρόταση περιέχει σημαντικές εγγυήσεις για τον αιτούντα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι, με λίγες μόνο εξαιρέσεις και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, ο αιτών έχει το δικαίωμα ακρόασης μέσω προσωπικής συνέντευξης και λαμβάνει στήριξη με την απαραίτητη διερμηνεία και δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.

Η πρόταση εγγυάται το δικαίωμα του αιτούντος σε ακρόαση μέσω προσωπικής συνέντευξης σχετικά με το παραδεκτό ή την ουσία της αίτησής του, ανεξαρτήτως του τύπου της διοικητικής διαδικασίας που εφαρμόζεται στην περίπτωσή του (άρθρο 12 παράγραφος 1). Προκειμένου να ασκείται ουσιαστικά το δικαίωμα προσωπικής συνέντευξης, ο αιτών πρέπει να επικουρείται από διερμηνέα (άρθρο 12 παράγραφος 8) και να έχει την ευκαιρία να υποβάλει τις εξηγήσεις του σχετικά με την αιτιολογική βάση της αίτησής του κατά τρόπο ολοκληρωμένο. Είναι σημαντικό να παρέχεται στον αιτούντα επαρκής χρόνος για προετοιμασία και διαβούλευση με το νομικό ή άλλο σύμβουλό του και η δυνατότητα να επικουρείται από το νομικό ή άλλο σύμβουλό του στη συνέντευξη. Στις συνεντεύξεις επί της ουσίας, που διεξάγονται σε σχέση με την εξέταση της ουσίας της αίτησης, παρέχεται στον αιτούντα η δυνατότητα να παρουσιάσει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής του και να παράσχει διευκρινίσεις για οποιαδήποτε τυχόν ελλείποντα ή ασυνεπή στοιχεία (άρθρο 11 παράγραφος 2). Στο πλαίσιο μιας διαδικασίας κρίσης του παραδεκτού, ο αιτών δικαιούται συνέντευξη περί του παραδεκτού, στην οποία του παρέχεται η ευκαιρία να αιτιολογήσει επαρκώς γιατί η αίτησή του δεν μπορεί να απορριφθεί ως απαράδεκτη (άρθρο 10 παράγραφος 2).

Η προσωπική συνέντευξη πρέπει να διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα (άρθρο 12 παράγραφος 2) και από κατάλληλα εκπαιδευμένο και ικανό προσωπικό, συμπεριλαμβανομένου, όπου χρειάζεται, προσωπικού από τις αρχές των άλλων κρατών μελών ή εμπειρογνωμόνων που χρησιμοποιούνται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (άρθρο 12 παράγραφοι 3 και 7). Η προσωπική συνέντευξη δύναται να παραλείπεται μόνο όταν η αποφανόμενη αρχή πρόκειται να λάβει θετική απόφαση επί της αιτήσεως ή είναι της άποψης ότι ο αιτών είναι ανίκανος ή ακατάλληλος για προσωπική συνέντευξη, λόγω περιστάσεων που εκφεύγουν του ελέγχου του (άρθρο 12 παράγραφος 5). Δεδομένου ότι η προσωπική συνέντευξη αποτελεί ουσιαστικό μέρος της εξέτασης της αίτησης, η συνέντευξη θα καταγράφεται και οι αιτούντες και οι νομικοί τους σύμβουλοι θα έχουν πρόσβαση στην καταγραφή, καθώς και στα πρακτικά ή το κείμενο της απομαγνητοφόνησης της συνέντευξης, προτού εκδώσει απόφαση η αποφανόμενη αρχή, ή, στην περίπτωση της ταχείας διαδικασίας εξέτασης, κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης (άρθρο 13).

Κατ' εφαρμογή της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν δωρεάν νομικές και διαδικαστικές πληροφορίες κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, και θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε δωρεάν νομική συνδρομή στο στάδιο της πρωτοβάθμιας προσφυγής, εάν δεν έχουν τα μέσα να καλύψουν οι ίδιοι τις σχετικές δαπάνες. Στην παρούσα πρόταση, η πρόσβαση σε νομική συνδρομή και εκπροσώπηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας θεωρείται αναγκαία, προκειμένου να παρέχεται στους αιτούντες η δυνατότητα να ασκούν πλήρως τα δικαιώματά τους, δεδομένων των στενότερων προθεσμιών της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, προβλέπει το δικαίωμα των αιτούντων να ζητούν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας (άρθρο 15 παράγραφος 1), με ορισμένες εξαιρέσεις που ορίζονται στην πρόταση. Κατά συνέπεια, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην παράσχει δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, εάν ο αιτών διαθέτει επαρκείς πόρους και εάν η αίτηση ή προσφυγή δεν έχει πιθανότητες επιτυχίας (άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) και παράγραφος 5 στοιχεία α) β)). Στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν να μην χορηγήσουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση στις περιπτώσεις επακόλουθων αιτήσεων (άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο γ)), και κατά το στάδιο της προσφυγής, μπορούν να το αποφασίσουν σε σχέση με τον δεύτερο ή μεγαλύτερο βαθμό της προσφυγής (άρθρο 15 παράγραφος 5 στοιχείο γ)).

Η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο και σκόπιμο να επεκταθεί το εν λόγω δικαίωμα στη διοικητική διαδικασία, σε αναγνώριση μιας πρακτικής που ήδη εφαρμόζεται σε είκοσι δύο από τα κράτη μέλη. Τούτο προϋποθέτει την παροχή κατάλληλων πόρων, για τη διασφάλιση της ποιότητας της λήψης αποφάσεων κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Ωστόσο, η πρακτική των κρατών μελών που προβλέπουν ήδη τη δυνατότητα αυτή δείχνει ότι η παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης είναι χρήσιμη προκειμένου να εξασφαλίζεται συνδρομή καλής ποιότητας, η οποία συνεπάγεται διοικητικές αποφάσεις καλύτερης ποιότητας, με πιθανώς λιγότερες προσφυγές.

- **Ασυνόδευτοι ανήλικοι και αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων**

Η πρόταση εμμένει σε υψηλό επίπεδο ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων για τις ευπαθείς κατηγορίες αιτούντων (άρθρο 19), και ιδίως για τους ασυνόδευτους ανηλίκους (άρθρα 21 και 22). Προκειμένου να διασφαλίζεται μια δίκαιη διαδικασία για τους αιτούντες αυτούς, είναι αναγκαίο να προσδιορίζονται οι ανάγκες τους όσο το δυνατόν νωρίτερα κατά τη διαδικασία και να τους παρέχεται κατάλληλη στήριξη και καθοδήγηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας (άρθρο 20 παράγραφος 1). Όταν δεν είναι δυνατή η παροχή κατάλληλης στήριξης στο πλαίσιο μιας ταχείας διαδικασίας εξέτασης ή διαδικασίας στα σύνορα, τότε οι διαδικασίες αυτές δεν δύνανται να εφαρμοστούν (άρθρο 19 παράγραφος 3).

Όσον αφορά τα παιδιά εν γένει, η επικρατούσα αρχή κατά την εφαρμογή της κοινής διαδικασίας είναι ότι το μείζον συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα. Όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως ηλικίας και είτε συνοδεύονται είτε όχι, θα έχουν επίσης το δικαίωμα σε προσωπική συνέντευξη, εκτός εάν είναι προφανές ότι τούτο δεν είναι προς το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού (άρθρο 21 παράγραφος 1 και 2).

Όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους, θα πρέπει να τους ανατίθεται επίτροπος το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ένας ασυνόδευτος ανήλικος υποβάλλει σχετική αίτηση (άρθρο 22 παράγραφος 1). Λόγω των διαφορών μεταξύ των συστημάτων επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων που ισχύουν στα κράτη μέλη, ενδέχεται να μην τηρούνται οι διαδικαστικές εγγυήσεις και να μην λαμβάνουν οι ανήλικοι κατάλληλη φροντίδα ή να εκτίθενται σε κινδύνους ή επισφαλείς καταστάσεις που ενδεχομένως θα τους οδηγήσουν στη διαφυγή. Η πρόταση αυτή, λαμβάνοντας υπόψη μια μελέτη σχετικά με την επιτροπεία των παιδιών που διενεργήθηκε από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων¹³, επιδιώκει την τυποποίηση των πρακτικών περί επιτροπείας, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαδικασία της επιτροπείας καθίσταται ταχεία και αποτελεσματική σε ολόκληρη την Ένωση.

Ο ρόλος του επιτρόπου είναι να συνδράμει και να εκπροσωπεί έναν ασυνόδευτο ανήλικο, με σκοπό την προστασία των βέλτιστων συμφερόντων και τη γενική ευημερία του παιδιού στη διαδικασία για τη διεθνή προστασία. Εφόσον είναι αναγκαίο, και εφικτό δυνάμει του εθνικού δικαίου, ο επίτροπος δύναται να ασκεί νομική ικανότητα για λογαριασμό του ανηλίκου (άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο στ)). Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι λαμβάνουν κατάλληλη στήριξη, η πρόταση προβλέπει ότι ένας επίτροπος δεν θα μπορεί να καταστεί υπεύθυνος για δυσανάλογο αριθμό ανηλίκων (άρθρο 22 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο). Λόγω των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του επιτρόπου, συμπεριλαμβανομένων των χρονικών ορίων για τα διάφορα διαδικαστικά στάδια που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, είναι αναγκαίο ο αριθμός των περιπτώσεων που

¹³ Έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σχετικά με τα συστήματα επιτροπείας για παιδιά χωρίς γονική φροντίδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση: με ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο τους στην αντιμετώπιση της εμπορίας παιδιών (Οκτώβριος του 2015).

[http://ec.europa.eu/anti-trafficking/EU+Policy/Guardianship_for_children_deprived_of_parental_care].

ανατίθενται σε κάθε επίτροπο να είναι εύλογος και η πρόταση επίσης να προβλέπει την εφαρμογή κατάλληλου συστήματος για την παρακολούθηση της απόδοσης κάθε επιτρόπου (άρθρο 22 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο).

- **Χρήση ταχείας διαδικασίας εξέτασης και διαδικασίας στα σύνορα**

Στην παρούσα πρόταση, η ταχεία διαδικασία καθίσταται υποχρεωτική υπό ορισμένους περιορισμένους λόγους που αφορούν τις εκ πρώτης όψεως προδήλως αβάσιμες αιτήσεις, π.χ. όταν ο αιτών κάνει σαφώς ασυνεπείς ή ψευδείς δηλώσεις ή παραπλανεί τις αρχές με είναι ψευδείς πληροφορίες ή όταν ένας αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής. Ομοίως, μια αίτηση θα εξετάζεται στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας εξέτασης όταν είναι σαφώς καταχρηστική, όπως όταν ο αιτών επιδιώκει να καθυστερήσει ή να παρακωλύσει την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής ή όταν το πρόσωπο αυτό δεν είχε υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος της πρώτης παράτυπης εισόδου ή στο κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται νομίμως ή όταν ο αιτών του οποίου η αίτηση βρίσκεται υπό εξέταση και ο οποίος υπέβαλε αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ευρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους χωρίς τίτλο διαμονής επιστρέφεται σύμφωνα με τους νέους κανόνες που προτείνονται από την επιτροπή δυνάμει του κανονισμού του Δουβλίνου, χωρίς να αποδείξει ότι τούτο οφείλεται σε περιστάσεις που εκφεύγουν του ελέγχου του (άρθρο 40 παράγραφος 1).

Οι διαδικασίες στα σύνορα, που κατά κανόνα συνεπάγονται κράτηση καθ' όλη τη διαδικασία, παραμένουν προαιρετικές και μπορούν να εφαρμόζονται για την εξέταση του παραδεκτού ή του βάσιμου των αιτήσεων, για τους ίδιους λόγους όπως και η ταχεία διαδικασία εξέτασης. Εάν δεν ληφθεί απόφαση εντός τεσσάρων εβδομάδων, ο αιτών αποκτά το δικαίωμα να εισέλθει και να παραμείνει στο έδαφος (άρθρο 41).

Έχοντας υπόψη το γεγονός ότι η ταχεία διαδικασία εξέτασης καθίσταται πλέον υποχρεωτική, ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η εφαρμογή της διαδικασίας στα σύνορα περιλαμβάνει κράτηση, ότι η διάρκεια αμφότερων των διαδικασιών είναι σύντομη και ότι δεν υπάρχει αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα μετά την έκδοση της απόφασης σε οποιαδήποτε από τις διαδικασίες αυτές, είναι αναγκαίο να εφαρμόζονται για τον εκάστοτε αιτούντα όλες οι διαδικαστικές εγγυήσεις, και ιδίως το δικαίωμα σε ακρόαση με τη μορφή προσωπικής συνέντευξης, διερμηνεία και δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπηση (άρθρο 40 παράγραφος 1 και του άρθρο 41 παράγραφος 1). Οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόζονται περιορισμένα όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους (άρθρο 40 παράγραφος 5 και άρθρο 41 παράγραφος 5) και δεν μπορούν να εφαρμόζονται σε αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, εκτός εάν οι εν λόγω αιτούντες μπορούν να λάβουν κατάλληλη υποστήριξη στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών (άρθρο 19 παράγραφος 3).

- **Παραδεκτό των αιτήσεων**

Ο γενικός κανόνας είναι ότι μια αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας θα πρέπει να εξετάζεται επί της ουσίας προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου)¹⁴. Δεν απαιτείται εξέταση επί της ουσίας όταν η αίτηση πρέπει να χαρακτηριστεί απαράδεκτη σύμφωνα με την παρούσα πρόταση.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ότι, εάν ισχύει οποιοδήποτε από τους λόγους απαράδεκτου που προβλέπονται στην πρόταση, τότε η αίτηση θα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη (άρθρο 36 παράγραφος 1) και ότι η εξέταση δεν θα πρέπει να διαρκέσει περισσότερο από ένα μήνα (άρθρο 34 παράγραφος 1). Πριν από τον καθορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο, σύμφωνα με τους νέους κανόνες που προτείνονται από την Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού του Δουβλίνου, το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο έχει κατατεθεί αίτηση θα

¹⁴

ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].

πρέπει να εξετάζει το παραδεκτό της αίτησης όταν μια χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου ή ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος του Δουβλίνου, η πρόταση προβλέπει ότι η διάρκεια της εξέτασης, των λόγων που σχετίζονται με την πρώτη χώρα ασύλου ή την ασφαλή τρίτη χώρα δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις δέκα εργάσιμες ημέρες (άρθρο 34 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο).

Η αίτηση θα πρέπει να θεωρείται απαράδεκτη εάν είναι μεταγενέστερη αίτηση χωρίς νέα σχετικά στοιχεία ή πορίσματα ή εάν μια χωριστή αίτηση από σύζυγο, σύντροφο ή ασυνόδευτο ανήλικο θεωρείται μη δικαιολογημένη (άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και δ)).

Οι λόγοι που σχετίζονται με την πρώτη χώρα ασύλου και την ασφαλή τρίτη χώρα δεν θα πρέπει να ισχύουν για τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, οι οποίοι επανεγκαθίστανται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός επανεγκατάστασης)¹⁵, σε περίπτωση που αποφασίσουν να υποβάλουν αίτηση για το καθεστώς πρόσφυγα μόλις βρεθούν στο έδαφος κράτους μέλους.

Οι περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού του Δουβλίνου, ακόμη και όταν έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία από άλλο κράτος μέλος, όπως προβλέπεται στην προτεινόμενη μεταρρύθμιση του κανονισμού του Δουβλίνου, θα πρέπει να αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το σύστημα του Δουβλίνου (άρθρο 36 παράγραφος 2).

Όταν από μια *εκ πρώτης* όψεως αξιολόγηση είναι σαφές ότι μια αίτηση δύναται να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη, η αίτηση μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτόν τον λόγο χωρίς να εξετάζεται το παραδεκτό της.

Δεδομένου ότι η διάρκεια της διαδικασίας κρίσης του παραδεκτού είναι πολύ σύντομη και ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις μια απόφαση, όπως αυτή που λαμβάνεται επί τη βάσει που σχετίζεται με την πρώτη χώρα ασύλου, δεν έχει αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται ότι ο εκάστοτε αιτών απολαύει όλων των διαδικαστικών εγγυήσεων, και ιδίως του δικαιώματος σε ακρόαση στο πλαίσιο προσωπικής συνέντευξης, διερμηνεία και δωρεάν νομική συνδρομή (άρθρο 36 παράγραφος 1). Ωστόσο, στην περίπτωση μεταγενέστερων αιτήσεων εφαρμόζονται εξαιρέσεις από τις εν λόγω διαδικαστικές εγγυήσεις.

• **Χειρισμός μεταγενέστερων αιτήσεων**

Η παρούσα πρόταση αποσαφηνίζει και απλουστεύει τη διαδικασία αναφορικά με τον χειρισμό των μεταγενέστερων αιτήσεων, ενώ παράλληλα προσφέρει τα απαραίτητα εργαλεία για την πρόληψη της κατάχρησης της δυνατότητας που παρέχεται με τις μεταγενέστερες αιτήσεις. Μεταγενέστερη αίτηση είναι εκείνη που ασκείται από τον ίδιο αιτούντα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, μετά την απόρριψη προηγούμενης αίτησής του δυνάμει οριστικής απόφασης (άρθρο 42 παράγραφος 1). Μια μεταγενέστερη αίτηση υπόκειται σε προκαταρκτική εξέταση που θα καθορίσει κατά πόσον ο αιτών προβάλλει σχετικά νέα στοιχεία ή πορίσματα που θα μπορούσαν να αυξήσουν σημαντικά τις πιθανότητές του να αναγνωριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας (άρθρο 42 παράγραφος 2). Εάν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, τότε η μεταγενέστερη αίτηση πρέπει να απορρίπτεται ως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη όταν η αίτηση είναι τόσο σαφώς ουσία αβάσιμη ή καταχρηστική, που δεν έχει πιθανότητες επιτυχίας (άρθρο 42 παράγραφος 5).

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ότι η προκαταρκτική εξέταση θα διεξάγεται επί τη βάσει γραπτών παρατηρήσεων και προσωπικής συνέντευξης. Ωστόσο, η προσωπική συνέντευξη

¹⁵

EE L [...] της [...], σ. [...].

μπορεί να παραλείπεται στις περιπτώσεις όπου, από τις γραπτές παρατηρήσεις, είναι σαφές ότι η αίτηση δεν αποκαλύπτει νέα στοιχεία ή πορίσματα ή ότι είναι τόσο σαφώς ουσία αβάσιμη, που δεν έχει πιθανότητες επιτυχίας (άρθρο 42 παράγραφος 3). Επιπλέον, ο αιτών δεν απολαύει δωρεάν νομικής συνδρομής κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης (άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο γ)).

Σε περίπτωση μεταγενέστερων αιτήσεων, δεν υπάρχει αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα και δύνανται να εφαρμοστούν εξαιρέσεις στο δικαίωμα του εν λόγω ατόμου να παραμείνει στο έδαφος ενός κράτους μέλους, όταν μια μεταγενέστερη αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη, ή, στην περίπτωση δεύτερης ή περαιτέρω μεταγενέστερων αιτήσεων, αμέσως μόλις υποβάλλεται αίτηση σε οποιοδήποτε κράτος μέλος μετά την έκδοση τελικής απόφασης η οποία απέρριψε την προηγούμενη μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη, αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη (άρθρο 43). Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσέγγιση αυτή είναι δικαιολογημένη, λαμβανομένου υπόψη ότι η αίτηση του εκάστοτε αιτούντος θα έχει ήδη εξεταστεί στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, καθώς και από το αρμόδιο δικαστήριο, όπου ο αιτών θα έχαιρε των διαδικαστικών εγγυήσεων, συμπεριλαμβανομένης προσωπικής συνέντευξης, διερμηνείας και δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης.

• Οι έννοιες των ασφαλών χωρών

Στην από δης Απριλίου 2016 ανακοίνωσή της, η Επιτροπή έκρινε ότι μια κρίσιμη πτυχή μιας κοινής προσέγγισης αφορά τη χρήση των μηχανισμών «ασφαλούς χώρας». Ειδικότερα, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα εναρμόνιζε τις διαδικαστικές συνέπειες της έννοιας και θα καταργούσε τη διακριτική ευχέρεια ως προς τη χρήση της.

Η χρήση των εννοιών της πρώτης χώρας ασύλου και της ασφαλούς τρίτης χώρας επιτρέπει την κήρυξη του απαράδεκτου ορισμένων αιτήσεων, στις περιπτώσεις όπου δύνανται να χορηγηθεί προστασία σε μια τρίτη χώρα (άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β)). Οι δύο αυτές έννοιες μπορούν να εφαρμόζονται σε σχέση με έναν αιτούντα έπειτα από ατομική εξέταση, που περιλαμβάνει συνέντευξη για την κρίση του παραδεκτού.

Η παρούσα πρόταση αποσαφηνίζει τις δύο έννοιες. Αμφότερες βασίζονται στην ύπαρξη επαρκούς προστασίας, όπως ορίζεται στην πρόταση (άρθρο 44 και άρθρο 45). Η κύρια διαφορά μεταξύ των δύο εννοιών αφορά τον εκάστοτε αιτούντα μεμονωμένα. Ενώ, υπό την έννοια της πρώτης χώρας ασύλου, ο αιτών έτυχε προστασίας σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης ή επαρκούς προστασίας στην εν λόγω τρίτη χώρα και δύνανται να συνεχίσει να χαίρει αυτής της προστασίας, στο πλαίσιο της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, ο αιτών έχει τη δυνατότητα να λάβει προστασία σύμφωνα με τις ουσιαστικές προδιαγραφές της σύμβασης της Γενεύης ή επαρκή προστασία, σύμφωνα με την παρούσα πρόταση. Η διαφορά αυτή είναι ο λόγος για τον οποίο η παρούσα πρόταση, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, προβλέπει αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής σε σχέση με μια απόφαση που λαμβάνεται επί τη βάσει της ασφαλούς τρίτης χώρας αλλά όχι επί τη βάσει της πρώτης χώρας ασύλου (άρθρο 53 παράγραφος 2 στοιχείο β)). Θεωρείται ότι υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος πιθανής παράβασης του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) κατά την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας και, συνεπώς, το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής παραμένει απαραίτητο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της πραγματικής προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 13 της ΕΣΔΑ.

Οσον αφορά την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας, στην ανακοίνωσή της από 10ης Φεβρουαρίου 2016¹⁶, η Επιτροπή παρότρυνε όλα τα κράτη μέλη να προβλέψουν και να απαιτήσουν τη χρήση της στην εθνική τους νομοθεσία. Στην παρούσα πρόταση, η Επιτροπή

¹⁶

COM(2016) 85 final.

συνιστά μια εναρμονισμένη προσέγγιση της ΕΕ ως προς τη χρήση της, με πλήρη σεβασμό των διεθνών υποχρεώσεων που ορίζονται στον Χάρτη, την ΕΣΔΑ και τη σύμβαση της Γενεύης, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι εφαρμόζεται ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη, και προτείνει τον χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών σε επίπεδο Ένωσης, μέσω μελλοντικής τροποποίησης του εν λόγω κανονισμού, με βάση τους όρους που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό και μετά τη διενέργεια λεπτομερούς και τεκμηριωμένης αξιολόγησης που περιλαμβάνει ουσιαστική έρευνα και ευρεία διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς (άρθρο 46). Ωστόσο, η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας μπορεί επίσης να εφαρμόζεται σε μεμονωμένες περιπτώσεις απευθείας επί τη βάσει των όρων που προβλέπονται στον κανονισμό.

Η χρήση της έννοιας της ασφαλούς χώρας καταγωγής επιτρέπει στα κράτη μέλη να εξετάζουν μια αίτηση επί τη βάσει του μαχητού τεκμηρίου ότι η χώρα καταγωγής του αιτούντος είναι ασφαλής. Η χρήση αυτής της έννοιας επιτρέπει τον χειρισμό των αιτήσεων με την ταχεία διαδικασία εξέτασης (άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο ε)) και, όταν η αίτηση απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη για τον λόγο αυτό, η προσφυγή δεν έχει αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 53 παράγραφος 2 στοιχείο α)).

Τον Σεπτέμβριο του 2015, η Επιτροπή πρότεινε την έκδοση κανονισμού για τη θέσπιση ενωσιακού κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής¹⁷, προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία διεκπεραίωση των αιτήσεων των ατόμων που προέρχονται από τις χώρες αυτές¹⁸. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο εν λόγω κοινός κατάλογος ασφαλών χωρών καταγωγής θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος σχεδίου κανονισμού. Για τον λόγο αυτό, η παρούσα πρόταση ενσωματώνει την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τη θέσπιση ενός κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής, περιλαμβάνοντας τον ίδιο κατάλογο χωρών και την ίδια αιτιολόγηση με την εν λόγω πρόταση, με ελαφρές μόνο τροποποιήσεις στο κείμενο, λαμβάνοντας υπόψη τις εν εξελίξει συζητήσεις μεταξύ των συννομοθετών (άρθρο 48). Μόλις επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των συννομοθετών ως προς την πρόταση της Επιτροπής για τη θέσπιση κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής, θα εγκριθεί η εν λόγω πρόταση. Το τελικό κείμενο του εν λόγω νέου κανονισμού θα ενσωματωθεί έπειτα στον κανονισμό για τις διαδικασίες ασύλου, προτού ο τελευταίος εγκριθεί, και ο κανονισμός που θεσπίζει έναν κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής θα καταργηθεί.

Στόχος είναι η μετάβαση σε πλήρως εναρμονισμένους χαρακτηρισμούς χωρών καταγωγής και τρίτων χωρών ως ασφαλών σε ενωσιακό επίπεδο, βάσει των προτάσεων της Επιτροπής, επικουρούμενης από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Εξ ου και η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει μια ρήτρα προθεσμίας, δυνάμει της οποίας τα κράτη μέλη θα συνεχίσουν να τηρούν εθνικούς χαρακτηρισμούς χωρών καταγωγής ή τρίτων χωρών ως ασφαλών, το μέγιστο για πέντε έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος σχεδίου κανονισμού (άρθρο 50 παράγραφος 1).

• Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής

Κατά γενικό κανόνα, προκειμένου να είναι ένας αιτών σε θέση να ασκήσει το δικαίωμά του σε πραγματική προσφυγή, έχει το δικαίωμα παραμονής έως ότου λήξει η προθεσμία άσκησης πρωτοβάθμιας προσφυγής και, σε περίπτωση που ο αιτών ασκήσει το δικαίωμα αυτό, για όσο

¹⁷ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ενωσιακού κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής για τους σκοπούς της οδηγίας 2013/32/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/32/EU – (COM(2015) 452 final).

¹⁸ Ο προτεινόμενος ενωσιακός κοινός κατάλογος ασφαλών χωρών καταγωγής περιλαμβάνει την Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, το Κοσσυφοπέδιο, το Μαυροβούνιο, τη Σερβία και την Τουρκία.

εκκρεμεί η έκβαση της εκδίκασης της εν λόγω προσφυγής (άρθρο 54 παράγραφος 1). Μόνο σε περιορισμένες περιπτώσεις το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής μπορεί να μην είναι αυτόματο και ο εκάστοτε αιτών θα χρειαστεί να ζητήσει από το δικαστήριο να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής ή το δικαστήριο να ενεργήσει με ίδια πρωτοβουλία. Σε περίπτωση που μια αρνητική απόφαση απορρίπτει την αίτηση ως προδήλως αβάσιμη ή αβάσιμη σε υποθέσεις που υπάγονται στην ταχεία διαδικασία εξέτασης ή τη διαδικασία στα σύνορα, ή ως απαράδεκτη, διότι ο αιτών προέρχεται από πρώτη χώρα ασύλου ή η αίτηση αποτελεί μεταγενέστερη αίτηση, όπου η αίτηση απορρίπτεται λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης, το δικαστήριο δύναται να επιτρέψει στον αιτούντα να εξακολουθεί να υπόκειται στη δυνατότητα αναστολής της εκτέλεσης της απόφασης επιστροφής, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος ή αντεπαγγέλτως (άρθρο 54 παράγραφος 2). Εάν ο αιτών υποβάλει περαιτέρω προσφυγή κατά της πρώτης ή μιας μεταγενέστερης απόφασης επί προσφυγής, καταρχήν δεν θα έχει δικαίωμα παραμονής στο έδαφος των κρατών μελών (άρθρο 54 παράγραφος 5).

Όταν εφαρμόζεται εξαίρεση ως προς το δικαίωμα σε προσφυγή με αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα, τα δικαιώματα του αιτούντος θα πρέπει να διασφαλίζονται δεόντως, με την παροχή της αναγκαίας διερμηνείας και νομικής συνδρομής, καθώς και επαρκούς χρόνου ώστε να προετοιμάσει και να επιβάλει το αίτημά του στο αρμόδιο δικαστήριο. Επιπλέον, όπως διαπιστώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) στην υπόθεση *M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδας*¹⁹, σε ένα τέτοιο πλαίσιο, το δικαστήριο θα πρέπει να είναι σε θέση να εξετάσει την απορριπτική απόφαση της αποφανόμενης αρχής τόσο σε νομική όσο και σε πραγματική βάση. Στις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του ΕΔΔΑ στην υπόθεση *I.M. κατά Γαλλίας*²⁰ και την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση *Dörr*²¹ και λαμβάνοντας υπόψη τις αυστηρές προθεσμίες για την υποβολή προσφυγής, η Επιτροπή προτίθεται να επεκτείνει σε όλες τις περιπτώσεις όπου ο αιτών οφείλει να υποβάλει χωριστή αίτηση προσωρινή προστασία τις εγγυήσεις, οι οποίες κατά την οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου ήταν εφαρμοστέες μόνο στη διαδικασία στα σύνορα (άρθρο 54 παράγραφος 3). Θα πρέπει να επιτρέπεται στον αιτούντα να παραμείνει στο έδαφος ενόσω εκκρεμεί η έκβαση της διαδικασίας λήγης απόφασης σχετικά με τη δυνατότητά του να παραμείνει ή όχι. Ωστόσο, η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να εκδίδεται εντός ενός μηνός από την κατάθεση της προσφυγής (άρθρο 54 παράγραφος 4).

• **Ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας**

Στην πρόταση κανονισμού για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, η Επιτροπή προτείνει την ενίσχυση των κανόνων σχετικά με την επανεξέταση του καθεστώτος, προκειμένου να ελέγχεται εάν τα κριτήρια επιλεξιμότητας εξακολουθούν να πληρούνται, με την καθιέρωση συστηματικής και τακτικής επανεξέτασης. Η επανεξέταση αυτή θα πρέπει να διεξάγεται όποτε υπάρχει σημαντική σχετική μεταβολή στη χώρα καταγωγής η οποία αντικατοπτρίζεται στις ενωσιακές πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής και την κοινή ανάλυση που εκπονείται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, και όποτε ανανεώνονται για πρώτη φορά οι άδειες παραμονής για πρόσφυγες και για πρώτη ή δεύτερη φορά για τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας. Οι αποφανόμενες αρχές θα ανακαλούν, θα τερματίζουν ή θα αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς, όταν παύουν να υπάρχουν ανάγκες προστασίας ή όταν προκύπτουν λόγοι εξαιρέσεως μετά τη χορήγηση της προστασίας. Η

¹⁹ Απόφαση του ΕΔΔΑ (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 21ης Ιανουαρίου 2011, *M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδας* (αίτηση αριθ. 30696/09).

²⁰ Απόφαση του ΕΔΔΑ (πέμπτο τμήμα) της 2ας Φεβρουαρίου 2012, *I.M. κατά Γαλλίας* (αίτηση αριθ. 9152/09).

²¹ Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, *Dörr*, C-136/03.

διαδικασία για την ανάκληση της διεθνούς προστασίας στην παρούσα πρόταση παραμένει σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητη σε σύγκριση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Ωστόσο, ενόψει της προτεινόμενης τακτικής επανεξέτασης του καθεστώτος, κρίθηκε αναγκαίο να ενισχυθούν οι διαδικαστικές εγγυήσεις για τον αιτούντα, παρέχοντάς του την ευκαιρία να παρουσιάσει την υπόθεσή του σε προσωπική συνέντευξη και όχι μόνο με γραπτές παρατηρήσεις, όπως προβλέπεται επί του παρόντος, και προσφέροντάς του την απαραίτητη διερμηνεία (άρθρο 52 παράγραφος 1 στοιχείο β) και άρθρο 52 παράγραφος 4). Ο αιτών θα εξακολουθεί να απολαύει του δικαιώματος σε δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση (άρθρο 52 παράγραφος 4).

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/EΕ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 2 στοιχείο δ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι ο εξορθολογισμός, η απλούστευση και η εναρμόνιση των διαδικαστικών ρυθμίσεων των κρατών μελών με τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, συντελούνται ορισμένες σημαντικές αλλαγές στην οδηγία 2013/32/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² και η οδηγία αυτή θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από κανονισμό. Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία θα πρέπει να θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.
- (2) Η κοινή πολιτική ασύλου, συμπεριλαμβανομένου ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου βασιζόμενου στην πλήρη και άνευ εξαιρέσεων εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 περί του καθεστώτος των προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967 (σύμβαση της Γενεύης), αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ανοικτού σε εκείνους οι οποίοι, εξαναγκαζόμενοι από τις περιστάσεις, αναζητούν νομίμως προστασία στην Ένωση. Η πολιτική αυτή θα πρέπει να διέπεται από την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο.
- (3) Το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου βασίζεται σε κοινές απαιτήσεις για τις διαδικασίες ασύλου, για την αναγνώριση και την προστασία που παρέχονται σε επίπεδο Ένωσης, για τις συνθήκες υποδοχής, καθώς και σε ένα σύστημα προσδιορισμού των κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για τους αιτούντες ασύλο. Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι τούδε όσον αφορά την προοδευτική ανάπτυξη του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών ως προς τους τύπους

²² Οδηγία 2013/32/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 60).

των χρησιμοποιούμενων διαδικασιών, τα ποσοστά αναγνώρισης, τον τύπο προστασίας που χορηγείται, το επίπεδο των υλικών συνθηκών υποδοχής και τα οφέλη που παρέχονται στους αιτούντες και τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Οι αποκλίσεις αυτές αποτελούν σημαντικούς μοχλούς δευτερογενών μετακινήσεων και υπονομεύουν τον στόχο της διασφάλισης ότι, σε ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, όλοι οι αιτούντες τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, σε οποιοδήποτε σημείο της Ένωσης και αν υποβάλουν αίτηση.

- (4) Στην από δης Απριλίου 2016 ανακοίνωσή της²³, η Επιτροπή παρουσίασε τις επιλογές της για τη βελτίωση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος, δηλαδή την καθιέρωση ενός βιώσιμου και δίκαιου συστήματος προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για τους αιτούντες ασύλο, την ενίσχυση του συστήματος Eurodac, την επίτευξη μεγαλύτερης σύγκλισης στο σύστημα ασύλου της ΕΕ και την αποφυγή δευτερογενών μετακινήσεων εντός της Ένωσης, καθώς και την ανάπτυξη νέας εντολής για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Η ανακοίνωση ανταποκρίνεται στις εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 18ης-19ης Φεβρουαρίου 2016²⁴ για την επίτευξη προόδου όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του ισχύοντος πλαισίου της ΕΕ, ώστε να εξασφαλίζει μια ανθρώπινη και αποτελεσματική πολιτική ασύλου. Προτείνει επίσης μελλοντικές δράσεις σύμφωνα με την ολιστική προσέγγιση για τη μετανάστευση που εισηγήθηκε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην έκθεση ιδίας πρωτοβουλίας του στις 12 Απριλίου 2016.
- (5) Για την εύρυθμη λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, απαιτείται ουσιαστική πρόοδος όσον αφορά τη σύγκλιση των εθνικών συστημάτων ασύλου. Οι τρέχουσες, αποκλίνουσες διαδικασίες ασύλου στα κράτη μέλη θα πρέπει να αντικατασταθούν με μια κοινή διαδικασία για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η οποία θα εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου)²⁵ διασφαλίζοντας την εγκαιρότητα και την αποτελεσματικότητά της. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από υπηκόους τρίτων χωρών και ανιθαγενείς θα εξετάζονται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας η οποία διέπεται από τους ίδιους κανόνες, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση, ώστε να διασφαλίζεται ισότητα στην επεξεργασία των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας, σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου για τον εκάστοτε αιτούντα.
- (6) Μια κοινή διαδικασία για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας θα πρέπει να περιορίζει τις δευτερογενείς μετακινήσεις των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ κρατών μελών, όταν οι εν λόγω μετακινήσεις οφείλονται στις διαφορές των νομικών πλαισίων, αντικαθιστώντας τις τρέχουσες προαιρετικές διατάξεις με εναρμονισμένους κανόνες και αποσαφηνίζοντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων, καθώς και τις συνέπειες μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις αυτές, και να δημιουργεί ισότιμους όρους για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου) στα κράτη μέλη.
- (7) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται εντός της επικράτειας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται στα εξωτερικά σύνορα, τα

²³ COM(2016) 197 final.

²⁴ EUCO 19.02.2016, SN 1/16.

²⁵ EE L [...] της [...], σ. [...].

θαλάσσια χωρικά ύδατα ή τις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών, καθώς και στην ανάκληση της διεθνούς προστασίας. Οι αιτούντες διεθνή προστασία που ευρίσκονται επί των χωρικών υδάτων κράτους μέλους θα πρέπει να αποβιβάζονται στην ξηρά και η εξέταση των αιτήσεών τους θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

- (8) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, με μια διαδικασία όπου εξετάζεται κατά πόσον οι αιτούντες ικανοποιούν τις απαιτήσεις ώστε να αναγνωριστούν ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου). Εκτός από τη διεθνή προστασία, τα κράτη μέλη δύναται επίσης να αποδίδουν σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και άλλους εθνικούς ανθρωπιστικούς χαρακτηρισμούς σε εκείνους οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας. Προκειμένου να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες στα κράτη μέλη, αυτά θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό και σε αιτήσεις για οποιονδήποτε τύπο τέτοιας εναλλακτικής προστασίας.
- (9) Όσον αφορά τη μεταχείριση των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη δεσμεύονται από υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις του διεθνούς δικαίου στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη.
- (10) Οι πόροι του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης θα πρέπει να αξιοποιηθούν ώστε να δοθεί η κατάλληλη στήριξη στις προσπάθειες των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως σε εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις στα συστήματα ασύλου τους.
- (11) Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο θα πρέπει να παρέχει στο κράτος μέλος την απαιτούμενη επιχειρησιακή και τεχνική υποστήριξη για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως με την παροχή εμπειρογνωμόνων που θα βοηθούν τις εθνικές αρχές στην παραλαβή, την καταχώριση και την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας και με την παροχή επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με τις τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής και καθοδήγησης σχετικά με την κατάσταση στη συγκεκριμένη χώρα καταγωγής. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα επιχειρησιακά πρότυπα, τους δείκτες, τις κατευθυντήριες γραμμές και τις βέλτιστες πρακτικές που αναπτύσσει ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.
- (12) Προς τον σκοπό της ορθής αναγνώρισης των ατόμων που χρήζουν προστασίας ως προσφύγων κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης ή ως προσώπων που δικαιούνται επικουρική προστασία, κάθε αιτών θα πρέπει να έχει ουσιαστική πρόσβαση στις διαδικασίες, τη δυνατότητα να συνεργάζεται και να επικοινωνεί καταλλήλως με τις αρμόδιες αρχές ώστε να υποβάλλει τα στοιχεία της υπόθεσής του, καθώς και επαρκείς διαδικαστικές εγγυήσεις για να προωθεί την υπόθεσή του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.
- (13) Θα πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα η ουσιαστική δυνατότητα να υποβάλλει στην αποφαινόμενη αρχή όλα τα συναφή στοιχεία που έχει στη διάθεσή του. Για τον λόγο αυτό, ο αιτών θα πρέπει, με ορισμένες εξαιρέσεις, να έχει δικαίωμα σε ακρόαση μέσω προσωπικής συνέντευξης σχετικά με το παραδεκτό ή την ουσία της αίτησής του, κατά περίπτωση. Προκειμένου να ασκείται ουσιαστικά το δικαίωμα προσωπικής συνέντευξης, ο αιτών πρέπει να επικουρείται από διερμηνέα και να έχει την ευκαιρία να υποβάλει τις εξηγήσεις του σχετικά με την αιτιολογική βάση της αίτησής του κατά τρόπο ολοκληρωμένο. Θα πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα επαρκής χρόνος για

προετοιμασία και διαβούλευση με το νομικό ή άλλο σύμβουλό του και η δυνατότητα να επικουρείται από το νομικό ή άλλο σύμβουλό του στη συνέντευξη. Η προσωπική συνέντευξη πρέπει να διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα και από κατάλληλα εκπαιδευμένο και ικανό προσωπικό, συμπεριλαμβανομένου, όπου χρειάζεται, προσωπικού από αρχές των άλλων κρατών μελών ή εμπειρογνωμόνων που χρησιμοποιούνται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Ασυλο. Η προσωπική συνέντευξη δύναται να παραλείπεται μόνο όταν η αποφαίνομενη αρχή πρόκειται να λάβει θετική απόφαση επί της αιτήσεως ή είναι της άποψης ότι ο αιτών είναι ανίκανος ή ακατάλληλος για προσωπική συνέντευξη, λόγω μακρόχρονων περιστάσεων που εκφεύγουν του ελέγχου του. Δεδομένου ότι η προσωπική συνέντευξη αποτελεί ουσιαστικό μέρος της εξέτασης της αιτήσης, η συνέντευξη θα καταγράφεται και οι αιτούντες και οι νομικοί τους σύμβουλοι θα έχουν πρόσβαση στην καταγραφή, καθώς και στα πρακτικά ή το κείμενο της απομαγνητοφώνησης της συνέντευξης, προτού εκδώσει απόφαση η αποφαίνομενη αρχή, ή, στην περίπτωση της ταχείας διαδικασίας εξέτασης, κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης.

- (14) Είναι προς το συμφέρον τόσο των κρατών μελών όσο και των αιτούντων να διασφαλίζεται η ορθή αναγνώριση των αναγκών διεθνούς προστασίας ήδη στο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, με την παροχή υψηλής ποιότητας πληροφόρησης και νομικής στήριξης, η οποία οδηγεί σε αύξηση της αποτελεσματικότητας και βελτίωση της ποιότητας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Για τον σκοπό αυτό, η πρόσβαση σε νομική συνδρομή και εκπροσώπηση θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων του αιτούντος, ιδίως του δικαιώματος υπεράσπισης και της αρχής της δίκαιης μεταχείρισης, και να εξασφαλιστεί η οικονομία της διαδικασίας, θα πρέπει να παρέχεται στους αιτούντες, κατόπιν αιτήματός τους και σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και κατά τη διαδικασία προσφυγής. Η δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση θα πρέπει να παρέχεται από πρόσωπα αρμόδια για την παροχή αυτών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (15) Ορισμένοι αιτούντες ενδέχεται να χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων λόγω, μεταξύ άλλων, ηλικίας, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, ψυχικών διαταραχών ή ως συνέπεια βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας. Είναι αναγκαίο να εκτιμάται συστηματικά κατά πόσον ένας μεμονωμένος αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων και να εντοπίζονται οι αιτούντες αυτοί το συντομότερο δυνατό από τη στιγμή που υποβάλλεται αίτηση, και πριν από τη λήψη απόφασης.
- (16) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η αναγνώριση των αιτούντων που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν, το προσωπικό των αρμοδίων αρχών που είναι επιφορτισμένο με τη λήψη και την καταχώριση των αιτήσεων θα πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο ώστε να εντοπίζει ενδείξεις σημείων ευπάθειας και θα πρέπει να λαμβάνει τις κατάλληλες οδηγίες για το σκοπό αυτό. Τα εθνικά μέτρα σχετικά με την εξακρίβωση και τεκμηρίωση συμπτωμάτων και ενδείξεων βασανιστηρίων ή άλλων σοβαρών πράξεων σωματικής ή ψυχολογικής βίας, περιλαμβανομένων των πράξεων σεξουαλικής βίας, στο πλαίσιο διαδικασιών που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό μπορούν, μεταξύ άλλων, να βασίζονται στο Εγχειρίδιο για την αποτελεσματική διερεύνηση και τεκμηρίωση των βασανιστηρίων

και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (πρωτόκολλο της Κωνσταντινούπολης).

- (17) Στους αιτούντες που αναγνωρίζονται ως χρήζοντες ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων θα πρέπει να παρέχεται η κατάλληλη στήριξη, περιλαμβανομένου του επαρκούς χρόνου, ούτως ώστε να δημιουργούνται οι συνθήκες που είναι αναγκαίες για την πραγματική πρόσβασή τους στις διαδικασίες και για την υποβολή των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας τους. Όταν δεν είναι δυνατή η παροχή κατάλληλης στήριξης στο πλαίσιο μιας ταχείας διαδικασίας εξέτασης ή διαδικασίας στα σύνορα, τότε οι αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων θα αποκλείονται από τις διαδικασίες αυτές. Η ανάγκη για ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την εφαρμογή ταχείας ή συνοριακής διαδικασίας θα πρέπει επίσης να συνεπάγεται την παροχή πρόσθετων εγγυήσεων στον αιτούντα, όταν η προσφυγή του δεν έχει αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα, προκειμένου το ένδικο μέσο να παράγει αποτελέσματα στην περίπτωσή του.
- (18) Με σκοπό τη διασφάλιση ουσιαστικής ισοτιμίας μεταξύ γυναικών και ανδρών αιτούντων, οι διαδικασίες εξέτασης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες εκάστου φύλου. Ειδικότερα, οι προσωπικές συνεντεύξεις θα πρέπει να οργανώνονται έτσι, ώστε τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες αιτούντες να μπορούν να μιλήσουν για τις εμπειρίες που έχουν βιώσει σε περιπτώσεις διώξεων με βάση το φύλο. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να δίδεται στις γυναίκες μια πραγματική ευκαιρία να συμμετάσχουν σε συνέντευξη χωριστά από το σύζυγο, τον σύντροφο ή άλλα μέλη της οικογένειάς της. Όπου είναι δυνατόν, στις γυναίκες και τα κορίτσια πρέπει να παρέχονται γυναίκες διερμηνείς και υπεύθυνες συνέντευξης. Οι ιατρικές εξετάσεις σε γυναίκες και κορίτσια θα πρέπει να διενεργούνται από γυναίκες ιατρούς, έχοντας ιδίως υπόψη το γεγονός ότι η αιτούσα ενδέχεται να υπήρξε θύμα έμφυλης βίας. Η περιπλοκότητα των προβαλλόμενων ισχυρισμών που άπτονται του φύλου θα πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη στο πλαίσιο διαδικασιών με βάση την έννοια της πρώτης χώρας ασύλου, την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας, την έννοια της ασφαλούς χώρας καταγωγής ή την έννοια των μεταγενέστερων αιτήσεων.
- (19) Όταν, στο πλαίσιο επεξεργασίας αίτησης, ο αιτών ερευνάται σωματικά, η εν λόγω έρευνα θα πρέπει να διενεργείται από άτομο του ιδίου φύλου. Η διαδικασία αυτή δεν θα πρέπει να επηρεάζει την έρευνα που διενεργείται για λόγους ασφαλείας βάσει της εθνικής νομοθεσίας.
- (20) Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Χάρτη και τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού, τα κράτη μέλη θα πρέπει κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού να λαμβάνουν πρωτίστως υπόψη το μείζον συμφέρον του παιδιού. Κατά την εκτίμηση του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, τα κράτη μέλη θα πρέπει συγκεκριμένα να λαμβάνουν υπόψη την καλή διαβίωση και την κοινωνική ανάπτυξή του, συμπεριλαμβανομένων των καταβολών του. Με βάση το άρθρο 12 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, αναφορικά με το δικαίωμα ακρόασης του παιδιού, η αποφαινόμενη αρχή πρέπει να παρέχει στον εκάστοτε ανήλικο τη δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης, εκτός εάν αυτό λειτουργεί προδήλως εις βάρος του μείζονος συμφέροντος του ανηλίκου.
- (21) Η κοινή διαδικασία εξορθολογίζει τις προθεσμίες που ισχύουν για την προσχώρηση ενός ατόμου στη διαδικασία αυτή, για την εξέταση της αίτησης από την αποφαινόμενη αρχή, καθώς και για την εξέταση της προσφυγής σε πρωτοβάθμιο επίπεδο από τις δικαστικές αρχές. Δεδομένου ότι ένας δυσανάλογα μεγάλος αριθμός ταυτόχρονων

αιτήσεων ενδέχεται να καθυστερήσει την πρόσβαση στη διαδικασία και την εξέταση της αίτησης, κατά καιρούς ενδέχεται να απαιτείται ένα μέτρο ευελιξίας, για την κατ' εξαίρεση παράταση των εν λόγω προθεσμιών. Ωστόσο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, η παράταση των εν λόγω προθεσμιών θα πρέπει να αποτελεί μέτρο έσχατης ανάγκης, λαμβανομένου υπόψη ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεξετάζουν τακτικά τις ανάγκες τους, να διατηρούν ένα αποτελεσματικό σύστημα ασύλου, μεταξύ άλλων με την κατάρτιση σχεδίων έκτακτης ανάγκης όπου απαιτείται, και δεδομένου ότι ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο θα πρέπει να παρέχει στα κράτη μέλη την αναγκαία επιχειρησιακή και τεχνική υποστήριξη. Όταν τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι δεν θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε αυτές τις προθεσμίες, θα πρέπει να ζητούν βοήθεια από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Εάν δεν υποβληθεί τέτοιο αίτημα και, λόγω δυσανάλογης πίεσης το σύστημα ασύλου ενός κράτος μέλος καταστεί αναποτελεσματικό σε βαθμό που να διακυβεύεται η λειτουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, ο Οργανισμός μπορεί, δυνάμει εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής, να λαμβάνει μέτρα προς υποστήριξη του εν λόγω κράτους μέλους.

- (22) Η πρόσβαση στην κοινή διαδικασία θα πρέπει να βασίζεται σε μια προσέγγιση τριών σταδίων, τα οποία συνίστανται στη δημιουργία, την καταχώριση και την υποβολή της αίτησης. Η δημιουργία μιας αίτησης αποτελεί το πρώτο βήμα ενεργοποίησης της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Η αίτηση θα θεωρείται πραγματοποιηθείσα από τη στιγμή που ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής εκφράζει τη βούλησή του να τύχει διεθνούς προστασίας από ένα κράτος μέλος. Η βούληση αυτή μπορεί να εκφράζεται σε οποιαδήποτε μορφή και ο αιτών δεν είναι απαραίτητο να χρησιμοποιεί ειδικές φράσεις όπως «διεθνής προστασία», «άσυλο» ή «επικουρική προστασία». Καθοριστικό στοιχείο θα είναι η από πλευράς του υπηκόου τρίτης χώρας ή του ανιθαγενούς έκφραση αισθήματος φόβου δίωξης ή σοβαρής βλάβης σε περίπτωση επιστροφής του στην χώρα καταγωγής ή, στην περίπτωση του ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής. Σε περίπτωση αμφιβολιών ως προς το κατά πόσον μια συγκεκριμένη δήλωση δύναται να θεωρηθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής θα πρέπει να ερωτάται ρητώς εάν επιθυμεί να λάβει διεθνή προστασία. Ο αιτών θα πρέπει να απολαύει των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό και την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ (οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής)²⁶ από τη στιγμή που υποβάλλει σχετική αίτηση.
- (23) Η αίτηση θα πρέπει να καταχωρίζεται αμέσως μόλις πραγματοποιηθεί. Στο παρόν στάδιο, οι αρχές που είναι υπεύθυνες για τη λήψη και καταχώριση των αιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συνοριοφυλάκων, των αστυνομικών αρχών, των μεταναστευτικών αρχών και των αρχών που είναι υπεύθυνες για τις εγκαταστάσεις κράτησης, πρέπει να καταχωρίζουν την αίτηση μαζί με τα προσωπικά στοιχεία του εκάστοτε αιτούντος. Οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να ενημερώνουν τον αιτούντα για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, καθώς και για τις συνέπειες που θα επιφέρει στον αιτούντα τυχόν μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να παρέχουν στον αιτούντα ένα έγγραφο που πιστοποιεί τη δημιουργία αίτησης. Η προθεσμία υποβολής μιας αίτησης αρχίζει από τη στιγμή της καταχώρισης της αίτησης.
- (24) Η υποβολή της αίτησης είναι η πράξη που επισημοποιεί την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας. Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να παρέχουν στον αιτούντα τις απαραίτητες

²⁶

ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].

πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο και τον τόπο υποβολής της αίτησής του, καθώς και να του δίδουν την ουσιαστική δυνατότητα να την υποβάλει. Στο στάδιο αυτό, ο αιτών υποχρεούται να υποβάλει όλα τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του και απαιτούνται για την τεκμηρίωση και τη συμπλήρωση της αίτησης. Η προθεσμία για τη διοικητική διαδικασία αρχίζει από τη στιγμή της υποβολής μιας αίτησης. Κατά τον χρόνο αυτό, θα πρέπει να παρέχεται στον αιτούντα ένα έγγραφο που πιστοποιεί την ιδιότητά του ως αιτούντος, το οποίο θα ισχύει για όσο διάστημα διαρκεί το δικαίωμα παραμονής του στην επικράτεια του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης.

- (25) Ο αιτών θα πρέπει να ενημερώνεται καταλλήλως για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, εγκαίρως και σε γλώσσα που κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί. Δεδομένου ότι, όταν, για παράδειγμα, ο αιτών αρνείται να συνεργαστεί με τις εθνικές αρχές μη παρέχοντας τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εξέταση της αίτησης και τα δακτυλικά αποτυπώματα ή την εικόνα προσώπου του, ή δεν υποβάλλει την αίτησή του εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η αίτηση δύναται να απορριφθεί λόγω υπαναχώρησης, είναι αναγκαίο να ενημερώνεται ο αιτών ενημερώνεται σχετικά με τις συνέπειες που θα υποστεί λόγω μη συμμόρφωσης προς τις εν λόγω υποχρεώσεις.
- (26) Προκειμένου να είναι σε θέση να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού, οι υπάλληλοι των αρχών που είναι αρμόδιες για τη λήψη και καταχώριση των αιτήσεων θα πρέπει να διαθέτουν κατάλληλες γνώσεις και να λαμβάνουν την απαραίτητη εκπαίδευση στον τομέα της διεθνούς προστασίας, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Θα πρέπει επίσης να τους παρέχονται τα κατάλληλα μέσα και οδηγίες για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- (27) Προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη διαδικασία στα συνοριακά σημεία διέλευσης και στα καταστήματα κράτησης, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα να ζητηθεί διεθνή προστασία. Η βασική επικοινωνία που είναι απαραίτητη προκειμένου να κατανοήσουν οι αρμόδιες αρχές εάν τα πρόσωπα δηλώνουν την επιθυμία τους να τύχουν διεθνούς προστασίας θα πρέπει να διασφαλίζεται μέσω της δυνατότητας διερμηνείας.
- (28) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει τη δυνατότητα των αιτούντων να υποβάλλουν αίτηση για λογαριασμό συζύγου, συντρόφου σε σταθερή και διαρκή σχέση και εξαρτώμενων ενηλίκων ή ανηλίκων. Η δυνατότητα αυτή επιτρέπει την από κοινού εξέταση των αιτήσεων αυτών. Το δικαίωμα κάθε ατόμου να ζητά διεθνή προστασία διασφαλίζεται από το γεγονός ότι, εάν ο αιτών δεν υποβάλει αίτηση για λογαριασμό του συζύγου, συντρόφου, εξαρτώμενου ενηλίκου ή εξαρτώμενου ανηλίκου εντός της καθορισμένης προθεσμίας υποβολής αίτησης, ο/η σύζυγος ή σύντροφος μπορεί ακόμη να το πράξει στο όνομά του/της, ενώ οι εξαρτώμενοι ενήλικες ή ανήλικοι θα επικυρούνται από την αποφανόμενη αρχή. Ωστόσο, εάν μια χωριστή αίτηση δεν είναι δικαιολογημένη, θα πρέπει να θεωρείται απαράδεκτη.
- (29) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι έχουν αποτελεσματική πρόσβαση στη διαδικασία, θα πρέπει πάντα να ορίζεται για αυτούς ένας επίτροπος. Ο επίτροπος θα είναι άτομο ή εκπρόσωπος οργάνωσης, που αναλαμβάνει το καθήκον να βοηθά και να καθοδηγεί τον ανήλικο καθ' όλη τη διαδικασία, με σκοπό τη διαφύλαξη του μείζονος συμφέροντος και της γενικής ευημερίας του παιδιού. Εφόσον απαιτείται, ο επίτροπος θα ασκεί νομική ικανότητα για λογαριασμό του ανηλίκου. Προκειμένου να παρέχουν αποτελεσματική στήριξη στους ασυνόδευτους ανηλίκους, οι επίτροποι

δεν θα πρέπει να ορίζονται υπεύθυνοι για δυσανάλογα μεγάλο αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων ταυτόχρονα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν φορείς ή πρόσωπα που θα επιφορτίζονται με την υποστήριξη, την εποπτεία και την παρακολούθηση των επιτρόπων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ένας ασυνόδευτος ανήλικος θα μπορεί να υποβάλει αίτηση στο όνομά του ή μέσω του επιτρόπου του. Προκειμένου να διαφυλάσσονται τα δικαιώματα και οι διαδικαστικές εγγυήσεις του ασυνόδευτου ανηλίκου, η προθεσμία για την υποβολή αίτησής του αρχίζει να τρέχει από τη στιγμή που διορίζεται ο επίτροπός του και συναντίται με αυτόν. Εάν ο επίτροπος δεν υποβάλει την αίτηση εντός της ταχθείσας προθεσμίας, θα πρέπει να δίνεται στον ανήλικο η δυνατότητα να υποβάλει την αίτηση στο όνομά του, με τη βοήθεια της αποφαινόμενης αρχής. Τυχόν υποβολή αίτησης από τον ίδιο τον ανήλικο, στο όνομά του, δεν αναιρεί την υποχρέωση διορισμού επιτρόπου για τον ανήλικο αυτό.

- (30) Προκειμένου να διασφαλίζονται τα δικαιώματα των αιτούντων, οι αποφάσεις σχετικά με όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας θα πρέπει να λαμβάνονται με βάση τα πραγματικά περιστατικά, αντικειμενικά, αμερόληπτα και σε ατομική βάση, μετά από ενδελεχή εξέταση που λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία που έχει προσκομίσει ο αιτών, καθώς και τις μεμονωμένες περιστάσεις του αιτούντος. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ενδελεχής εξέταση μιας αίτησης, η αποφαινόμενη αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη συναφείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του αιτούντος, οι οποίες παρέχονται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και άλλες πηγές, όπως η Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες. Η αποφαινόμενη αρχή θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη κάθε συναφή κοινή ανάλυση πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής που έχει αναπτυχθεί από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο. Οποιαδήποτε αναβολής στην ολοκλήρωση της διαδικασίας θα πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως με τις υποχρεώσεις των κρατών μελών δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις) και με το δικαίωμα στη χρηστή διοίκηση, χωρίς να θίγεται η αποτελεσματικότητα και η αμεροληψία της διαδικασίας βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (31) Προς διασφάλιση των δικαιωμάτων του αιτούντος, η απόφαση σχετικά με την αίτησή του θα πρέπει να του παρέχεται εγγράφως. Εάν η απόφαση δεν χορηγεί διεθνή προστασία, θα πρέπει να παρέχονται στον αιτούντα οι λόγοι της απόφασης καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της απόφασης, αλλά και ο τρόπος με τον οποίο δύναται να προσβάλει την εν λόγω απόφαση. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος παραμονής του αιτούντος και της αρχής της μη επαναπροώθησης, η απόφαση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει, ή να εκδίδεται μαζί με, απόφαση επιστροφής που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷.
- (32) Οι αποφάσεις για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας είναι αναγκαίο να λαμβάνονται από αρχές των οποίων το προσωπικό διαθέτει τις κατάλληλες γνώσεις και έχει λάβει την απαραίτητη εκπαίδευση στον τομέα της διεθνούς προστασίας, και οι οποίες ασκούν τις δραστηριότητές τους με τον δέοντα σεβασμό στις ισχύουσες δεοντολογικές αρχές. Τούτο θα ισχύει επίσης για το προσωπικό των αρχών από άλλα κράτη μέλη και για τους εμπειρογνόμονες που απασχολούνται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο για την παροχή στήριξης στην αποφαινόμενη αρχή ενός κράτους μέλους κατά την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

²⁷ Οδηγία 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

- (33) Με την επιφύλαξη της διεξαγωγής κατάλληλης και πλήρους εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας, είναι προς το συμφέρον τόσο των κρατών μελών όσο και των αιτούντων να λαμβάνεται απόφαση το συντομότερο δυνατόν. Θα πρέπει να οριστούν μέγιστες προθεσμίες για τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, καθώς και για το πρώτο επίπεδο προσφυγής, με σκοπό τον εξορθολογισμό της διαδικασίας για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας. Με τον τρόπο αυτό, η απόφαση σχετικά με την εκάστοτε αίτηση θα πρέπει να λαμβάνεται εντός του συντομότερου δυνατού χρονικού διαστήματος σε όλα τα κράτη, διασφαλίζοντας έτσι μια ταχεία και αποτελεσματική διαδικασία.
- (34) Προκειμένου να μειώνεται η συνολική διάρκεια της διαδικασίας σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία, σύμφωνα με τις εθνικές ανάγκες τους, να εξετάζουν κατά προτεραιότητα μια αίτηση πριν από άλλες, προηγουμένως υποβληθείσες, χωρίς να παρεκκλίνουν από τις συνήθεις διαδικαστικές προθεσμίες, αρχές και εγγυήσεις.
- (35) Πριν από τον καθορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (κανονισμός του Δουβλίνου)²⁸, το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο έχει κατατεθεί αίτηση θα πρέπει να εξετάζει το παραδεκτό της αίτησης όταν μια χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου ή ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα. Επιπλέον, η αίτηση θα πρέπει να θεωρείται απαράδεκτη εάν είναι μεταγενέστερη αίτηση χωρίς νέα σχετικά στοιχεία ή πορίσματα ή εάν μια χωριστή αίτηση από σύζυγο, σύντροφο ή ασυνόδευτο ανήλικο θεωρείται μη δικαιολογημένη.
- (36) Η έννοια της πρώτης χώρας ασύλου θα πρέπει να εφαρμόζεται ως λόγος απαραδέκτου όταν δύναται ευλόγως να υποτεθεί ότι μια άλλη χώρα θα χορηγούσε προστασία σύμφωνα με τις ουσιαστικές προδιαγραφές της σύμβασης της Γενεύης ή ο αιτών θα τύγχανε επαρκούς προστασίας στη χώρα αυτή. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να εξετάζουν τη βασιμότητα της αίτησης, όταν μια πρώτη χώρα ασύλου έχει χορηγήσει στον αιτούντα το καθεστώς πρόσφυγα ή άλλη επαρκή προστασία. Τα κράτη μέλη οφείλουν να προχωρούν επ' αυτής της βάσης μόνο εφόσον έχουν βεβαιωθεί, μεταξύ άλλων, όπου είναι αναγκαίο ή σκόπιμο, βάσει των διασφαλίσεων που λαμβάνονται από την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα, ότι ο αιτών απολαύει και θα συνεχίσει να απολαύει προστασίας στην εν λόγω χώρα, σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης ή έχει άλλως λάβει και θα εξακολουθήσει να διαθέτει επαρκή προστασία, ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα νόμιμης διαμονής, την κατάλληλη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, τις εγκαταστάσεις υποδοχής, την υγειονομική περίθαλψη και εκπαίδευση και το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- (37) Η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας θα πρέπει να εφαρμόζεται ως λόγος του απαραδέκτου όταν ο αιτών, λόγω σύνδεσης με την τρίτη χώρα, συμπεριλαμβανομένης μιας χώρας από την οποία διήλθε, δύναται ευλόγως να αναμένεται ότι θα ζητήσει προστασία στην εν λόγω χώρα και υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι ο αιτών θα τύχει εισδοχής ή επανεισδοχής στην εν λόγω χώρα. Τα κράτη μέλη οφείλουν να προχωρούν επ' αυτής της βάσης μόνο εφόσον έχουν βεβαιωθεί, μεταξύ άλλων, όπου είναι αναγκαίο ή σκόπιμο, βάσει των διασφαλίσεων που λαμβάνονται από την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα, ότι ο αιτών θα έχει τη δυνατότητα να λάβει προστασία σύμφωνα με τις ουσιαστικές προδιαγραφές της σύμβασης της Γενεύης ή θα λάβει επαρκή προστασία, ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα νόμιμης διαμονής, την κατάλληλη

²⁸

ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].

πρόσβαση στην αγορά εργασίας, τις εγκαταστάσεις υποδοχής, την υγειονομική περίθαλψη και εκπαίδευση και το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

- (38) Μια αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας θα πρέπει να εξετάζεται επί της ουσίας προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου). Δεν απαιτείται εξέταση επί της ουσίας όταν η αίτηση πρέπει να χαρακτηριστεί απαράδεκτη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Ωστόσο, όταν από μια εκ πρώτης όψεως αξιολόγηση είναι σαφές ότι μια αίτηση δύναται να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη, η αίτηση μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτόν τον λόγο χωρίς να εξετάζεται το παραδεκτό της.
- (39) Η εξέταση μιας αίτησης θα πρέπει να επιταχύνεται και να ολοκληρώνεται το πολύ εντός δύο μηνών, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια αίτηση είναι προδήλως αβάσιμη, διότι αποτελεί καταχρηστική αξίωση, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής ή ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση μιας απόφασης διαγραφής, ή όταν υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες ως προς την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, όταν ο αιτών δεν υποβάλλει αίτηση για διεθνή προστασία στο πρώτο κράτος μέλος εισόδου ή στο κράτος μέλος της νόμιμης διαμονής ή όταν ο αιτών του οποίου η αίτηση τελεί υπό εξέταση και έχει υποβάλει αίτηση σε άλλο κράτος μέλος ή ευρίσκεται στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους χωρίς τίτλο διαμονής, επιστρέφεται δυνάμει του κανονισμού του Δουβλίνου. Στην τελευταία περίπτωση, η εξέταση της αίτησης δεν θα πρέπει να επιταχύνεται αν ο αιτών είναι σε θέση να παράσχει τεκμηριωμένα στοιχεία που δικαιολογούν την μετάβασή του σε άλλο κράτος μέλος χωρίς άδεια, την υποβολή αίτησης σε άλλο κράτος μέλος ή την κατ' άλλο τρόπο μη διαθεσιμότητά του στις αρμόδιες αρχές, όπως για παράδειγμα, στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το πρόσωπο αυτό δεν ενημερώθηκε επαρκώς και εγκαίρως για τις υποχρεώσεις του. Επιπλέον, μια ταχεία διαδικασία εξέτασης δύναται να χρησιμοποιείται για ασυνόδευτους ανηλίκους μόνο εντός των περιορισμένων περιστάσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.
- (40) Πολλές αιτήσεις διεθνούς προστασίας πραγματοποιούνται στα σύνορα ή στις ζώνες διέλευσης ενός κράτους μέλους πριν από την απόφαση για την εισδοχή του αιτούντος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν, σε καλά καθορισμένες περιστάσεις, μια διαδικασία εξέτασης του παραδεκτού ή της ουσίας των αιτήσεων, η οποία θα επιτρέπει την επιτόπου λήψη απόφασης επί των αιτήσεων αυτών. Η διαδικασία στα σύνορα δεν θα πρέπει να διαρκεί περισσότερο από τέσσερις εβδομάδες και μετά την περίοδο αυτή θα πρέπει να επιτρέπεται στους αιτούντες η είσοδος στην επικράτεια του κράτους μέλουν. Μόνο στην περίπτωση που ένας δυσανάλογα μεγάλος αριθμός αιτούντων υποβάλλει ταυτόχρονα αιτήσεις στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης δύναται η διαδικασία αυτή να εφαρμόζεται σε σημεία πλησίον των συνόρων ή της ζώνης διέλευσης. Η διαδικασία στα σύνορα δύναται να χρησιμοποιείται για ασυνόδευτους ανηλίκους μόνο εντός των περιορισμένων περιστάσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.
- (41) Η έννοια της δημόσιας τάξης μπορεί μεταξύ άλλων να καλύπτει καταδίκη για διάπραξη σοβαρού εγκλήματος.
- (42) Εφόσον ο αιτών δώσει πειστικές εξηγήσεις, η έλλειψη εγγράφων κατά την είσοδο ή η χρήση πλαστών εγγράφων αυτή καθαυτή δεν θα πρέπει να συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασίας στα σύνορα ή ταχείας διαδικασίας.

- (43) Όταν ένας αιτών ανακαλέσει ρητά την αίτησή του, με δική του πρωτοβουλία, ή δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου) ή την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ του Συμβουλίου (οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής) ανακαλώντας έτσι σιωπηρώς την αίτησή τους, η αίτηση αυτή δεν θα εξετάζεται περαιτέρω και θα πρέπει να απορρίπτεται λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης, και οποιαδήποτε αίτηση σε κράτος μέλος από τον ίδιο αιτούντα περαιτέρω μετά την εν λόγω απόφαση θα θεωρείται μεταγενέστερη αίτηση. Ωστόσο, η σιωπηρή ανάκληση δεν θα πρέπει να είναι αυτόματη, αλλά θα πρέπει να δίδεται στον αιτούντα η ευκαιρία να εμφανιστεί ενώπιον της αποφανόμενης αρχής και να αποδείξει ότι η αποτυχία συμμόρφωσης προς τις εν λόγω υποχρεώσεις του οφειλόταν σε περιστάσεις που εξέφευγαν του ελέγχου του.
- (44) Όταν ο αιτών υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση χωρίς να προσκομίσει νέα αποδεικτικά στοιχεία ή πορίσματα τα οποία αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες να αναγνωριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας ή τα οποία σχετίζονται με τους λόγους για τους οποίους απορρίφθηκε η προηγούμενη αίτηση, η εν λόγω μεταγενέστερη αίτηση δεν θα πρέπει να υπόκειται σε νέα πλήρη εξεταστική διαδικασία. Στις περιπτώσεις αυτές, κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, η αίτηση πρέπει να απορρίπτεται ως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη όταν είναι τόσο σαφώς ουσία αβάσιμη ή καταχρηστική, που δεν έχει πιθανότητες επιτυχίας, σύμφωνα με την αρχή του δεδικασμένου. Η προκαταρκτική εξέταση θα διεξάγεται επί τη βάσει γραπτών παρατηρήσεων και προσωπικής συνέντευξης. Ωστόσο, η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλείπεται στις περιπτώσεις όπου, από τις γραπτές παρατηρήσεις, είναι σαφές ότι η αίτηση δεν αποκαλύπτει νέα στοιχεία ή πορίσματα ή ότι είναι τόσο σαφώς ουσία αβάσιμη, που δεν έχει πιθανότητες επιτυχίας. Σε περίπτωση μεταγενέστερων αιτήσεων, δύνανται να εφαρμοστούν εξαιρέσεις στο δικαίωμα του εν λόγω ατόμου να παραμείνει στο έδαφος ενός κράτους μέλουν, όταν μια μεταγενέστερη αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη ή αβάσιμη, ή, στην περίπτωση δεύτερης ή περαιτέρω μεταγενέστερων αιτήσεων, αμέσως μόλις υποβάλλεται αίτηση σε οποιοδήποτε κράτος μέλος μετά την έκδοση τελικής απόφασης η οποία απέρριψε την προηγούμενη μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη, αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη.
- (45) Κομβικό κριτήριο για το βάσιμο μιας αίτησης διεθνούς προστασίας είναι η ασφάλεια του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του. Λαμβανομένου υπόψη ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου) αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλού επιπέδου σύγκλισης για την αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, ο παρών κανονισμός θεσπίζει κοινά κριτήρια για το χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών χωρών καταγωγής και, υπό το πρίσμα της ανάγκης να ενισχυθεί η εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς χώρας καταγωγής ως ουσιαστικού εργαλείου για την υποστήριξη της ταχείας διεκπεραίωσης των αιτήσεων που είναι πιθανόν να κριθούν αβάσιμες, ο παρών κανονισμός θεσπίζει έναν κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής.
- (46) Το γεγονός ότι μια τρίτη χώρα περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής δεν μπορεί να αποτελεί απόλυτη εγγύηση ασφάλειας για τους υπηκόους της εν λόγω χώρας και δεν εξαλείφει, συνεπώς, την ανάγκη διενέργειας κατάλληλης ατομικής εξέτασης της αίτησης για παροχή διεθνούς προστασίας. Εκ φύσεως, η αξιολόγηση στην οποία βασίζεται ο χαρακτηρισμός λαμβάνει υπόψη μόνο τις γενικές κοινωνικές, νομικές και πολιτικές συνθήκες της χώρας και το κατά πόσον οι υπεύθυνοι δίωξης, βασανιστηρίων ή απάνθρωπης ή

ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας υφίστανται πράγματι κυρώσεις όταν αποδεικνύεται η ενοχή τους στην εν λόγῳ χώρα. Για τον λόγο αυτό, όταν ο αιτών αποδεικνύει ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι για τους οποίους η χώρα δεν πρέπει να θεωρείται ασφαλής στην περίπτωσή του, ο χαρακτηρισμός της ως ασφαλούς δεν θα λαμβάνεται πλέον υπόψη καθόσον τον αφορά.

- (47) Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των ασφαλών τρίτων χωρών σε επίπεδο Ένωσης, ο παρών κανονισμός προβλέπει την ύπαρξη ενός τέτοιου χαρακτηρισμού. Τρίτες χώρες θα χαρακτηρίζονται ασφαλείς τρίτες χώρες σε ενωσιακό επίπεδο μέσω μιας τροποποίησης του παρόντος κανονισμού, με βάση τους όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και μετά τη διενέργεια λεπτομερούς και τεκμηριωμένης αξιολόγησης που περιλαμβάνει ουσιαστική έρευνα και ευρεία διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς.
- (48) Η δημιουργία ενός ενωσιακού κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής και ενός κοινού καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών αναμένεται να αντιμετωπίσει ορισμένων από τις υφιστάμενες αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών καταλόγων ασφαλών χωρών των κρατών μελών. Ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν το δικαίωμα να εφαρμόζουν ή να θεσπίζουν νομοθεσία που προβλέπει τον εθνικό χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών, πέραν όσων χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς τρίτες χώρες σε ενωσιακό επίπεδο ή περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ως ασφαλείς χώρες καταγωγής, η θέσπιση ενός τέτοιου κοινού χαρακτηρισμού ή καταλόγου θα διασφαλίσει την ομοιόμορφη εφαρμογή αυτής της έννοιας από όλα τα κράτη μέλη σε σχέση με τους αιτούντες των οποίων οι χώρες καταγωγής περιλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο ή οι οποίοι έχουν κάποια σύνδεση με μια ασφαλή τρίτη χώρα. Αυτό θα διευκολύνει τη σύγκλιση ως προς την εφαρμογή των διαδικασιών, αποτρέποντας έτσι παράλληλα τις δευτερογενείς μετακινήσεις των αιτούντων διεθνή προστασία. Για τον λόγο αυτό, η δυνατότητα χρησιμοποίησης εθνικών καταλόγων ή χαρακτηρισμών πρέπει να έχει λήξει εντός διαστήματος πέντε ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (49) Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά την κατάσταση στις τρίτες χώρες που έχουν οριστεί ως ασφαλείς τρίτες χώρες σε επίπεδο Ένωσης ή περιέχονται στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής. Σε περίπτωση αιφνίδιας αλλαγής της κατάστασης της εν λόγῳ τρίτης χώρας προς το χειρότερο, η Επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα να αναστείλει τον χαρακτηρισμό της εν λόγῳ τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή τη συμπερίληψη της εν λόγῳ τρίτης χώρας στον κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής για περιορισμένο χρονικό διάστημα, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θα προτείνει τροποποίηση, ώστε η εν λόγῳ τρίτη χώρα να μην χαρακτηρίζεται πλέον ως ασφαλής σε επίπεδο Ένωσης ή να διαγραφεί από τον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, εντός 3 μηνών από την έκδοση της ως άνω κατ' εξουσιοδότηση πράξης αναστολής.
- (50) Για τους σκοπούς αυτής της τεκμηριωμένης αξιολόγησης, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη διάφορες πηγές πληροφοριών που έχει στη διάθεσή της, όπως είναι ειδικότερα οι ετήσιες εκθέσεις προόδου για τις τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ως υποψήφιες προς ένταξη χώρες από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, οι τακτικές εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης και οι πληροφορίες από τα κράτη μέλη, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, την Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους

σχετικούς διεθνείς οργανισμούς. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να παρατείνει την αναστολή του χαρακτηρισμού μιας τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή της παρουσίας μιας τρίτης χώρας στον ενωσιακό κοινό κατάλογο για περίοδο έξι μηνών, με δυνατότητα ανανέωσης της παράτασης αυτής για μία μόνο φορά. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, να διεξάγει τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων. Η Επιτροπή, κατά την επεξεργασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

- (51) Όταν λήξει η περίοδος ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης και η παράταση αυτής, χωρίς να έχει εκδοθεί νέα κατ' εξουσιοδότηση πράξη, ο χαρακτηρισμός της τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή η παρουσία της εν λόγω τρίτης χώρας στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής δεν δύναται πλέον να ανασταλεί. Τούτο ισχύει με την επιφύλαξη τυχόν προτεινόμενης τροποποίησης για τη διαγραφή της τρίτης χώρας από τους καταλόγους.
- (52) Η Επιτροπή, με τη συνδρομή του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά την κατάσταση στις τρίτες χώρες που έχουν διαγραφεί από τον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής ή ασφαλών τρίτων χωρών, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή ότι θεωρεί, βάσει τεκμηριωμένης αξιολόγησης, ότι, κατόπιν αλλαγών στην κατάστασή της, η εν λόγω τρίτη χώρα πληροί και πάλι τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τον παρόντα κανονισμό προκειμένου να χαρακτηριστεί ασφαλής. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη θα μπορούν να χαρακτηρίζουν την εν λόγω χώρα ως ασφαλή τρίτη χώρα σε εθνικό επίπεδο, εφόσον η Επιτροπή δεν διατυπώσει αντιρρήσεις για τον εν λόγω χαρακτηρισμό. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, μπορεί να προτείνει τροποποίηση του χαρακτηρισμού των ασφαλών τρίτων χωρών σε επίπεδο Ένωσης ή του ενωσιακού κοινού καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής, κατά τρόπο ώστε να προστεθεί η εν λόγω τρίτη χώρα.
- (53) Ως προς τις ασφαλείς χώρες καταγωγής, μετά τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 20ής Ιουλίου 2015, όπου τα κράτη μέλη συμφώνησαν ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην αξιολόγηση της ασφάλειας των Δυτικών Βαλκανίων από όλα τα κράτη μέλη, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο διοργάνωσε στις 2 Σεπτεμβρίου 2015 συνεδρίαση σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων με τα κράτη μέλη, όπου επιτεύχθηκε ευρεία συναίνεση ως προς το ότι η Αλβανία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Κοσσυφοπέδιο²⁹, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, το Μαυροβούνιο και η Σερβία θα πρέπει να θεωρούνται ασφαλείς χώρες καταγωγής κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.
- (54) Με βάση διάφορες πηγές πληροφοριών, όπως είναι ειδικότερα οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης και οι πληροφορίες από τα κράτη μέλη, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, την Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, θεωρείται ότι ορισμένες τρίτες χώρες δύνανται να χαρακτηριστούν ως ασφαλείς χώρες καταγωγής.

²⁹

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244/99 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη Διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

- (55) Όσον αφορά την Αλβανία, η νομική βάση για την προστασία κατά της δίωξης και της κακομεταχείρισης παρέχεται επαρκώς από το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και από τη συμμετοχή σε όλες τις μείζονες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 2014, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαπίστωσε παραβιάσεις σε τέσσερις από τις 150 αιτήσεις. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου οι ζωές ή η ελευθερία τους θα απειλούνταν λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα. Το 2014, τα κράτη μέλη θεώρησαν ότι οι αιτήσεις ασύλου από πολίτες της Αλβανίας ήταν βάσιμες σε ποσοστό 7,8% (1 040). Τουλάχιστον οκτώ κράτη μέλη έχουν χαρακτηρίσει την Αλβανία ως ασφαλή χώρα καταγωγής. Η Αλβανία έχει χαρακτηριστεί ως υποψήφια προς ένταξη χώρα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Κατά την εποχή του χαρακτηρισμού, η εκτίμηση ήταν ότι η Αλβανία πληρούσε τα κριτήρια που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, της 21ης και 22ας Ιουνίου 1993, σχετικά με τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, και ότι η Αλβανία θα πρέπει να συνεχίσει να πληροί τα εν λόγω κριτήρια για να αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους, σύμφωνα με τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση προόδου.
- (56) Όσον αφορά τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Σύνταγμά της παρέχει τη βάση για την κατανομή των εξουσιών μεταξύ των λαών που απαρτίζουν τη χώρα. Η νομική βάση για την προστασία κατά της δίωξης και της κακομεταχείρισης παρέχεται επαρκώς από το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και από τη συμμετοχή σε όλες τις μείζονες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 2014, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαπίστωσε παραβιάσεις σε πέντε από τις 1 196 αιτήσεις. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου οι ζωές ή η ελευθερία τους θα απειλούνταν λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα. Το 2014, τα κράτη μέλη θεώρησαν ότι οι αιτήσεις ασύλου από πολίτες της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης ήταν βάσιμες σε ποσοστό 4,6% (330). Τουλάχιστον εννέα κράτη μέλη έχουν χαρακτηρίσει τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη ως ασφαλή χώρα καταγωγής.
- (57) Όσον αφορά την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η νομική βάση για την προστασία κατά της δίωξης και της κακομεταχείρισης παρέχεται επαρκώς από το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και από τη συμμετοχή σε όλες τις μείζονες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 2014, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαπίστωσε παραβιάσεις σε έξι από τις 502 αιτήσεις. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου οι ζωές ή η ελευθερία τους θα

απειλούνταν λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα. Το 2014, τα κράτη μέλη θεώρησαν ότι οι αιτήσεις ασύλου από πολίτες της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας ήταν βάσιμες σε ποσοστό 0,9% (70). Τουλάχιστον επτά κράτη μέλη έχουν χαρακτηρίσει την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ως ασφαλή χώρα καταγωγής. Η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας έχει χαρακτηριστεί ως υποψήφια προς ένταξη χώρα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Κατά την εποχή του χαρακτηρισμού, η εκτίμηση ήταν ότι η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας πληρούσε τα κριτήρια που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, της 21ης και 22ας Ιουνίου 1993, σχετικά με τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων. Η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας θα πρέπει να συνεχίσει να πληροί τα εν λόγω κριτήρια για να αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους, σύμφωνα με τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση προόδου.

- (58) Όσον αφορά το Κοσσυφοπέδιο*, η νομική βάση για την προστασία κατά της δίωξης και της κακομεταχείρισης παρέχεται επαρκώς από το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων. Η μη προσχώρηση του Κοσσυφοπεδίου* στις σχετικές διεθνείς πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η ΕΣΔΑ, απορρέει από την έλλειψη διεθνούς συναίνεσης όσον αφορά την ιδιότητά του ως κυρίαρχου κράτους. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου οι ζωές ή η ελευθερία τους θα απειλούνταν λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα. Το 2014, τα κράτη μέλη θεώρησαν ότι οι αιτήσεις ασύλου από πολίτες του Κοσσυφοπεδίου* ήταν βάσιμες σε ποσοστό 6,3% (830). Τουλάχιστον έξι κράτη μέλη έχουν χαρακτηρίσει το Κοσσυφοπέδιο* ως ασφαλή χώρα καταγωγής.
- (59) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη θέση των κρατών μελών ως προς το καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου, η οποία θα αποφασίστει σύμφωνα με τις εθνικές τους πρακτικές και το διεθνές δίκαιο. Επιπλέον, κανένας από τους όρους, τις διατυπώσεις ή τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται στον παρόντα κανονισμό, δεν συνιστά αναγνώριση του Κοσσυφοπεδίου ως ανεξάρτητου κράτους από την Ένωση ούτε συνιστά αναγνώριση του Κοσσυφοπεδίου υπό την ιδιότητα αυτή από μεμονωμένα κράτη μέλη, εάν δεν έχουν προβεί σε τέτοια ενέργεια. Ειδικότερα, η χρήση του όρου «χώρες» δεν συνεπάγεται αναγνώριση κρατικής υπόστασης.
- (60) Όσον αφορά το Μαυροβούνιο, η νομική βάση για την προστασία κατά της δίωξης και της κακομεταχείρισης παρέχεται επαρκώς από το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και από τη συμμετοχή σε όλες τις μείζονες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 2014, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαπίστωσε παραβιάσεις σε έξι από τις 447 αιτήσεις. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή

όπου οι ζωές ή η ελευθερία τους θα απειλούνταν λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα. Το 2014, τα κράτη μέλη θεώρησαν ότι οι αιτήσεις ασύλου από πολίτες του Μαυροβουνίου ήταν βάσιμες σε ποσοστό 3,0% (40). Τουλάχιστον εννέα κράτη μέλη έχουν χαρακτηρίσει το Μαυροβούνιο ως ασφαλή χώρα καταγωγής. Το Μαυροβούνιο έχει χαρακτηριστεί ως υποψήφια προς ένταξη χώρα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις. Κατά την εποχή του χαρακτηρισμού, η εκτίμηση ήταν ότι το Μαυροβούνιο πληρούσε τα κριτήρια που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, της 21ης και 22ας Ιουνίου 1993, σχετικά με τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων. Το Μαυροβούνιο θα πρέπει να συνεχίσει να πληροί τα εν λόγω κριτήρια για να αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους, σύμφωνα με τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση προόδου.

- (61) Όσον αφορά τη Σερβία, το Σύνταγμα παρέχει τη βάση για την αυτοδιοίκηση των μειονοτικών ομάδων στους τομείς της εκπαίδευσης, της χρήσης της γλώσσας, της ενημέρωσης και του πολιτισμού. Η νομική βάση για την προστασία κατά της δίωξης και της κακομεταχείρισης παρέχεται επαρκώς από το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και από τη συμμετοχή σε όλες τις μείζονες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 2014, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαπίστωσε παραβιάσεις σε 16 από τις 11 490 αιτήσεις. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου οι ζωές ή η ελευθερία τους θα απειλούνταν λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα. Το 2014, τα κράτη μέλη θεώρησαν ότι οι αιτήσεις ασύλου από πολίτες της Σερβίας ήταν βάσιμες σε ποσοστό 1,8% (400). Τουλάχιστον εννέα κράτη μέλη έχουν χαρακτηρίσει τη Σερβία ως ασφαλή χώρα καταγωγής. Η Σερβία έχει χαρακτηριστεί ως υποψήφια προς ένταξη χώρα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις. Κατά την εποχή του χαρακτηρισμού, η εκτίμηση ήταν ότι η Σερβία πληρούσε τα κριτήρια που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, της 21ης και 22ας Ιουνίου 1993, σχετικά με τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων. Η Σερβία θα πρέπει να συνεχίσει να πληροί τα εν λόγω κριτήρια για να αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους, σύμφωνα με τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση προόδου.
- (62) Όσον αφορά την Τουρκία, η νομική βάση για την προστασία κατά της δίωξης και της κακομεταχείρισης παρέχεται επαρκώς από το ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και από τη συμμετοχή σε όλες τις μείζονες διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 2014, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαπίστωσε παραβιάσεις σε 94 από τις 2 899 αιτήσεις. Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή

όπου οι ζωές ή η ελευθερία τους θα απειλούνταν λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα. Το 2014, τα κράτη μέλη θεώρησαν ότι οι αιτήσεις ασύλου από πολίτες της Τουρκίας ήταν βάσιμες σε ποσοστό 23,1% (310). Ένα κράτος μέλος έχει χαρακτηρίσει την Τουρκία ως ασφαλή χώρα καταγωγής. Η Τουρκία έχει χαρακτηριστεί ως υποψήφια προς ένταξη χώρα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις. Την εποχή εκείνη, η εκτίμηση ήταν ότι η Τουρκία πληρούσε τα κριτήρια που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, της 21ης και 22ας Ιουνίου 1993, σχετικά με τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, και ότι η Τουρκία θα πρέπει να συνεχίσει να πληροί τα εν λόγω κριτήρια για να αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους, σύμφωνα με τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση προόδου.

- (63) Όσον αφορά την ανάκληση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας, και ιδίως ενόψει της τακτικής επανεξέτασης για την κατάσταση που πρέπει να διενεργείται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου), τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα άτομα που τυγχάνουν του καθεστώτος διεθνούς προστασίας ενημερώνονται δεόντως για την πιθανή επανεξέταση του καθεστώτος τους και έχουν τη δυνατότητα να εκφέρουν την άποψή τους, εντός ευλόγου διαστήματος, μέσω γραπτής δήλωσης και σε προσωπική συνέντευξη, προτού οι αρχές λάβουν αιτιολογημένη απόφαση ανάκλησής του.
- (64) Οι αποφάσεις επί αιτήσεως για διεθνή προστασία, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων που αφορούν τη ρητή ή σιωπηρή ανάκληση μιας αίτησης και των αποφάσεων ανάκλησης του καθεστώτος πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας, πρέπει να επιδέχονται αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, σε συμμόρφωση με όλες τις απαιτήσεις και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 47 του Χάρτη. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, ο αιτών θα πρέπει να καταθέσει την προσφυγή του εντός μιας καθορισμένης προθεσμίας. Προκειμένου να είναι ο αιτών σε θέση να ανταποκρίνεται σε αυτές τις προθεσμίες και με στόχο να διασφαλίζεται η αποτελεσματική πρόσβαση σε δικαστική επανεξέταση, ο αιτών θα πρέπει να μπορεί να επικουρείται από διερμηνέα, καθώς και να δικαιούται δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.
- (65) Προκειμένου να είναι ένας αιτών σε θέση να ασκήσει το δικαίωμά του σε πραγματική προσφυγή, θα πρέπει να έχει το δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια έως ότου λήξει η προθεσμία άσκησης πρωτοβάθμιας προσφυγής και, σε περίπτωση που ο αιτών ασκήσει το δικαίωμα αυτό εντός της ταχθείσας προθεσμίας, για όσο εκκρεμεί η έκβαση της εκδίκασης της εν λόγω προσφυγής. Μόνο σε περιορισμένες περιπτώσεις, οι οποίες προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής μπορεί να μην είναι αυτόματο και ο εκάστοτε αιτών θα χρειαστεί να ζητήσει από το δικαστήριο να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής ή το δικαστήριο να ενεργήσει με ίδια πρωτοβουλία. Όταν εφαρμόζεται εξαίρεση ως προς το δικαίωμα σε προσφυγή με αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα, τα δικαιώματα υπεράσπισης του αιτούντος θα πρέπει να διασφαλίζονται δεόντως, με την παροχή της αναγκαίας διερμηνείας και νομικής συνδρομής, καθώς και επαρκούς χρόνου ώστε να προετοιμάσει και να επιβάλει το αίτημά του στο αρμόδιο δικαστήριο. Επιπλέον, σε ένα τέτοιο πλαίσιο, το δικαστήριο θα πρέπει να είναι σε θέση να εξετάσει την

απορριπτική απόφαση της αποφαινόμενης αρχής τόσο σε νομική όσο και σε πραγματική βάση. Θα πρέπει να επιτρέπεται στον αιτούντα να παραμείνει στο έδαφος ενόσω εκκρεμεί η έκβαση της διαδικασίας λήψης απόφασης σχετικά με τη δυνατότητά του να παραμείνει ή όχι. Ωστόσο, η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να λαμβάνεται εντός προθεσμίας ενός μηνός.

- (66) Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για ισότητα στη διαχείριση των αιτήσεων και αποτελεσματικότητα όσον αφορά την κοινή διαδικασία για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, θα πρέπει να ορίζονται προθεσμίες όχι μόνο για τη διοικητική διαδικασία, αλλά και για το στάδιο της προσφυγής, τουλάχιστον αναφορικά με τον πρώτο βαθμό προσφυγής. Τούτο θα πρέπει να γίνεται με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης της προσφυγής και, επομένως, θα πρέπει να τηρείται ένα μέτρο ευελιξίας σε περιπτώσεις που εμπλέκουν περίπλοκα πραγματικά ή νομικά ζητήματα.
- (67) Σύμφωνα με το άρθρο 72 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο παρών κανονισμός δεν θίγει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά την τήρηση του νόμου και της τάξης και τη διασφάλιση της εσωτερικής ασφάλειας.
- (68) Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διεξάγεται από τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ισχύει ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK της Επιτροπής (γενικός κανονισμός για την προστασία των δεδομένων)³⁰.
- (69) Τυχόν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹, καθώς και με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο)³² και θα πρέπει, ιδίως, να πραγματοποιείται σύμφωνα προς τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.
- (70) Οποιαδήποτε προσωπικά δεδομένα που συλλέγονται κατά την καταχώριση ή την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας και κατά την προσωπική συνέντευξη θα πρέπει να θεωρούνται μέρος του φακέλου του αιτούντος και να τηρούνται για μια περίοδο ορισμένων ετών, καθώς οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που αιτούνται διεθνή προστασία σε ένα κράτος μέλος ενδέχεται να επιχειρήσουν να αιτηθούν διεθνή προστασία σε άλλο κράτος μέλος ή να υποβάλουν περαιτέρω μεταγενέστερες αιτήσεις στο ίδιο ή σε άλλο κράτος μέλος για τα επόμενα έτη. Δεδομένου ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς οι οποίοι έχουν διαμείνει στην Ένωση επί αρκετά έτη, θα υπάγονται πλέον σε παγιωμένο νομικό καθεστώς ή θα έχουν λάβει την ιθαγένεια ενός κράτους μέλους έπειτα από μια περίοδο δέκα ετών από τον χρόνο κατά τον οποίο τους χορηγήθηκε το καθεστώς διεθνούς προστασίας, το διάστημα των δέκα ετών θα πρέπει να θεωρείται εύλογη περίοδος για την αποθήκευση

³⁰ ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

³¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

³² ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].

των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δακτυλικών αποτυπωμάτων και των εικόνων προσώπου.

- (71) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά την παροχή πληροφοριών, τη χορήγηση εγγράφων στους αιτούντες και την εφαρμογή μέτρων για τους αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- (72) Για την αντιμετώπιση τυχόν αιφνίδιων αλλαγών προς το χειρότερο σε μια τρίτη χώρα που έχει χαρακτηρισθεί ως ασφαλής τρίτη χώρα σε επίπεδο Ένωσης ή περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την αναστολή του χαρακτηρισμού της εν λόγω τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή της συμπεριληψης της εν λόγω τρίτης χώρας στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής για μια περίοδο έξι μηνών, εφόσον η Επιτροπή κρίνει, επί τη βάσει τεκμηριωμένης αξιολόγησης, ότι δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τον παρόντα κανονισμό. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων, σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων και οι εν λόγω διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016. Ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί ισότιμη συμμετοχή στην κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματική πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (73) Ο παρών κανονισμός δεν αφορά διαδικασίες μεταξύ κρατών μελών που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).
- (74) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ισχύει για τους αιτούντες στους οποίους εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), επιπλέον των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού και με την επιφύλαξη αυτών.
- (75) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αξιολογείται σε τακτά διαστήματα.
- (76) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση κοινών διαδικασιών για τη χορήγηση και ανάκληση της διεθνούς προστασίας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της

³³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

- (77) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν γνωστοποιήσει την επιθυμία τους να συμμετάσχουν στην έκδοση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.]

Η

[Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, τα εν λόγω κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύονται από αυτόν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή του.]

Η

[XX) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή του.

(XX) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία γνωστοποίησε (, με επιστολή της,) την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.]

Η

[XX) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε (, με επιστολή της,) την επιθυμία του να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(XX) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.]

- (78) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 22 για τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

- (79) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός αποβλέπει στη διασφάλιση του πλήρους

σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και στην προώθηση της εφαρμογής των άρθρων 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 και 47 του Χάρτη.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει μια κοινή διαδικασία για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται εντός της επικράτειας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται στα εξωτερικά σύνορα, τα θαλάσσια χωρικά ύδατα ή τις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών, καθώς και στην ανάκληση της διεθνούς προστασίας.
2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται επί αιτήσεων διεθνούς προστασίας και αιτημάτων χορήγησης διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται σε αντιπροσωπείες των κρατών μελών.

Άρθρο 3

Επέκταση του πεδίου εφαρμογής

Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό στις αιτήσεις προστασίας για τις οποίες δεν ισχύει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).

Άρθρο 4

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου):
 - α) «σύμβαση της Γενεύης»;
 - β) «πρόσφυγας»;
 - γ) «πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία»;
 - δ) «διεθνής προστασία»;
 - ε) «καθεστώς πρόσφυγα»;
 - στ) «καθεστώς επικουρικής προστασίας»;
 - ζ) «ανήλικος».

η) «ασυνόδευτος ανήλικος».

2. Επιπλέον της παραγράφου 1, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση»: η αίτηση παροχής προστασίας από κράτος μέλος, που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας·
- β) «αιτών»: ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί τελεσίδικη απόφαση·
- γ) «αιτών που χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων»: κάθε αιτών του οποίου η ικανότητα να απολαύει των δικαιωμάτων και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό περιορίζεται λόγω ιδιαίτερων περιστάσεων·
- δ) «τελεσίδικη απόφαση»: η απόφαση που ορίζει κατά πόσον χορηγείται στον υπήκοο τρίτης χώρας ή στον ανιθαγενή καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου), συμπεριλαμβανομένης μιας απόφασης που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη ή μιας απόφασης που απορρίπτει την αίτηση λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης και η οποία δεν υπόκειται πλέον σε διαδικασία προσφυγής στο σχετικό κράτος μέλος·
- ε) «αποφαινόμενη αρχή»: κάθε οινού δικαστική ή διοικητική αρχή κράτους μέλους υπεύθυνη για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων πρωτοβαθμίως στις εν λόγω υποθέσεις·
- στ) «επίτροπος»: πρόσωπο ή οργάνωση που έχει διοριστεί για να συνδράμει και να αντιπροσωπεύει ασυνόδευτο ανήλικο, προκειμένου να διαφυλάσσει το μείζον συμφέρον του ανηλίκου, καθώς τη γενική του ευημερία κατά τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, και να ασκεί νομική ικανότητα για λογαριασμό του, οσάκις είναι αναγκαίο·
- ζ) «ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας»: η απόφαση της αρμόδιας αρχής να ανακαλέσει, να τερματίσει ή να αρνηθεί να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας ενός προσώπου·
- η) «παραμονή στο κράτος μέλος»: η παραμονή στο έδαφος, περιλαμβανομένων των συνόρων, ή στις ζώνες διέλευσης του κράτους μέλους στο οποίο υπεβλήθη ή εξετάζεται η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας·
- θ) «κμεταγενέστερη αίτηση»: η περαιτέρω αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε ένα κράτος μέλος μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί προηγούμενης αίτησης, περιλαμβανομένων περιπτώσεων όπου η αίτηση απορρίφθηκε λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης μετά από τη σιωπηρή της ανάκληση·
- ι) «υπεύθυνο κράτος μέλος»: το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση μιας αίτησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).

Αρθρο 5

Αρμόδιες αρχές

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μια αποφαινόμενη αρχή. Η αποφαινόμενη αρχή αναλαμβάνει τα ακόλουθα καθήκοντα:
 - α) παραλαβή, καταχώριση και εξέταση των αιτήσεων για τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας·
 - β) λήψη αποφάσεων επί αιτήσεων για τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας·
 - γ) λήψη αποφάσεων σχετικά με την ανάκληση, τον τερματισμό ή την άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας ενός προσώπου, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).
 2. Κάθε κράτος μέλος παρέχει στην αποφαινόμενη αρχή τα κατάλληλα μέσα, συμπεριλαμβανομένου επαρκούς και ικανού προσωπικού, για την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Για τον σκοπό αυτό, κάθε κράτος μέλος αξιολογεί σε τακτική βάση τις ανάγκες της αποφαινόμενης αρχής, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι είναι πάντοτε σε θέση να χειρίζεται τις αιτήσεις χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατά τρόπο αποτελεσματικό, ιδίως όταν λαμβάνει δυσανάλογα μεγάλο αριθμό ταυτόχρονων αιτήσεων.
 3. Τα καθήκοντα παραλαβής και καταχώρισης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, καθώς και ενημέρωσης των αιτούντων σχετικά με τον τόπο και τον τρόπο υποβολής αιτήσεων διεθνούς προστασίας είναι ανατεθειμένα στις ακόλουθες αρχές:
 - α) συνοριοφύλακες·
 - β) αστυνομία·
 - γ) μεταναστευτικές αρχές·
 - δ) αρχές αρμόδιες για εγκαταστάσεις κράτησης.
- Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αναθέτουν τα καθήκοντα αυτά σε άλλες αρχές.
4. Η αποφαινόμενη αρχή του υπεύθυνου κράτους μέλους μπορεί να επικουρείται προς τον σκοπό της παραλαβής, καταχώρισης και εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από:
 - α) αρχές άλλου κράτους μέλους στις οποίες έχουν ανατεθεί από το εν λόγω κράτος μέλος τα καθήκοντα παραλαβής, καταχώρισης και εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας·
 - β) εμπειρογνώμονες που απασχολούνται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τον Οργανισμό της ΕΕ για το Άσυλο).
 5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το προσωπικό της αποφαινόμενης αρχής ή οποιασδήποτε άλλης αρχής, που είναι υπεύθυνο για την παραλαβή και καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παράγραφο 3, έχει τις κατάλληλες γνώσεις και διαθέτει την απαραίτητη κατάρτιση και καθοδήγηση για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 6

Αρχή της εμπιστευτικότητας

- Οι αρχές που εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό διαφυλάσσουν την εμπιστευτικότητα κάθε πληροφορίας που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.
- Καθ' όλα τα στάδια της διαδικασίας για τη χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας και μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης ως προς την αίτηση, οι αρχές δεν δύνανται:
 - να αποκαλύπτουν πληροφορίες που αφορούν την προκείμενη μεμονωμένη αίτηση διεθνούς προστασίας ή το γεγονός ότι έχει υποβληθεί αίτηση, στους φερόμενους ως διώκτες ή υπεύθυνους πρόκλησης σοβαρής βλάβης·
 - να ζητούν πληροφορίες από τους φερόμενους ως διώκτες ή υπεύθυνους της πρόκλησης σοβαρής βλάβης κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να τους αποκαλυφθεί άμεσα το γεγονός ότι ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση και θα έθετε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα του αιτούντος ή των εξαρτώμενων από αυτόν προσώπων ή την ελευθερία και την ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που εξακολουθούν να ζουν στη χώρα καταγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις των αιτούντων

- Ο αιτών υποβάλλει την αίτησή του στο κράτος μέλος πρώτης εισόδου ή, εάν ευρίσκεται νομίμως σε κράτος μέλος, υποβάλλει την αίτησή του σε αυτό το κράτος μέλος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).
- Ο αιτών οφείλει να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές για την εξακρίβωση της ταυτότητάς του, καθώς και για την καταχώριση, την παροχή της δυνατότητας υποβολής και την εξέταση της αίτησης, με τους εξής τρόπους:
 - παρέχοντας τα δεδομένα που ορίζονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχεία α) και β).
 - δίνοντας δακτυλικά αποτυπώματα και εικόνα προσώπου του, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός Eurodac)³⁴.
 - υποβάλλοντας την αίτησή του σύμφωνα με το άρθρο 28 εντός της καθορισμένης προθεσμίας, καθώς και όλα τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του και είναι απαραίτητα για την τεκμηρίωση της αίτησής του.
 - παραδίδοντας συναφή με την εξέταση της αίτησης έγγραφα που τυχόν έχει στην κατοχή του.
- Σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να συνεργαστεί, μη παρέχοντας τα απαραίτητα στοιχεία για την εξέταση της αίτησης, δακτυλικά αποτυπώματα και εικόνα

³⁴

ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].

προσώπου του, και οι αρμόδιες αρχές έχουν ενημερώσει δεόντως το πρόσωπο αυτό σχετικά με τις υποχρεώσεις του και έχουν διασφαλίσει ότι το πρόσωπο αυτό είχε μια ουσιαστική ευκαιρία να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις αυτές, η αίτησή του απορρίπτεται λόγω υπαναχώρησης, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 39.

4. Ο αιτών οφείλει να ενημερώνει την αποφαινόμενη αρχή του κράτους μέλους στο οποίο απαιτείται η παρουσία του σχετικά με τον τόπο διαμονής ή τη διεύθυνσή του, ή έναν τηλεφωνικό αριθμό στον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει μαζί του η αποφαινόμενη αρχή ή άλλες αρμόδιες αρχές. Το πρόσωπο αυτό οφείλει να ενημερώνει την αποφαινόμενη αρχή για τυχόν αλλαγές. Ο αιτών δέχεται κάθε ανακοίνωση στον πλέον πρόσφατο τόπο διαμονής ή διεύθυνση που έχει δηλώσει ή υποδείξει, ιδίως όταν υποβάλλει αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 28.
5. Ο αιτών οφείλει να παραμένει στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο υποχρεούται να ευρίσκεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).
6. Ο αιτών οφείλει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις τακτικής αναφοράς στις αρμόδιες αρχές ή αυτοπρόσωπης εμφάνισης ενώπιόν τους άμεσα, ή σε καθορισμένους χρόνους, ή παραμονής σε καθορισμένο χώρο στο έδαφός τους σύμφωνα με την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ του Συμβουλίου (οδηγία για τις υλικές συνθήκες υποδοχής), όπως επιβάλλεται από το κράτος μέλος εντός του οποίου το πρόσωπο αυτό υποχρεούται να ευρίσκεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).
7. Όπου είναι αναγκαίο για την εξέταση μιας αίτησης, ο αιτών μπορεί να κληθεί από τις αρμόδιες αρχές να υποβληθεί σε σωματική έρευνα ή έρευνα των αντικειμένων του. Με την επιφύλαξη κάθε έρευνας που πραγματοποιείται για λόγους ασφαλείας, η σωματική έρευνα του αιτούντος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό διεξάγεται από πρόσωπο του ιδίου φύλου, τηρουμένων πλήρως των αρχών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της σωματικής και ψυχολογικής ακεραιότητας.

Άρθρο 8

Γενικές εγγυήσεις για τους αιτούντες διεθνή προστασία

1. Κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας που αναφέρεται στο κεφάλαιο III, οι αιτούντες απολαύουν των εγγυήσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 8 του παρόντος άρθρου.
2. Η αποφαινόμενη αρχή ενημερώνει τους αιτούντες, σε γλώσσα που κατανοούν ή εκτιμάται ευλόγως ότι κατανοούν, σχετικά με τα ακόλουθα:
 - α) το δικαίωμα να υποβάλουν μεμονωμένη αίτηση·
 - β) την ακολουθητέα διαδικασία·
 - γ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης να παραμείνουν στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο υποχρεούνται να ευρίσκονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου)·
 - δ) τις πιθανές συνέπειες της μη τήρησης των υποχρεώσεών τους, καθώς και της μη συνεργασίας τους με τις αρχές·
 - ε) το χρονικό πλαίσιο της διαδικασίας·

- στ) τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης υποβολής των στοιχείων που ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).
- ζ) τις συνέπειες τυχόν ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης.
- η) το αποτέλεσμα της απόφασης της αποφαινόμενης αρχής, τους λόγους που στηρίζουν την εν λόγω απόφαση, καθώς και τις συνέπειες μιας απόφασης που απορρίπτει τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας και τον τρόπο κατά τον οποίο δύναται να προσβληθεί η απόφαση αυτή.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο πρέπει να παρέχονται εγκαίρως, ώστε να επιτρέπουν στους αιτούντες να ασκούν τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται από τον παρόντα κανονισμό και να συμμορφώνονται δεόντως με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 7.

3. Η αποφαινόμενη αρχή παρέχει στους αιτούντες υπηρεσίες διερμηνέα για την παρουσίαση της υπόθεσής τους στην αποφαινόμενη αρχή, καθώς και στα δικαστήρια, όπου δεν είναι δυνατόν να διασφαλιστεί η δέουσα επικοινωνία χωρίς τις υπηρεσίες αυτές. Το κόστος των υπηρεσιών διερμηνείας καλύπτεται από δημόσια κονδύλια.
4. Η αποφαινόμενη αρχή παρέχει στους αιτούντες τη δυνατότητα να επικοινωνούν με την Έπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες ή οποιαδήποτε άλλη οργάνωση που παρέχει νομικές ή άλλες συμβουλές σε αιτούντες διεθνή προστασία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
5. Η αποφαινόμενη αρχή μεριμνά ώστε οι αιτούντες και, κατά περίπτωση, οι επίτροποι, οι νομικοί σύμβουλοι ή άλλοι σύμβουλοί τους, να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο ε) και απαιτούνται για την εξέταση των αιτήσεων, καθώς και στις πληροφορίες που παρέχονται από τους εμπειρογνόμονες που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 3, όταν η αποφαινόμενη αρχή συνεκτιμά τις πληροφορίες αυτές για να λάβει απόφαση επί της αίτησής τους.
6. Η αποφαινόμενη αρχή κοινοποιεί στον αιτούντα την απόφασή της επί της αίτησής του, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη λήψη της απόφασης. Εάν ο αιτών εκπροσωπείται νομίμως από επίτροπο, νομικό ή άλλο σύμβουλο, η αποφαινόμενη αρχή δύναται να επιλέξει να κοινοποιήσει την απόφαση σε αυτόν, αντί του αιτούντος.

Άρθρο 9

Δικαίωμα παραμονής έως ότου εξετασθεί η αίτηση

1. Οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα παραμονής στο υπεύθυνο κράτος μέλος, αποκλειστικά για τον σκοπό της διαδικασίας, μέχρις ότου η αποφαινόμενη αρχή λάβει την απόφασή της σύμφωνα με τη διοικητική διαδικασία που ορίζεται στο κεφάλαιο III.
2. Το δικαίωμα παραμονής δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής και δεν παρέχει στον αιτούντα το δικαίωμα μετάβασης σε άλλο κράτος μέλος χωρίς άδεια, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 της οδηγίας XXX/XXX/ΕΕ (οδηγία για τις υλικές συνθήκες υποδοχής).

3. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών δύνανται να ανακαλέσουν το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος στην επικράτειά τους κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, σε περίπτωση που:
 - α) ο αιτών υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 42, και σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 43·
 - β) ο αιτών παραδίδεται ή εκδίδεται, κατά περίπτωση, σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει υποχρεώσεων στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης³⁵ ή σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή ποινικά δικαστήρια.
4. Ένα κράτος μέλος δύναται να εκδώσει έναν αιτούντα σε τρίτη χώρα κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 στοιχείο β) μόνο εφόσον η αποφαίνομενη αρχή έχει πεισθεί ότι η απόφαση για την έκδοση δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση, κατά παράβαση των διεθνών και ενωσιακών υποχρεώσεων του εν λόγω κράτους μέλους.

ΤΜΗΜΑ II

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Άρθρο 10

Συνέντευξη για την κρίση του παραδεκτού

1. Πριν από τη λήψη απόφασης από την αποφαίνομενη αρχή επί του παραδεκτού μιας αίτησης για τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, παρέχεται στον αιτούντα η δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης σχετικά με το παραδεκτό της αίτησής του.
2. Στο πλαίσιο της συνέντευξης για την κρίση του παραδεκτού, παρέχεται στον αιτούντα η δυνατότητα να αιτιολογήσει επαρκώς γιατί οι λόγοι απόρριψης της αίτησης ως απαράδεκτης, όπως προβλέπονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1, δεν ισχύουν για τις δικές του ιδιαίτερες περιστάσεις.

Άρθρο 11

Συνέντευξη επί της ουσίας

1. Πριν από τη λήψη απόφασης από την αποφαίνομενη αρχή ως προς την ουσιαστική βασιμότητα μιας αίτησης για τη χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, παρέχεται στον αιτούντα η δυνατότητα συνέντευξης επί της ουσίας της αίτησής του.
2. Στο πλαίσιο της συνέντευξης επί της ουσίας, παρέχεται στον αιτούντα επαρκής δυνατότητα παρουσίασης των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου), και ο αιτών παρέχει όλα τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του, στον πληρέστερο δυνατό βαθμό. Παρέχεται επίσης στον αιτούντα η δυνατότητα να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με ελλείποντα ή ασυνεπή ή αντιφατικά στοιχεία στις δηλώσεις του αιτούντος.
3. Το πρόσωπο που διεξάγει τη συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης δεν φέρει στρατιωτική στολή ή στολή δύναμης επιβολής του νόμου.

³⁵

Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 190 της 18.7.2002, σ. 1).

Προϋποθέσεις της προσωπικής συνέντευξης

1. Στον αιτούντα παρέχεται η δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης σχετικά με την αίτησή του, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
2. Οι προσωπικές συνεντεύξεις διεξάγονται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν τη δέουσα εμπιστευτικότητα και επιτρέπουν στους αιτούντες να εκθέσουν διεξοδικά τους λόγους των αιτήσεών τους.
3. Οι προσωπικές συνεντεύξεις διεξάγονται από το προσωπικό της αποφαινόμενης αρχής, το οποίο δύναται να επικουρείται από το προσωπικό αρχών άλλων κρατών μελών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 στοιχείο α), ή εμπειρογνόμονες που απασχολούνται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 στοιχείο β).
4. Όταν ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας από έναν δυσανάλογα μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών καθιστούν δύσκολη για την αποφαινόμενη αρχή την έγκαιρη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης κάθε αιτούντος, η αποφαινόμενη αρχή δύναται να επικουρείται από το προσωπικό των αρχών άλλων κρατών μελών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 στοιχείο α), και τους εμπειρογνόμονες που απασχολούνται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 στοιχείο β), για τη διενέργεια των συνεντεύξεων αυτών.
5. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλείπεται όταν η αποφαινόμενη αρχή:
 - α) δύναται να λάβει θετική απόφαση όσον αφορά το καθεστώς του πρόσφυγα ή μια απόφαση που δηλώνει το παραδεκτό της αίτησης βάσει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων ή
 - β) θεωρεί ότι ο αιτών είναι ανίκανος ή δεν μπορεί να συμμετάσχει σε συνέντευξη, για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του.

Η έλλειψη προσωπικής συνέντευξης δυνάμει του στοιχείου β) ανωτέρω δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση της αποφαινόμενης αρχής. Η εν λόγω αρχή παρέχει στον αιτούντα μια πραγματική ευκαιρία να υποβάλει περαιτέρω πληροφορίες. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς την κατάσταση του αιτούντος, η αποφαινόμενη αρχή συμβουλεύεται επαγγελματία του τομέα της υγείας για να εξακριβώσει κατά πόσον η κατάσταση λόγω της οποίας ο αιτών είναι ανίκανος ή δεν δύναται να συμμετάσχει σε συνέντευξη είναι προσωρινή ή μόνιμη.

6. Το πρόσωπο που διεξάγει τη συνέντευξη είναι κατάλληλο για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές και γενικές συνθήκες που περιβάλλουν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής καταγωγής, της ηλικίας, του φύλου, του γενετήσιου προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου ή της ευαισθησίας του αιτούντος. Το προσωπικό που διενεργεί τη συνέντευξη του αιτούντος διαθέτει επίσης γενική γνώση των προβλημάτων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος για συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών μπορεί να έχει υποστεί βασανισμό κατά το παρελθόν.
7. Το προσωπικό που διενεργεί τις συνεντεύξεις με τους αιτούντες, συμπεριλαμβανομένων των εμπειρογνωμόνων που απασχολούνται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, λαμβάνει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναγράφονται στο άρθρο

7 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο), μεταξύ άλλων όσον αφορά το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ενωσιακή νομοθεσία για το άσυλο, καθώς και κανόνες για την πρόσβαση στη διαδικασία αίτησης διεθνούς προστασίας, μεταξύ άλλων και για άτομα που ενδεχομένως χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων.

8. Για την προσωπική συνέντευξη παρέχεται διερμηνέας, ο οποίος μπορεί να διασφαλίσει τη δέουσα επικοινωνία μεταξύ του αιτούντος και του προσώπου που διεξάγει τη συνέντευξη. Η επικοινωνία διενεργείται στη γλώσσα που προτιμά ο αιτών, εκτός εάν υπάρχει άλλη γλώσσα την οποία κατανοεί και στην οποία είναι σε θέση να επικοινωνήσει με σαφήνεια.

Εφόσον ζητηθεί από τον αιτούντα, η αποφαινόμενη αρχή μεριμνά ώστε το πρόσωπο που διενεργεί τη συνέντευξη και ο διερμηνέας να είναι του ίδιου φύλου με τον αιτούντα, οσάκις αυτό είναι εφικτό, και η αποφαινόμενη αρχή δεν έχει λόγους να πιστεύει ότι το εν λόγω αίτημα του αιτούντος βασίζεται σε λόγους που δεν συνδέονται με τη δυσκολία του αιτούντος να παρουσιάσει τους λόγους της αίτησής του με ολοκληρωμένο τρόπο.

9. Η έλλειψη προσωπικής συνέντευξης δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λαμβάνει απόφαση επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 13

Πρακτικά και μαγνητοφώνηση των προσωπικών συνεντεύξεων

1. Η αποφαινόμενη αρχή ή κάθε άλλη αρχή, ή οι εμπειρογνόμονες που την επικουρούν ή διεξάγουν την προσωπική συνέντευξη, τηρεί διεξοδικά και εμπεριστατωμένα πρακτικά που περιλαμβάνουν όλα τα ουσιώδη στοιχεία ή συντάσσει απομαγνητοφώνηση κάθε προσωπικής συνέντευξης.
2. Η προσωπική συνέντευξη μαγνητοφωνείται με τη χρήση ακουστικών ή οπτικοακουστικών μέσων καταγραφής. Ο αιτών ενημερώνεται εκ των προτέρων για την εν λόγω καταγραφή.
3. Παρέχεται στον αιτούντα η ευκαιρία να διατυπώσει τυχόν παρατηρήσεις ή να παράσχει διευκρινίσεις προφορικώς ή γραπτώς σε σχέση με τυχόν εσφαλμένες μεταφράσεις ή παρερμηνείες που περιλαμβάνονται στα πρακτικά ή στο κείμενο της απομαγνητοφώνησης, μετά το πέρας της προσωπικής συνέντευξης ή εντός καθορισμένου χρονικού ορίου πριν από τη λήψη της απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή. Προς τον σκοπό τούτο, ο αιτών ενημερώνεται για ολόκληρο το περιεχόμενο των πρακτικών ή τα ουσιαστικά στοιχεία του κειμένου της απομαγνητοφώνησης με τη συνδρομή διερμηνέα, όπου είναι αναγκαίο. Κατόπιν, ο αιτών καλείται να επιβεβαιώσει ότι το περιεχόμενο των πρακτικών ή του κειμένου της απομαγνητοφώνησης αντικατοπτρίζει σωστά την προσωπική συνέντευξη.
4. Όταν ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει ότι το περιεχόμενο των πρακτικών ή του κειμένου της απομαγνητοφώνησης αντικατοπτρίζει σωστά την προσωπική συνέντευξη, οι λόγοι της άρνησής του καταχωρίζονται στον φάκελο του αιτούντος. Η άρνηση αυτή δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησης.

5. Οι αιτούντες και οι νομικοί ή άλλοι σύμβουλοί τους έχουν πρόσβαση στα πρακτικά ή στο κείμενο της απομαγνητοφώνησης και στην καταγραφή, πριν από τη λήψη της απόφασης από την αποφαινόμενη αρχή.
6. Όταν η αίτηση εξετάζεται με την ταχεία διαδικασία εξέτασης, η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να επιτρέπει την πρόσβαση στα πρακτικά ή στο κείμενο της απομαγνητοφώνησης της καταγραφής κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης.
7. Οι αρμόδιες αρχές αποθηκεύουν την καταγραφή ή το κείμενο της απομαγνητοφώνησης για περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής τελεσίδικης απόφασης. Η καταγραφή διαγράφεται μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου ή, εάν αφορά πρόσωπο το οποίο έχει αποκτήσει την ιθαγένεια οιουδήποτε κράτους μέλους πριν από το πέρας της εν λόγω προθεσμίας, μόλις το κράτος μέλος διαπιστώσει ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει αποκτήσει την εν λόγω ιθαγένεια.

ΤΜΗΜΑ III

ΠΑΡΟΧΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ

Άρθρο 14

Δικαίωμα σε νομική συνδρομή και εκπροσώπηση

1. Οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα να συμβουλευθούν, ιδία δαπάνη και κατά τρόπο ουσιαστικό, νομικό ή άλλο σύμβουλο, που γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας, σε θέματα σχετικά με τις αιτήσεις τους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.
2. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος του αιτούντος να επιλέξει τον νομικό ή άλλο σύμβουλό του ιδία δαπάνη, ο αιτών μπορεί να ζητήσει δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 15 έως 17. Ο αιτών ενημερώνεται σχετικά με το δικαίωμά του να ζητήσει δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Άρθρο 15

Δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση

1. Τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, παρέχουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας που προβλέπεται στο κεφάλαιο III και της διαδικασίας προσφυγής που προβλέπεται στο κεφάλαιο V.
2. Για τους σκοπούς της διοικητικής διαδικασίας, η δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση περιλαμβάνουν τουλάχιστον:
 - α) παροχή πληροφοριών σχετικά με τη διαδικασία ενόψει των συγκεκριμένων περιστάσεων του αιτούντος;
 - β) υποστήριξη στην προετοιμασία της αίτησης και στην προσωπική συνέντευξη, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στην προσωπική συνέντευξη, όπως τυχόν απαιτείται.

- γ) επεξήγηση των λόγων και των συνεπειών μιας απόφασης που αρνείται τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, καθώς και πληροφόρηση σχετικά με τη δυνατότητα προσβολής της απόφασης αυτής.
3. Η παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας δύναται να αποκλείεται όταν:
- ο αιτών διαθέτει επαρκείς πόρους·
 - η αίτηση θεωρείται ότι δεν έχει πραγματικές πιθανότητες επιτυχίας·
 - η αίτηση αποτελεί μεταγενέστερη αίτηση.
4. Για τους σκοπούς της διαδικασίας προσφυγής, η δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση περιλαμβάνει, τουλάχιστον, την κατάρτιση των αναγκαίων διαδικαστικών εγγράφων, την προετοιμασία της προσφυγής και τη συμμετοχή σε ακροαματική διαδικασία ενώπιον πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, εξ ονόματος του αιτούντος.
5. Η παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης στο πλαίσιο της διαδικασίας προσφυγής δύναται να αποκλείεται όταν:
- ο αιτών διαθέτει επαρκείς πόρους·
 - η προσφυγή θεωρείται ότι δεν έχει πραγματικές πιθανότητες επιτυχίας·
 - η προσφυγή ή επανεξέταση βρίσκεται στον δεύτερο ή υψηλότερο βαθμό, όπως προβλέπεται βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των εκ νέου ακροάσεων ή επανεξετάσεων της προσφυγής

Όταν μια απόφαση για τη μη χορήγηση δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης λαμβάνεται από αρχή η οποία δεν είναι δικαστήριο, επί τη βάσει ότι η προσφυγή δεν θεωρείται ότι έχει πραγματικές πιθανότητες επιτυχίας, ο αιτών έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά της εν λόγω απόφασης, και, για τον σκοπό αυτό, το πρόσωπο αυτό έχει το δικαίωμα να ζητήσει δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.

Αρθρο 16

Πεδίο εφαρμογής της νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης

1. Ο νομικός ή άλλος σύμβουλος, που γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει της εθνικής νομοθεσίας και που παρέχει συνδρομή ή εκπροσώπηση σε αιτούντα βάσει της εθνικής νομοθεσίας, έχει πρόσβαση στις πληροφορίες του φακέλου του αιτούντος βάσει των οποίων λαμβάνεται ή θα ληφθεί απόφαση.
2. Η αποφαινόμενη αρχή δύναται να αρνηθεί την πρόσβαση στις πληροφορίες του φακέλου του αιτούντος, όταν η αποκάλυψη των πληροφοριών ή των πηγών ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια, την ασφάλεια των οργανισμών ή προσώπων που παρέχουν τις πληροφορίες ή την ασφάλεια των προσώπων τα οποία αφορούν οι πληροφορίες ή εάν θίγονται οι έρευνες σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή οι διεθνείς σχέσεις των κρατών μελών. Στις περιπτώσεις αυτές, η αποφαινόμενη αρχή:
- καθιστούν τις εν λόγω πληροφορίες ή πηγές προσβάσιμες στα δικαστήρια κατά τη διαδικασία προσφυγής· και
 - εξασφαλίζει τον σεβασμό του δικαιώματος υπεράσπισης του αιτούντος.

Όσον αφορά το στοιχείο β), η αποφαινόμενη αρχή δύναται, ιδίως, να παρέχει σε νομικό ή άλλο σύμβουλο, ο οποίος έχει υποβληθεί σε έλεγχο ασφαλείας, πρόσβαση στις συγκεκριμένες πληροφορίες ή πηγές, εφόσον οι πληροφορίες έχουν σημασία για την εξέταση της αίτησης ή για τη λήψη απόφασης περί ανάκλησης της διεθνούς προστασίας.

3. Ο νομικός ή άλλος σύμβουλος που παρέχει συνδρομή ή εκπροσώπηση στον αιτούντα έχει πρόσβαση σε κλειστές ζώνες, όπως χώρους κράτησης και ζώνες διέλευσης, για τον σκοπό της παροχής συμβουλών στον αιτούντα, σύμφωνα με την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ (οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής).
4. Ο αιτών δύναται να προσέλθει στην προσωπική συνέντευξη συνοδευόμενος από νομικό ή άλλο σύμβουλο, που γίνεται δεκτός ή αναγνωρίζεται με την ιδιότητα αυτή βάσει του εθνικού δικαίου. Ο νομικός ή άλλος σύμβουλος έχει τη δυνατότητα να παρέμβει κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης.
5. Η αποφαινόμενη αρχή δύναται να ζητήσει την παρουσία του αιτούντος στην προσωπική συνέντευξη, έστω κι αν αυτός εκπροσωπείται βάσει της εθνικής νομοθεσίας από νομικό ή άλλο σύμβουλο, και να ζητήσει από τον αιτούντα να απαντήσει αυτοπροσώπως στις υποβαλλόμενες ερωτήσεις.
6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 22 παράγραφος 5, η απουσία νομικού ή άλλου συμβούλου δεν εμποδίζει την αποφαινόμενη αρχή να διεξαγάγει προσωπική συνέντευξη με τον αιτούντα.

Άρθρο 17

Προϋποθέσεις για την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης

1. Η δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση παρέχονται από νομικούς ή άλλους συμβούλους, αποδεκτούς βάσει του εθνικού δικαίου για τη συνδρομή ή την εκπροσώπηση των αιτούντων ή από μη κυβερνητικούς οργανισμούς, διαπιστευμένους βάσει του εθνικού δικαίου για την παροχή υπηρεσιών παροχής συμβουλών ή εκπροσώπησης.
2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες σχετικά με την υποβολή και διεκπεραίωση των αιτημάτων για παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης σε σχέση με τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας ή εφαρμόζουν τους ισχύοντες κανόνες για τις εσωτερικές αιτήσεις παρεμφερούς φύσεως, υπό την προϋπόθεση ότι οι κανόνες αυτοί δεν καθιστούν την πρόσβαση σε δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση αδύνατη ή υπερβολικά δύσκολη.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να επιβάλλουν χρηματικά ή χρονικά όρια στην παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης, εφόσον τα όρια αυτά δεν περιορίζουν αυθαιρέτως την πρόσβαση σε νομική συνδρομή και εκπροσώπηση. Όσον αφορά τα τέλη και άλλα έξοδα, η μεταχείριση των αιτούντων δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που επιφυλάσσεται κατά γενικό κανόνα στους υπηκόους τους σε θέματα σχετικά με τη νομική συνδρομή.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν να τους επιστραφεί το σύνολο ή μέρος των καταβληθέντων εξόδων, εάν και από τη στιγμή που βελτιώνεται σημαντικά η οικονομική κατάσταση του αιτούντος ή εάν η απόφαση πραγματοποίησης των εν λόγω εξόδων είχε ληφθεί με βάση ψευδείς πληροφορίες που είχαν παρασχεθεί από τον αιτούντα.

Ο ρόλος της Υπατης Αρμοστείας των ΟΗΕ για τους πρόσφυγες

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στην Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες:
 - a) να έχει πρόσβαση στους αιτούντες, συμπεριλαμβανομένων όσων ευρίσκονται σε κέντρα υποδοχής, εγκαταστάσεις κράτησης, σύνορα και ζώνες διέλευσης·
 - β) να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τις ατομικές αιτήσεις παροχής διεθνούς προστασίας, για την πρόοδο της διαδικασίας και για τις αποφάσεις που λαμβάνονται, υπό την προϋπόθεση της συγκατάθεσης του αιτούντος·
 - γ) να παρουσιάζει τις απόψεις της ενώπιον των αρμοδίων αρχών, κατά την άσκηση των εποπτικών της δραστηριοτήτων βάσει του άρθρου 35 της Σύμβασης της Γενεύης, σχετικά με τις ατομικές αιτήσεις διεθνούς προστασίας σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.
2. Η παράγραφος 1 ισχύει και για οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο έδαφος του οικείου κράτους μέλουν για λογαριασμό της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, βάσει συμφωνίας με το εν λόγω κράτος μέλος.

ΤΜΗΜΑ IV

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων

1. Η αποφαινόμενη αρχή εκτιμά συστηματικά κατά πόσον ένας επιμέρους αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων. Η εκτίμηση αυτή μπορεί να εντάσσεται στις ισχύουσες εθνικές διαδικασίες ή στην εκτίμηση που προβλέπεται στο άρθρο 21 της οδηγίας XXX/XXX/ΕΕ (οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής) και δεν χρειάζεται να λαμβάνει τη μορφή διοικητικής διαδικασίας.
Για τους σκοπούς της εκτίμησης αυτής, η αποφαινόμενη αρχή τηρεί τις γενικές αρχές για την εκτίμηση των ειδικών διαδικαστικών αναγκών που ορίζονται στο άρθρο 20.
2. Στις περιπτώσεις όπου εκτιμάται ότι οι αιτούντες χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, παρέχεται σε αυτούς επαρκής υποστήριξη, ώστε να μπορούν να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του παρόντος κανονισμού, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης διεθνούς προστασίας.
3. Όταν δεν είναι δυνατή η παροχή επαρκούς στήριξης εντός του πλαισίου της ταχείας διαδικασίας εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 40 ή της διαδικασίας στα σύνορα που αναφέρεται στο άρθρο 41, ιδίως όταν η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ότι ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων συνεπέια βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής, σεξουαλικής ή έμφυλης βίας, η αποφαινόμενη αρχή δεν εφαρμόζει ή παύει να εφαρμόζει αυτές τις διαδικασίες για τον αιτούντα.
4. Η Επιτροπή δύναται να καθορίζει τις λεπτομέρειες και τα ειδικά μέτρα για την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των ειδικών διαδικαστικών αναγκών των

αιτούντων, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 58.

Άρθρο 20

Γενικές αρχές για την αξιολόγηση των ειδικών διαδικαστικών αναγκών

1. Η διαδικασία εντοπισμού των αιτούντων με ειδικές διαδικαστικές ανάγκες κινείται από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την παραλαβή και καταχώριση των αιτήσεων, από τη στιγμή που υποβάλλεται αίτηση, και συνεχίζεται από την αποφανόμενη αρχή, από τη στιγμή υποβολής της αίτησης.
2. Το προσωπικό των αρχών που είναι αρμόδιες για την παραλαβή και καταχώριση των αιτήσεων υποδεικνύει, κατά την καταχώριση της αίτησης, κατά πόσον ο αιτών παρουσιάζει πρώτες ενδείξεις ευπάθειας που ενδέχεται να απαιτούν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις και μπορούν να συναχθούν από φυσικά σημάδια ή από τις δηλώσεις ή τη συμπεριφορά του αιτούντος.

Η παρατήρηση ότι ο αιτών παρουσιάζει πρώτες ενδείξεις ευπάθειας πρέπει να περιλαμβάνεται στο φάκελο του αιτούντος μαζί με την περιγραφή των παρατηρούμενων ενδείξεων ευπάθειας που παρουσιάστηκαν από τον αιτούντα που ενδεχομένως χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το προσωπικό των αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 5 είναι εκπαιδευμένο για την ανίχνευση των πρώτων ενδείξεων ευπάθειας των αιτούντων που ενδεχομένως χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, και ότι λαμβάνει οδηγίες προς τον σκοπό αυτό.

3. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο αιτών έχει ενδεχομένως υπάρξει θύμα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλης σοβαρής μορφής ψυχολογικής, σωματικής, σεξουαλικής ή έμφυλης βίας και ότι αυτό θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την ικανότητά του να συμμετάσχει αποτελεσματικά στη διαδικασία, η αποφανόμενη αρχή παραπέμπει τον αιτούντα σε ιατρό ή ψυχολόγο, για περαιτέρω αξιολόγηση της ψυχολογικής και σωματικής του κατάστασης.

Το αποτέλεσμα της εξέτασης αυτής λαμβάνεται υπόψη από την αποφανόμενη αρχή κατά την επιλογή του τύπου ειδικής διαδικαστικής στήριξης που ενδεχομένως θα παρασχεθεί στον αιτούντα.

Η εξέταση αυτή δεν θίγει την ιατρική εξέταση που αναφέρεται στο άρθρο 23 και το άρθρο 24.

4. Οι αρμόδιες αρχές αντιμετωπίζουν την ανάγκη για ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις με τον τρόπο που ορίζεται στο παρόν άρθρο, ακόμη και όταν η ανάγκη αυτή εκδηλώνεται σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας, χωρίς να απαιτείται επανεκκίνηση της διαδικασίας για τη χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 21

Εγγυήσεις για τους ανηλίκους

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη ενεργούν λαμβάνοντας πρωτίστως υπόψη το μείζον συμφέρον του παιδιού.

2. Η αποφαινόμενη αρχή παρέχει στον ανήλικο τη δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση που υποβάλλεται αίτηση για λογαριασμό του σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 6 και το άρθρο 32 παράγραφος 1, εκτός εάν είναι προφανές ότι τούτο δεν είναι προς το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού. Στην περίπτωση αυτή, η αποφαινόμενη αρχή αιτιολογεί την απόφασή της να μην παράσχει στον ανήλικο τη δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης.
- Κάθε τέτοια προσωπική συνέντευξη διεξάγεται από πρόσωπο που διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις αναφορικά με τα δικαιώματα και τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων και διενεργείται κατά τρόπο που σέβεται τις ανάγκες του παιδιού και είναι κατάλληλος για τις συγκεκριμένες περιστάσεις.
3. Η απόφαση επί της αίτησης ενός ανηλίκου καταρτίζεται από προσωπικό της αποφαινόμενης αρχής το οποίο διαθέτει απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τα δικαιώματα και τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων.

Άρθρο 22

Ειδικές εγγυήσεις για τους ασυνόδευτους ανηλίκους

1. Οι αρμόδιες αρχές, το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ένας ασυνόδευτος ανήλικος υποβάλλει σχετική αίτηση, ορίζουν ένα πρόσωπο ή μια οργάνωση ως επίτροπο του ανηλίκου.
- Σε περίπτωση που ως επίτροπος ορίζεται μια οργάνωση, η οργάνωση αυτή ορίζει ένα πρόσωπο, το οποίο θα είναι επιφορτισμένο με την εκπλήρωση των καθηκόντων του επιτρόπου.
- Η αποφαινόμενη αρχή ενημερώνει αμέσως τον ασυνόδευτο ανήλικο σχετικά με τον διορισμό του επιτρόπου του.
2. Η αποφαινόμενη αρχή ενημερώνει τον επίτροπο για το σύνολο των πραγματικών περιστατικών, των διαδικαστικών σταδίων και των προθεσμιών που αφορούν τον ασυνόδευτο ανήλικο.
3. Ο επίτροπος, με σκοπό τη διασφάλιση των συμφερόντων του παιδιού και τη γενική ευημερία του ασυνόδευτου ανηλίκου:
- α) εκπροσωπεί και συνδράμει τον ασυνόδευτο ανήλικο στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και
 - β) παρέχει στον ασυνόδευτο ανήλικο τη δυνατότητα να επωφεληθεί από τα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
4. Ο επίτροπος ασκεί τα καθήκοντά του σύμφωνα με την αρχή του μείζονος συμφέροντος του παιδιού, διαθέτει την κατάλληλη εμπειρογνωμοσύνη για τον σκοπό αυτό και δεν έχει επαληθευμένο ιστορικό εγκλημάτων ή αδικημάτων που σχετίζονται με ανηλίκους.

Το πρόσωπο που ενεργεί ως επίτροπος αντικαθίσταται μόνο όταν οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ότι το πρόσωπο αυτό δεν έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα καθήκοντά του ως επιτρόπου. Οργανώσεις ή πρόσωπα τα συμφέροντα των οποίων συγκρούονται ή θα μπορούσαν ενδεχομένως να συγκρουσθούν με τα συμφέροντα του ασυνόδευτου ανηλίκου, δεν δύνανται να οριστούν επίτροποι.

5. Οι αρμόδιες αρχές δεν καθιστούν έναν επίτροπο υπεύθυνο για δυσανάλογο αριθμό ασυνόδευτων ανηλίκων ταυτόχρονα, καθώς κάτι τέτοιο θα τον καθιστούσε ανίκανο να εκπληρώνει αποτελεσματικά τα καθήκοντά του.

Τα κράτη μέλη ορίζουν οντότητες ή πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την εκπλήρωση των καθηκόντων των επιτρόπων, καθώς και για την εποπτεία και παρακολούθηση σε τακτά διαστήματα, προκειμένου να διαπιστώνεται αν οι επίτροποι εκτελούν τα καθήκοντά τους κατά τρόπο ικανοποιητικό. Οι εν λόγω οντότητες ή πρόσωπα εξετάζουν τις καταγγελίες που τυχόν υποβάλλονται από ασυνόδευτους ανηλίκους κατά των επιτρόπων τους.

6. Ο επίτροπος ενημερώνει τον ασυνόδευτο ανήλικο σχετικά με το νόημα και τις πιθανές συνέπειες της προσωπικής συνέντευξης και, εφόσον ενδείκνυται, σχετικά με τον τρόπο που θα πρέπει να προετοιμαστεί για την προσωπική συνέντευξη. Ο επίτροπος και, κατά περίπτωση, ένας νομικός ή άλλος σύμβουλος που αναγνωρίζεται ή του επιτρέπεται με την ιδιότητα αυτή βάσει του εθνικού δικαίου, παρίσταται στην εν λόγω προσωπική συνέντευξη και έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει ερωτήσεις ή να διατυπώνει παρατηρήσεις, εντός του πλαισίου που ορίζει το πρόσωπο που διεξάγει τη συνέντευξη. Η αποφανόμενη αρχή μπορεί να απαιτήσει την παρουσία του ασυνόδευτου ανηλίκου στην προσωπική συνέντευξη, ακόμη κι αν είναι παρών ο επίτροπος.

ΤΜΗΜΑ V

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Άρθρο 23

Ιατρική εξέταση

1. Όταν η αποφανόμενη αρχή το θεωρεί σκόπιμο για την αξιολόγηση αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου), και με την επιφύλαξη της συγκατάθεσης του αιτούντος, μεριμνά για την ιατρική εξέταση του αιτούντος όσον αφορά ενδείξεις και συμπτώματα που ενδεχομένως υποδηλώνουν ότι ο αιτών έχει υπάρξει θύμα δίωξης ή σοβαρής βλάβης στο παρελθόν.
2. Η ιατρική εξέταση διενεργείται από κατάλληλα εκπαιδευμένους επαγγελματίες υγείας. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας που μπορούν να διενεργούν αυτές τις ιατρικές εξετάσεις. Οι δαπάνες των ιατρικών εξετάσεων καλύπτονται από δημόσιους πόρους.
3. Όταν δεν διενεργείται ιατρική εξέταση σύμφωνα με την παράγραφο 1, η αποφανόμενη αρχή ενημερώνει τον αιτούντα ότι μπορεί, με δική του πρωτοβουλία και δικά του έξοδα, να μεριμνήσει για τη διενέργεια ιατρικής εξέτασης όσον αφορά ενδείξεις και συμπτώματα που ενδεχομένως υποδηλώνουν ότι ο αιτών έχει υπάρξει θύμα δίωξης ή σοβαρής βλάβης στο παρελθόν.
4. Τα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων υποβάλλονται στην αποφανόμενη αρχή το συντομότερο δυνατό και εκτιμώνται από την αποφανόμενη αρχή μαζί με τα λοιπά στοιχεία της αίτησης.
5. Η άρνηση αιτούντος να υποβληθεί σε αυτή την ιατρική εξέταση δεν εμποδίζει την αποφανόμενη αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Ιατρική εξέταση ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Στο πλαίσιο της εξέτασης μιας αίτησης δύνανται να διενεργούνται ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας ασυνόδευτων ανηλίκων εφόσον, μετά από δηλώσεις του αιτούντος ή άλλες σχετικές ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένης μιας ψυχοσωματικής αξιολόγησης, υπάρχουν αμφιβολίες κατά πόσο ο αιτών είναι ηλικίας κάτω των 18 ετών. Όταν το αποτέλεσμα της ιατρικής εξέτασης δεν δύναται να ορίσει την ηλικία ή να συνάγει ηλιακό εύρος κάτω των 18 ετών, τα κράτη μέλη θεωρούν τον αιτούντα ανήλικο.
2. Η ιατρική εξέταση για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων δεν πρέπει να πραγματοποιείται χωρίς τη συναίνεση αυτών ή των επιτρόπων τους.
3. Κάθε ιατρική εξέταση πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό της αξιοπρέπειας του αιτούντος, διενεργείται με την επιλογή των λιγότερο παρεμβατικών μεθόδων και εκτελείται από κατάλληλα εκπαιδευμένους επαγγελματίες του τομέα της υγείας, ώστε να επιτυγχάνεται όσο το δυνατόν πιο αξιόπιστο αποτέλεσμα.
4. Όταν χρησιμοποιούνται ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, η αποφανόμενη αρχή μεριμνά ώστε οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να ενημερώνονται, πριν από την εξέταση της αίτησής τους διεθνούς προστασίας, και σε γλώσσα την οποία κατανοούν ή εκτιμάται ευλόγως ότι κατανοούν, σχετικά με τη δυνατότητα προσδιορισμού της ηλικίας τους με ιατρική εξέταση. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο εξέτασης και τον ενδεχόμενο αντίκτυπο των αποτελεσμάτων της ιατρικής εξέτασης στην εξέταση της αίτησης, καθώς και ως προς τη δυνατότητα και τον αντίκτυπο της άρνησης του ασυνόδευτου ανηλίκου ή του επιτρόπου του να υποβληθεί ο πρώτος στην ιατρική εξέταση.
5. Η άρνηση του ασυνόδευτου ανηλίκου ή του επιτρόπου του να υποβληθεί ο πρώτος σε ιατρική εξέταση μπορεί να θεωρηθεί μόνο ως μαχητό τεκμήριο ότι ο αιτών δεν είναι ανήλικος και τούτο δεν εμποδίζει την αποφανόμενη αρχή να λάβει απόφαση επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας.
6. Ένα κράτος μέλος αναγνωρίζει τις αποφάσεις εκτίμησης ηλικίας που λαμβάνονται από άλλα κράτη μέλη με βάση μια ιατρική εξέταση που διενεργήθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο και σύμφωνα με τις μεθόδους που αναγνωρίζονται από το εθνικό του δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙII

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΤΜΗΜΑ I

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Μια αίτηση διεθνούς προστασίας γίνεται όταν ένας υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής εκφράζει τη βούλησή του να τύχει διεθνούς προστασίας σε υπαλλήλους της αποφαινόμενης αρχής ή άλλων αρχών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 ή 4.

Σε περίπτωση αμφιβολιών ως προς το κατά πόσον μια συγκεκριμένη δήλωση δύναται να θεωρηθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, το συγκεκριμένο πρόσωπο ερωτάται ρητώς αν επιθυμεί να λάβει διεθνή προστασία.

- Οταν ένας υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής υποβάλλει σχετική αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, το πρόσωπο αυτό θεωρείται αιτών για τη χορήγηση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, έως ότου ληφθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αιτήσεως αυτής.

Άρθρο 26

Καθήκοντα των αρμοδίων αρχών όταν υποβάλλεται αίτηση

- Οι αρχές που είναι αρμόδιες για την παραλαβή και την καταχώριση των αιτήσεων:
 - ενημερώνουν τους αιτούντες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει, ιδίως, των άρθρων 27, 28 και 31, όσον αφορά την καταχώριση και την υποβολή των αιτήσεων, του άρθρου 7, όσον αφορά τις υποχρεώσεις των αιτούντων και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις εν λόγω υποχρεώσεις, του άρθρου 9, όσον αφορά το δικαίωμα του αιτούντος να παραμείνει στο έδαφος του υπεύθυνου κράτους μέλους, και του άρθρου 8, όσον αφορά τις γενικές εγγυήσεις για τους αιτούντες.
 - καταχωρίζουν την αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 27·
 - μετά την καταχώριση, ενημερώνουν τον αιτούντα ως προς τον τόπο και τον τρόπο υποβολής μιας αίτησης για τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας·
 - ενημερώνουν τις αρχές που είναι υπεύθυνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής της αίτησης, σύμφωνα με την οδηγία XXX/XXX/ΕΕ (οδηγία για τις υλικές συνθήκες υποδοχής).
- Η Επιτροπή δύναται να καθορίζει το περιεχόμενο των πληροφοριών που θα παρέχονται στους αιτούντες όταν υποβάλλεται αίτηση, μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 58.

Άρθρο 27

Καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας

- Οι αρχές που είναι αρμόδιες για την παραλαβή και την καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας καταχωρίζουν την αίτηση αμέσως, και το αργότερο εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που πραγματοποιείται. Καταχωρίζουν επίσης τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - το όνομα, την ημερομηνία γέννησης, το φύλο, την ιθαγένεια και άλλα στοιχεία προσωπικού χαρακτήρα του αιτούντος·
 - τον τόπο και τον αριθμό τυχόν ταυτότητας ή ταξιδιωτικού εγγράφου του αιτούντος·

- γ) την ημερομηνία της αίτησης, τον τόπο δημιουργίας της αίτησης και την αρχή που παρέλαβε την αίτηση που δημιουργήθηκε.

Εάν τα δεδομένα που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) έχουν ήδη ληφθεί από τα κράτη μέλη πριν από τη δημιουργία της αίτησης, δεν πρέπει να ζητούνται εκ νέου.

2. Όταν συλλέγονται πληροφορίες από την αποφαινόμενη αρχή ή από άλλη αρχή που την επικουρεί, για τον σκοπό της εξέτασης της αίτησης, πρόσθετα στοιχεία που απαιτούνται για την εξέταση της αίτησης μπορούν επίσης να συλλέγονται κατά τη στιγμή της καταχώρισης.
3. Όταν ταυτόχρονες αιτήσεις διεθνούς προστασίας από ένα δυσανάλογα μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών καθιστούν δύσκολη στην πράξη την καταχώριση των αιτήσεων εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη δημιουργία της αίτησης, οι αρχές του κράτους μέλους μπορούν να παρατείνουν την προθεσμία αυτή σε δέκα εργάσιμες ημέρες.
4. Οι αρμόδιες αρχές αποθηκεύουν κάθε σύνολο δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οποιαδήποτε άλλα συναφή δεδομένα που συλλέγονται δυνάμει της παραγράφου 2, για περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής τελεσίδικης απόφασης. Τα δεδομένα διαγράφονται μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου ή, εάν αφορούν πρόσωπο το οποίο έχει αποκτήσει την ιθαγένεια οιουδήποτε κράτους μέλους πριν από το πέρας της εν λόγω προθεσμίας, μόλις το κράτος μέλος διαπιστώσει ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει αποκτήσει την εν λόγω ιθαγένεια.

Άρθρο 28

Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας

1. Ο αιτών υποβάλλει την αίτηση εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης, υπό τον όρο ότι του παρέχεται η δυνατότητα να το πράξει εντός της εν λόγω προθεσμίας.
2. Η αρχή που είναι υπεύθυνη για την παραλαβή και καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας παρέχει στον αιτούντα την ευκαιρία να υποβάλει αίτηση εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1.
3. Όταν υπάρχει δυσανάλογα μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών οι οποίοι αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία, γεγονός που καθιστά δύσκολη στην πράξη την υποβολή της αίτησης εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1, η υπεύθυνη αρχή παρέχει στον αιτούντα μια πραγματική ευκαιρία να υποβάλει την αίτησή του το αργότερο εντός ενός μηνός από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης.
4. Κατά την υποβολή της αίτησης, οι αιτούντες υποχρεούνται να υποβάλλουν όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου), τα οποία απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους. Μετά την υποβολή της αίτησής τους, οι αιτούντες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν τυχόν πρόσθετα στοιχεία που είναι σημαντικά για την εξέτασή της, έως ότου ληφθεί απόφαση επί της αιτήσεως στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

Η αρχή που είναι υπεύθυνη για την παραλαβή και την καταχώριση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας ενημερώνει τον αιτούντα ότι, μετά τη λήψη απόφασης σχετικά με την αίτηση, δύναται να υποβάλλει μόνο νέα στοιχεία που έχουν σημασία για την

εξέταση της αίτησής του και τα οποία δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει νωρίτερα ή τα οποία σχετίζονται με μεταβολές στην κατάστασή του.

5. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας υποβάλλονται αυτοπροσώπως και σε ένα καθορισμένο μέρος. Για τον σκοπό αυτό, όταν καταχωρίζεται η αίτηση, ορίζεται στον αιτούντα ένα ραντεβού με τις αρχές που είναι αρμόδιες για την υποβολή της αίτησης.
6. Οι αρμόδιες αρχές αποθηκεύουν τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 για περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία της σχετικής τελεσίδικης απόφασης. Τα δεδομένα διαγράφονται μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου ή, εάν αφορούν πρόσωπο το οποίο έχει αποκτήσει την ιθαγένεια οιουδήποτε κράτους μέλους πριν από το πέρας της εν λόγω προθεσμίας, μόλις το κράτος μέλος διαπιστώσει ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει αποκτήσει την εν λόγω ιθαγένεια.

Άρθρο 29

Έγγραφα για τον αιτούντα

1. Οι αρχές του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται μια αίτηση διεθνούς προστασίας παρέχουν στον αιτούντα, μετά την καταχώριση της αίτησης, έγγραφο το οποίο πιστοποιεί, ιδίως, ότι έχει πραγματοποιηθεί αίτηση και δηλώνει ότι ο αιτών δύναται να παραμείνει στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους για τους σκοπούς της υποβολής της αίτησής του, όπως προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό.
2. Οι αρχές του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση παρέχουν στον αιτούντα, εντός προθεσμίας τριών εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, έγγραφο στο όνομά του, το οποίο:
 - α) αναφέρει την ταυτότητα του αιτούντος, περιλαμβάνοντας τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα οποία επαληθεύονται και επικαιροποιούνται εφόσον απαιτείται, καθώς και μια εικόνα προσώπου, την υπογραφή του αιτούντα, τον παρόντα τόπο διαμονής και την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.
 - β) δηλώνει την αρχή έκδοσης, την ημερομηνία και τον τόπο έκδοσης και τη διάρκεια ισχύος του εγγράφου.
 - γ) πιστοποιεί την ιδιότητα του ατόμου ως αιτούντος.
 - δ) δηλώνει ότι ο αιτών έχει το δικαίωμα να παραμείνει στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, προσδιορίζοντας αν ο αιτών έχει τη δυνατότητα ελεύθερης μετακίνησης στο σύνολο ή μέρος του εδάφους του εν λόγω κράτους μέλους.
 - ε) βεβαιώνει ότι το έγγραφο δεν αποτελεί έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο και αναφέρει ότι ο αιτών δεν επιτρέπεται να ταξιδεύει χωρίς άδεια στο έδαφος άλλων κρατών μελών, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).
 - στ) ορίζει κατά πόσον επιτρέπεται στον αιτούντα να ασκεί επικερδή επαγγελματική δραστηριότητα.
3. Όταν, μετά από διαδικασία προσδιορισμού σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), ορίζεται ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ένα άλλο κράτος, οι αρχές του εν λόγω κράτους μέλους παρέχουν στον

αιτούντα το έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 2, εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη μεταφορά του αιτούντος στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

4. Το έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ισχύει για περίοδο έξι μηνών, η οποία ανανεώνεται αναλόγως, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η ισχύς του εγγράφου αυτού καλύπτει ολόκληρη την περίοδο κατά την οποία ο αιτών έχει το δικαίωμα να παραμείνει στο έδαφος του υπεύθυνου κράτους μέλους.

Η περίοδος ισχύος που αναγράφεται στο έγγραφο δεν συνιστά δικαίωμα παραμονής, σε περίπτωση που το δικαίωμα αυτό έχει λήξει ή ανασταλεί.

5. Η Επιτροπή μπορεί να καθορίζει τη μορφή και το περιεχόμενο των εγγράφων που παρέχονται στους αιτούντες κατά την καταχώριση και την υποβολή, μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 58.

Άρθρο 30

Πρόσβαση στη διαδικασία σε κέντρα κράτησης και σημεία διέλευσης των συνόρων

1. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς οι οποίοι βρίσκονται σε κέντρα κράτησης ή σημεία διέλευσης συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης, στα εξωτερικά σύνορα, ενδεχομένως χρειάζονται διεθνή προστασία, οι αρμόδιες αρχές τούς ενημερώνουν σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης για τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ιδίως στις περιπτώσεις όπου:
- α) είναι πιθανό το πρόσωπο να είναι ασυνόδευτος ανήλικος;
 - β) υπάρχουν προφανείς ενδείξεις ότι το πρόσωπο αυτό πάσχει από ψυχική ή άλλη διαταραχή που δεν του επιτρέπει να διαπιστώσει την ανάγκη για διεθνή προστασία·
 - γ) το πρόσωπο προέρχεται από συγκεκριμένη χώρα καταγωγής και είναι πιθανό να έχει ανάγκη διεθνούς προστασίας λόγω μιας γνωστής κατάστασης στην εν λόγω τρίτη χώρα.
2. Οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν στις αναγκαίες ρυθμίσεις για τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών διερμηνείας, ώστε να διευκολύνεται η πρόσβαση στη διαδικασία παροχής διεθνούς προστασίας.
3. Οργανώσεις και πρόσωπα που ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους αιτούντες έχουν πραγματική πρόσβαση στους υπηκόους τρίτων χωρών που βρίσκονται σε κέντρα κράτησης ή σημεία διέλευσης των συνόρων, περιλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης, στα εξωτερικά σύνορα.

Τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν περιορισμούς στην εν λόγω πρόσβαση όταν, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αυτοί είναι αντικειμενικά απαραίτητοι για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση της εγκαταστάσεως κράτησης, υπό τον όρο ότι η εν λόγω πρόσβαση δεν περιορίζεται υπερβολικά ούτε καθίσταται αδύνατη.

Άρθρο 31

Αιτήσεις για λογαριασμό συζύγου, συντρόφου, ανηλίκου ή εξαρτώμενου ενηλίκου

1. Ο αιτών δύναται να υποβάλλει αίτηση για λογαριασμό συζύγου, συντρόφου σε σταθερή και διαρκή σχέση, ανηλίκων και εξαρτώμενων ενηλίκων χωρίς νομική ικανότητα.
2. Ο/η σύζυγος ή σύντροφος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ενημερώνεται κατ' ιδίαν σχετικά με τις συναφείς διαδικαστικές συνέπειες της κατάθεσης αίτησης για λογαριασμό του/της και σχετικά με το δικαίωμά του/της να υποβάλει αυτοτελή αίτηση διεθνούς προστασίας. Εάν ο/η σύζυγος ή σύντροφος δεν συναινεί στην κατάθεση αίτησης για λογαριασμό του, του/της δίδεται η ευκαιρία να υποβάλει αίτηση στο δικό του/της όνομα.
3. Εάν ο αιτών δεν υποβάλει αίτηση για λογαριασμό του/της συζύγου ή συντρόφου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, εντός της περιόδου δέκα εργάσιμων ημερών που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, δίδεται στον/στη σύζυγο ή σύντροφο η δυνατότητα να υποβάλει αίτηση στο δικό του/της όνομα εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη λήξη της πρώτης περιόδου δέκα εργάσιμων ημερών. Εάν ο/η σύζυγος ή σύντροφος εξακολουθεί να μην υποβάλλει την αίτησή του/της εντός αυτής της περαιτέρω περιόδου δέκα εργάσιμων ημερών, η αίτηση απορρίπτεται λόγω υπαναχώρησης σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 39.
4. Εάν ο αιτών δεν υποβάλει αίτηση για λογαριασμό του εξαρτώμενου από αυτόν ενηλίκου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, εντός της περιόδου δέκα εργάσιμων ημερών που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, η αποφανόμενη αρχή υποβάλλει αίτηση για λογαριασμό του εν λόγω εξαρτώμενου ενηλίκου εάν, βάσει μεμονωμένης εκτίμησης της προσωπικής του κατάστασης, είναι της γνώμης ότι ο εξαρτώμενος ενήλικος ενδεχομένως χρειάζεται διεθνή προστασία.
5. Όταν ένα πρόσωπο έχει υποβάλει αίτηση για λογαριασμό του/της συζύγου ή συντρόφου του σε σταθερή και διαρκή σχέση ή εξαρτώμενων ενηλίκων χωρίς νομική ικανότητα, παρέχεται σε καθένα από τα πρόσωπα αυτά η δυνατότητα προσωπικής συνέντευξης.
6. Ο ανήλικος έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση στο δικό του όνομα, εφόσον το πρόσωπο αυτό έχει τη νομική ικανότητα να ενεργεί στο πλαίσιο των διαδικασιών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους, ή μέσω ενηλίκου που είναι υπεύθυνος για αυτόν, είτε βάσει νόμου είτε βάσει πρακτικής του οικείου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των γονέων του ή άλλου νόμιμου ή συνήθη κηδεμόνα του ή ενήλικων μελών της οικογενείας στην περίπτωση συνοδευόμενου ανηλίκου, ή μέσω επιτρόπου στην περίπτωση ασυνόδευτου ανηλίκου.
7. Στην περίπτωση συνοδευόμενου ανηλίκου, η υποβολή της αίτησης από ενήλικα υπεύθυνο για αυτόν, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6, επίσης θεωρείται υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας για λογαριασμό του ανηλίκου.
8. Όταν ο ενήλικος υπεύθυνος για τον συνοδευόμενο ανήλικο δεν υποβάλει αίτηση για λογαριασμό του, ο συνοδευόμενος ανήλικος ενημερώνεται σαφώς σχετικά με τη δυνατότητα και τη διαδικασία υποβολής αίτησης στο όνομά του κατά τη στιγμή της πραγματοποίησης της αίτησής του.
9. Εάν ο ενήλικος υπεύθυνος για τον συνοδευόμενο ανήλικο δεν υποβάλει αίτηση για λογαριασμό του ανηλίκου εντός της προθεσμίας δέκα εργάσιμων ημερών που προβλέπεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, ο ανήλικος ενημερώνεται σχετικά με τη δυνατότητα να υποβάλει την αίτησή του στο δικό του όνομα, καθώς και για τη δυνατότητα να το πράξει εντός περαιτέρω προθεσμίας δέκα εργάσιμων ημερών, αρχής γενομένης από τη λήξη των πρώτων δέκα εργάσιμων ημερών, εφόσον έχει τη

νομική ικανότητα να ενεργεί στο πλαίσιο των διαδικασιών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Εάν ο ανήλικος δεν υποβάλει την αίτησή του στο όνομά του εντός της περαιτέρω περιόδου δέκα εργάσιμων ημερών, η αίτηση απορρίπτεται λόγω υπαναχώρησης σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 39.

10. Για τους σκοπούς της λήψης απόφασης σχετικά με το παραδεκτό μιας αίτησης σε περίπτωση χωριστής αίτησης από σύζυγο, σύντροφο ή ανήλικο σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο δ), η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας υποβάλλεται σε αρχική εξέταση που κρίνει κατά πόσο υπάρχουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του/της συζύγου, συντρόφου ή ανηλίκου που δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης.

Σε περίπτωση που υπάρχουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του/της συζύγου, συντρόφου ή ανηλίκου που δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης, η εν λόγω χωριστή αίτηση εξετάζεται περαιτέρω, προκειμένου να εκδοθεί απόφαση επί της ουσίας της. Σε αντίθετη περίπτωση, η χωριστή αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη, χωρίς να θίγεται η δέουσα εξέταση οποιασδήποτε αίτησης που υποβλήθηκε για λογαριασμό του/της συζύγου, συντρόφου ή ανηλίκου.

Άρθρο 32

Αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Ένας ασυνόδευτος ανήλικος υποβάλλει αίτηση στο δικό του όνομα, εφόσον έχει τη νομική ικανότητα να ενεργεί στο πλαίσιο των διαδικασιών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους, διαφορετικά η αίτηση υποβάλλεται για λογαριασμό του από τον επίτροπό του. Ο επίτροπος επικουρεί και ενημερώνει καταλλήλως τον ασυνόδευτο ανήλικο για τον τρόπο και τον τόπο υποβολής της αίτησης.
2. Στην περίπτωση του ασυνόδευτου ανηλίκου, η προθεσμία των δέκα εργάσιμων ημερών για την υποβολή της αίτησης, που προβλέπεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, αρχίζει μόνο από τη στιγμή διορισμού και συνάντησης με τον επίτροπό του. Εάν ο επίτροπος δεν υποβάλλει αίτηση για λογαριασμό του ασυνόδευτου ανηλίκου εντός της εν λόγω προθεσμίας δέκα εργάσιμων ημερών, η αποφανόμενη αρχή υποβάλλει αίτηση για λογαριασμό του εν λόγω ασυνόδευτου ανηλίκου εάν, βάσει μεμονωμένης εκτίμησης της προσωπικής του κατάστασης, είναι της γνώμης ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος ενδεχομένως χρειάζεται διεθνή προστασία.
3. Οι φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2008/115/EK της Επιτροπής έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση διεθνούς προστασίας εξ ονόματος ασυνόδευτου ανηλίκου, εφόσον, βάσει μεμονωμένης εκτίμησης της προσωπικής του κατάστασης, οι εν λόγω φορείς είναι της γνώμης ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος ενδεχομένως χρειάζεται διεθνή προστασία.

ΤΜΗΜΑ II

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Άρθρο 33

Εξέταση των αιτήσεων

1. Τα κράτη μέλη εξετάζουν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου ΙΙ.
2. Η αποφαινόμενη αρχή λαμβάνει αποφάσεις για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, μετά τη δέουσα εξέταση του παραδεκτού και της ουσίας της αίτησης. Η αποφαινόμενη αρχή εξετάζει τις αιτήσεις κατά τρόπο αντικειμενικό και αμερόληπτο, σε ατομική βάση. Για τους σκοπούς της εξέτασης της αίτησης, λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:
 - α) τις συναφείς δηλώσεις και τα συναφή έγγραφα που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με το αν ο αιτών έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη·
 - β) όλες τις συναφείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του αιτούντος κατά τον χρόνο λήψης απόφασης επί της αιτήσεως, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και κανονισμών της χώρας καταγωγής, καθώς και του τρόπου με τον οποίο αυτοί επιβάλλονται, όπως επίσης και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες που παρέχονται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο την Υπατή Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες και άλλες πηγές·
 - γ) την κοινή ανάλυση των πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο)·
 - δ) την ατομική κατάσταση και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο, η ηλικία, ο γενετήσιος προσανατολισμός και η ταυτότητα του φύλου, ούτως ώστε να εκτιμηθεί αν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη·
 - ε) αν οι δραστηριότητες που άσκησε ο αιτών από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του τελέστηκαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτως ώστε να εκτιμηθεί αν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των εν λόγω δραστηριοτήτων, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα·
 - στ) αν θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών θα θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει την ιθαγένεια.
3. Το προσωπικό που εξετάζει αιτήσεις και λαμβάνει αποφάσεις οφείλει να έχει επαρκή γνώση των συναφών απαιτήσεων που ισχύουν στον τομέα της νομοθεσίας περί ασύλου και προσφύγων. Έχει τη δυνατότητα να ζητά συμβουλές, εφόσον είναι αναγκαίο, από εμπειρογνόμονες επί ειδικών ζητημάτων, π.χ. επί ιατρικών, πολιτιστικών ή θρησκευτικών ζητημάτων ή ζητημάτων που άπτονται των παιδιών ή του φύλου. Εφόσον είναι αναγκαίο, μπορεί να υποβάλλει ερωτήσεις στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τον Οργανισμό της ΕΕ για το Άσυλο).
4. Τα έγγραφα σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων από την αποφαινόμενη αρχή πρέπει να μεταφράζονται για την εξέταση, όπου αυτό είναι αναγκαίο.

5. Δύναται να δίδεται προτεραιότητα στην εξέταση μιας αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου ΙΙ, ιδίως όταν:
- α) η αίτηση είναι πιθανόν να κριθεί βάσιμη·
 - β) ο αιτών έχει ειδικές ανάγκες υποδοχής κατά την έννοια του άρθρου 20 της οδηγίας XXX/XXX/ΕΕ (οδηγία για τις υλικές συνθήκες υποδοχής), ή χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, ιδίως σε περίπτωση που πρόκειται για ασυνόδευτο ανήλικο.

Άρθρο 34

Διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης

1. Η εξέταση για την κρίση του παραδεκτού μιας αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1, δεν δύναται να διαρκεί περισσότερο από έναν μήνα από την υποβολή της αίτησης.
Η προθεσμία για την εξέταση αυτή ανέρχεται σε δέκα εργάσιμες ημέρες, στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), το κράτος μέλος της πρώτης αίτησης εφαρμόζει την έννοια της πρώτης χώρας ασύλου ή της ασφαλούς τρίτης χώρας που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β).
2. Η αποφαινόμενη αρχή μεριμνά ώστε η διαδικασία εξέτασης επί της ουσίας να πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός έξι μηνών από την υποβολή της αίτησης, με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης.
3. Η αποφαινόμενη αρχή δύναται να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία έξι μηνών κατά το μέγιστο τρεις μήνες, σε περίπτωση που:
 - α) μεγάλος αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία, γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι μηνών·
 - β) ανακύπτουν περίπλοκα πραγματικά ή νομικά ζητήματα·
4. Όταν αίτηση υπόκειται στη διαδικασία του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), η προθεσμία των έξι μηνών που αναφέρεται στη παράγραφο 2 αρχίζει από τη στιγμή κατά την οποία ορίζεται ένα κράτος μέλος ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης, ο αιτών βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους και τον έχει αναλάβει η αρμόδια αρχή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).
5. Η αποφαινόμενη αρχή δύναται να αναβάλει την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης, σε περίπτωση που δεν δύναται ευλόγως να αναμένεται από την αποφαινόμενη αρχή να αποφασίσει εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 2 και στο άρθρο 40 παράγραφος 4, αναφορικά με την ταχεία διαδικασία εξέτασης, λόγω μιας αβέβαιης κατάστασης στη χώρα καταγωγής, η οποία αναμένεται να είναι πρόσκαιρη. Στις περιπτώσεις αυτές, η αποφαινόμενη αρχή:
 - α) επανεξετάζει την κατάσταση στη χώρα καταγωγής τουλάχιστον ανά δύο μήνες·
 - β) ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους αιτούντες εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος σχετικά με τους λόγους της αναβολής.

Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Ασύλο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την αναβολή των διαδικασιών για τη συγκεκριμένη χώρα καταγωγής. Σε κάθε περίπτωση, η αποφαινόμενη αρχή περατώνει τη διαδικασία εξέτασης εντός 15 μηνών από την υποβολή μιας αίτησης.

ΤΜΗΜΑ III

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Άρθρο 35

Αποφάσεις της αποφαινόμενης αρχής

1. Η απόφαση επί αιτήσεως διεθνούς προστασίας παρέχεται γραπτώς και κοινοποιείται στον αιτούντα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, σε γλώσσα που κατανοεί ή εκτιμάται ευλόγως ότι κατανοεί.
2. Όταν η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη, ως αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, ως ρητώς ανακληθείσα ή λόγω υπαναχώρησης, οι πραγματικοί και νομικοί λόγοι πρέπει να αναφέρονται στην απόφαση. Επίσης πρέπει να παρέχονται γραπτώς πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα προσβολής της απόφασης άρνησης χορήγησης διεθνούς προστασίας, εκτός εάν έχουν ήδη παρασχεθεί άλλως στον αιτούντα.
3. Στην περίπτωση αιτήσεων για λογαριασμό συζύγων, συντρόφων, ανηλίκων ή εξαρτώμενων ενηλίκων χωρίς νομική ικανότητα, και οσάκις η αίτηση βασίζεται στην ίδια αιτιολογία, η αποφαινόμενη αρχή μπορεί να λαμβάνει μία μόνο απόφαση που καλύπτει όλους τους συνδεδεμένους αιτούντες, εκτός εάν αυτό θα οδηγούσε σε αποκάλυψη της ιδιαίτερης κατάστασης αιτούντος που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντά του, ιδίως σε περιπτώσεις διώξεων με βάση το φύλο, τον γενετήσιο προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου την ηλικία. Στις περιπτώσεις αυτές, εκδίδεται χωριστή απόφαση με αποδέκτη το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

Άρθρο 36

Απόφαση σχετικά με το παραδεκτό της αίτησης

1. Η αποφαινόμενη αρχή αξιολογεί το παραδεκτό μιας αίτησης, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο II, και απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη, εάν συντρέχει κάποιος από τους ακόλουθους λόγους:
 - α) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 44, εκτός εάν είναι σαφές ότι ο αιτών δεν θα τύχει εισδοχής ή επανεισδοχής στην εν λόγω χώρα.
 - β) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα σύμφωνα με το άρθρο 45, εκτός εάν είναι σαφές ότι ο αιτών δεν θα τύχει εισδοχής ή επανεισδοχής στην εν λόγω χώρα.
 - γ) η αίτηση είναι μεταγενέστερη αίτηση και δεν υπήρξαν νέα σχετικά στοιχεία ή πορίσματα σχετικά με την εξέταση του κατά πόσον ο αιτών δύναται να αναγνωριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου) ή σε

- σχέση με τον λόγο απαραδέκτου που ίσχυε προηγουμένως, έχει προκύψει ή έχει παρουσιαστεί από τον αιτούντα·
- δ) ένας σύζυγος, σύντροφος ή συνοδευόμενος ανήλικος υποβάλλει αίτηση αφού έχει δεχθεί να υποβληθεί αίτηση για λογαριασμό του, και δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του εν λόγω συζύγου, συντρόφου ή ανηλίκου που δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης.
2. Η αίτηση δεν εξετάζεται επί της ουσίας στις περιπτώσεις όπου η αίτηση δεν εξετάζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), ακόμη και όταν ένα άλλο κράτος μέλος έχει χορηγήσει διεθνή προστασία στον αιτούντα, ή όταν η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη σύμφωνα με την παράγραφο 1.
 3. Η παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) δεν ισχύει για πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία, το οποίο έχει επανεγκατασταθεί στο πλαίσιο ταχείας διαδικασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός επανεγκατάστασης)³⁶.
 4. Σε περίπτωση που, μετά την εξέταση της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση την κρίνει παραδεκτή, η διάταξη της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β) δεν χρειάζεται να εφαρμοστεί εκ νέου από το υπεύθυνο κράτος μέλος.
 5. Όταν η αποφαίνομενη αρχή εκ πρώτης όψεως θεωρεί ότι μια αίτηση ενδέχεται να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη, δεν υποχρεούται να αποφανθεί επί του παραδεκτού της αίτησης.

Άρθρο 37

Απόφαση επί της ουσίας της αίτησης

1. Κατά την εξέταση μιας αίτησης επί της ουσίας, η αποφαίνομενη αρχή λαμβάνει απόφαση σχετικά με το αν ο αιτών δύναται να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας και, εάν όχι, προσδιορίζει κατά πόσον ο αιτών έχει το δικαίωμα επικουρικής προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).
2. Η αποφαίνομενη αρχή απορρίπτει την αίτηση ως αβάσιμη, όταν διαπιστώσει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).
3. Η αποφαίνομενη αρχή κηρύσσει μια αβάσιμη αίτηση προδήλως αβάσιμη στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ), δ) και ε).

Άρθρο 38

Ρητή ανάκληση αιτήσεων

1. Ο αιτών μπορεί, με δική του πρωτοβουλία και ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να ανακαλέσει την αίτησή του.

³⁶

ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].

2. Όταν μια αίτηση ανακληθεί ρητώς από τον αιτούντα, η αποφαινόμενη αρχή λαμβάνει απόφαση για την απόρριψή της ως ρητώς ανακληθείσας ή αβάσιμης, όταν η αποφαινόμενη αρχή, κατά το στάδιο ρητής ανάκλησης της αίτησης είχε ήδη κρίνει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες οδηγίες ασύλου).

Άρθρο 39

Σιωπηρή ανάκληση αιτήσεων

1. Η αποφαινόμενη αρχή απορρίπτει την αίτηση λόγω υπαναχώρησης, όταν:
- α) ο αιτών δεν έχει υποβάλει την αίτησή του σύμφωνα με το άρθρο 28, παρά το γεγονός ότι είχε την ευκαιρία να το πράξει.
 - β) ένας σύζυγος, σύντροφος ή ανήλικος δεν έχει υποβάλει την αίτησή του, μετά αποτυχία του αιτούντος να υποβάλει την αίτηση αυτή για λογαριασμό του/της αναφορικά με όσα ορίζονται στο άρθρο 31 παράγραφος 3 και του 8·
 - γ) ο αιτών αρνείται να συνεργαστεί, μη παρέχοντας τα απαραίτητα στοιχεία για την εξέταση της αίτησης και μην παρέχοντας δακτυλικά αποτυπώματα και εικόνα του προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3·
 - δ) ο αιτών δεν παρέστη σε προσωπική συνέντευξη, παρόλο που ήταν υποχρεωμένος να το πράξει σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 12·
 - ε) ο αιτών εγκατέλειψε τον τόπο κατοικίας του, χωρίς να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές ή χωρίς άδεια, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 4·
 - στ) ο αιτών έχει επανειλημμένως παραλείψει να συμμορφωθεί με τα καθήκοντα αναφοράς ενώπιον των αρμοδίων αρχών, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 5.
2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η αποφαινόμενη αρχή διακόπτει την εξέταση της αίτησης και αποστέλλει γραπτή ειδοποίηση προς τον αιτούντα στον τόπο διαμονής ή τη διεύθυνση που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 4, με την οποία τον ενημερώνει ότι η εξέταση της αίτησής του έχει διακοπεί και ότι η αίτηση θα απορριφθεί οριστικά λόγω υπαναχώρησης, εκτός εάν ο αιτών εμφανιστεί ενώπιον της αποφαινόμενης αρχής εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία της γραπτής ειδοποίησης.
3. Εάν ο αιτών εμφανιστεί ενώπιον της αποφαινόμενης αρχής εντός ενός μηνός και αποδείξει ότι η εν λόγω αποτυχία συμμόρφωσης οφειλόταν σε περιστάσεις που εξέφευγαν του ελέγχου του, η αποφαινόμενη αρχή συνεχίζει την εξέταση της αίτησης.
4. Εάν ο αιτών δεν εμφανιστεί ενώπιον της αποφαινόμενης αρχής εντός ενός μηνός και δεν αποδείξει ότι η εν λόγω αποτυχία συμμόρφωσης οφειλόταν σε περιστάσεις που εξέφευγαν του ελέγχου του, η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί την αίτηση σιωπηρώς ανακληθείσα.
5. Όταν μια αίτηση ανακληθεί σιωπηρώς από τον αιτούντα, η αποφαινόμενη αρχή λαμβάνει απόφαση για την απόρριψή της λόγω υπαναχώρησης ή έλλειψης βασιμότητας, εάν η αποφαινόμενη αρχή, κατά το στάδιο σιωπηρής ανάκλησης της αίτησης είχε ήδη κρίνει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες οδηγίες ασύλου).

ΤΜΗΜΑ IV

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 40

Ταχεία διαδικασία εξέτασης

1. Η αποφαινόμενη αρχή, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο II, επιταχύνει την εξέταση επί της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, στις περιπτώσεις όπου:
 - α) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και την παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών, έθεσε μόνο θέματα τα οποία είναι άνευ σημασίας για την εξέταση του αν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωριστεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).
 - β) ο αιτών έχει παρουσιάσει προδήλως ασυνεπείς και αντιφατικές πληροφορίες, ή σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες της χώρας καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ως προς το αν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώρισή του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).
 - γ) ο αιτών παραπλάνησε τις αρχές με την παρουσίαση ψευδών στοιχείων ή πλαστών εγγράφων ή με την απόκρυψη πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή την ιθαγένειά του τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς την απόφαση.
 - δ) ο αιτών υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης που θα οδηγούσε στην απομάκρυνσή του από το έδαφος του κράτους μέλους.
 - ε) μια τρίτη χώρα μπορεί να θεωρηθεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής του αιτούντος κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.
 - στ) ο αιτών θεωρείται, για σοβαρούς λόγους, επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη των κρατών μελών.
 - ζ) ο αιτών δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και το άρθρο 20 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), εκτός εάν αποδεικνύει ότι η αποτυχία συμμόρφωσής του οφειλόταν σε περιστάσεις που εξέφευγαν του ελέγχου του.
 - η) η αίτηση είναι μεταγενέστερη αίτηση, όπου η αίτηση είναι τόσο σαφώς ουσία αβάσιμη ή καταχρηστική που δεν έχει πραγματικές πιθανότητες επιτυχίας.
2. Η αποφαινόμενη αρχή περατώνει την ταχεία διαδικασία εξέτασης εντός δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης. Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ), η αποφαινόμενη αρχή περατώνει την ταχεία διαδικασία εξέτασης εντός οκτώ εργάσιμων ημερών.

3. Όταν μια αίτηση υπόκειται στη διαδικασία του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου), η προθεσμία των έξι μηνών που αναφέρεται στη παράγραφο 2 αρχίζει από τη στιγμή κατά την οποία ορίζεται ένα κράτος μέλος ως υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης, ο αιτών βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους και τον έχει αναλάβει η αρμόδια αρχή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός του Δουβλίνου).
4. Όταν η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ότι η εξέταση της αίτησης αφορά πραγματικά ή νομικά ζητήματα τα οποία είναι περίπλοκο να εξεταστούν στο πλαίσιο της ταχείας διαδικασίας εξέτασης, μπορεί να συνεχίσει την εξέταση επί της ουσίας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 37. Στην περίπτωση αυτή, ή όταν δεν δύναται άλλως να ληφθεί απόφαση εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο αιτών ενημερώνεται για την αλλαγή στη διαδικασία.
5. Η ταχεία διαδικασία εξέτασης μπορεί να χρησιμοποιείται για ασυνόδευτους ανηλίκους, μόνο σε περίπτωση που:
 - α) ο αιτών προέρχεται από τρίτη χώρα που θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 47.
 - β) ο αιτών μπορεί, εξαιτίας σοβαρών λόγων, να θεωρείται επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη ή έχει απελαθεί δια της βίας, εξαιτίας σοβαρών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, βάσει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 41

Διαδικασία στα σύνορα

1. Η αποφαινόμενη αρχή δύναται, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο II, να λαμβάνει απόφαση επί της αιτήσεως, στα σύνορα ή στις ζώνες διέλευσης του κράτους μέλους, ως προς:
 - α) το παραδεκτό της αίτησης, δυνάμει του άρθρου 36 παράγραφος 1, που υποβάλλεται στα σημεία αυτά· ή
 - β) το βάσιμο της αίτησης, στις περιπτώσεις που υπόκεινται στην ταχεία διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 40.
2. Η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 λαμβάνεται το συντομότερο δυνατόν, με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης της αίτησης, και το αργότερο τέσσερις εβδομάδες από τη στιγμή της υποβολής της αίτησης.
3. Εάν δεν έχει ληφθεί οριστική απόφαση εντός της προθεσμίας τεσσάρων εβδομάδων που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο αιτών δεν δύναται να κρατείται πλέον στα σύνορα ή τις ζώνες διέλευσης των συνόρων και του επιτρέπεται η είσοδος στο έδαφος του κράτους μέλους, για την επεξεργασία της αίτησής του σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του παρόντος κανονισμού.
4. Στην περίπτωση αφίξεων που αφορούν μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών οι οποίοι υποβάλλουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης, με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη η εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 στις τοποθεσίες αυτές, η διαδικασία στα σύνορα μπορεί επίσης να εφαρμόζεται σε σημεία πλησίον των συνόρων ή της ζώνης διέλευσης.

5. Η διαδικασία στα σύνορα μπορεί να εφαρμόζεται σε ασυνόδευτους ανηλίκους, σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 11 της οδηγίας (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (οδηγίες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής), μόνο όταν:
- α) ο αιτών προέρχεται από τρίτη χώρα που θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 47·
 - β) ο αιτών μπορεί, εξαιτίας σοβαρών λόγων, να θεωρείται επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη ή έχει απελαθεί δια της βίας, εξαιτίας σοβαρών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, βάσει του εθνικού δικαίου·
 - γ) συντρέχουν βάσιμοι λόγοι να πιστεύεται ότι μια τρίτη χώρα είναι ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 45·
 - δ) ο αιτών παραπλάνησε τις αρχές με την παρουσίαση ψευδών στοιχείων ή πλαστών εγγράφων ή με την απόκρυψη πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή την ιθαγένειά του τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς την απόφαση.

Το στοιχείο δ) εφαρμόζεται μόνο όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι ο αιτών αποπειράται να αποκρύψει συναφή στοιχεία που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απόφαση άρνησης χορήγησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας και υπό την προϋπόθεση ότι είχε δοθεί στον αιτούντα η πραγματική δυνατότητα να παράσχει τεκμηριωμένη αιτιολόγηση για τις πράξεις του.

Άρθρο 42

Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Μετά από απόρριψη μιας προηγούμενης αίτησης με τελεσίδικη απόφαση, οποιαδήποτε νέα αίτηση που υποβάλλεται από τον ίδιο αιτούντα, σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, θεωρείται ως μεταγενέστερη αίτηση από το υπεύθυνο κράτος μέλος.
2. Μια μεταγενέστερη αίτηση υπόκειται σε προκαταρκτική εξέταση κατά την οποία η αποφανόμενη αρχή καθορίζει κατά πόσον έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα στοιχεία ή πορίσματα τα οποία αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες αναγνώρισης του αιτούντος ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου) ή τα οποία σχετίζονται με τους λόγους για τους οποίους απορρίφθηκε η προηγούμενη αίτηση.
3. Η προκαταρκτική εξέταση διεξάγεται επί τη βάσει γραπτών παρατηρήσεων και προσωπικής συνέντευξης, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΙ. Ωστόσο, η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλείπεται στις περιπτώσεις όπου, από τις γραπτές παρατηρήσεις, είναι σαφές ότι η αίτηση δεν αποκαλύπτει νέα στοιχεία ή πορίσματα ή ότι είναι τόσο σαφώς ουσία αβάσιμη, που δεν έχει πιθανότητες επιτυχίας.
4. Μια νέα διαδικασία για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας εκκινείται όταν:
 - α) έχουν προκύψει ή υποβληθεί από τον αιτούντα συναφή νέα στοιχεία ή πορίσματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α).

- β) ο αιτών δεν ήταν σε θέση, χωρίς υπαιτιότητά του, να παρουσιάσει τα στοιχεία ή πορίσματα αυτά κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στο πλαίσιο της προηγούμενης αίτησης, εκτός εάν το γεγονός ότι τα εν λόγῳ στοιχεία ή πορίσματα δεν ελήφθησαν υπόψη κρίνεται μη εύλογο.
5. Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έναρξη νέας διαδικασίας όπως ορίζεται στην παράγραφο 4, η αποφαινόμενη αρχή απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη ή ως προδήλως αβάσιμη, εάν η αίτηση είναι τόσο σαφώς ουσία αβάσιμη ή καταχρηστική που δεν έχει πραγματικές πιθανότητες επιτυχίας.

Άρθρο 43

Εξαιρέσεις από το δικαίωμα παραμονής σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης

Με την επιφύλαξη της αρχής της μη επαναπροώθησης, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαίρεση από το δικαίωμα παραμονής στην επικράτειά τους και να παρεκκλίνουν από το άρθρο 54 παράγραφος 1, όταν:

- α) μια μεταγενέστερη αίτηση απορρίφθηκε από την αποφαινόμενη αρχή ως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη·
- β) πραγματοποιείται δεύτερη ή περαιτέρω μεταγενέστερη αίτηση σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, κατόπιν τελεσίδικης απόφασης που απορρίπτει μια προηγούμενη μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη, αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη.

ΤΜΗΜΑ V

ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 44

Έννοια της πρώτης χώρας ασύλου

1. Μια τρίτη χώρα θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για έναν συγκεκριμένο αιτούντα εάν:
 - α) ο αιτών έτυχε προστασίας σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης σε αυτή τη χώρα, προτού ταξιδέψει στην Ένωση και εξακολουθεί να τυγχάνει αυτής της προστασίας· ή
 - β) ο αιτών έτυχε άλλως επαρκούς προστασίας στην εν λόγῳ χώρα, προτού ταξιδέψει στην Ένωση και εξακολουθεί να τυγχάνει αυτής της προστασίας.
2. Η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ότι ο αιτών διαθέτει επαρκή προστασία κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχείο β), εάν έχει βεβαιωθεί ότι:
 - α) δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων·
 - β) δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου)·
 - γ) τηρείται η αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης·
 - δ) τηρείται η απαγόρευση της απομάκρυνσης, κατά παράβαση του δικαιώματος αποφυγής των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο·

- ε) υπάρχει άδεια νόμιμης διαμονής·
 - στ) υπάρχει η δέουσα πρόσβαση στην αγορά εργασίας, τις εγκαταστάσεις υποδοχής, την υγειονομική περίθαλψη και την εκπαίδευση· και
 - ζ) υπάρχει δικαιώμα αικογενειακής επανένωσης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
3. Προτού μπορέσει η αίτησή του να απορριφθεί ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α), παρέχεται στον αιτούντα η δυνατότητα να αμφισβητήσει την εφαρμογή της έννοιας της πρώτης χώρας ασύλου, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις του κατά την υποβολή της αίτησης και κατά τη διάρκεια της συνέντευξης για την κρίση του παραδεκτού.
4. Όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η έννοια της πρώτης χώρας ασύλου μπορεί να εφαρμόζεται μόνο αν οι αρχές των κρατών μελών έχουν πρώτα λάβει από τις αρχές της προκείμενης τρίτης χώρας τη διαβεβαίωση ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος θα αναληφθεί από τις εν λόγω αρχές και ότι θα τύχει άμεσα μιας εκ των μορφών προστασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
5. Όταν η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη, κατ' εφαρμογή της έννοιας της πρώτης χώρας ασύλου, η αποφαίνομενη αρχή:
- α) ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα·
 - β) του χορηγεί έγγραφο με το οποίο ενημερώνει τις αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας, στη γλώσσα της χώρας αυτής, ότι η αίτηση δεν έχει εξεταστεί επί της ουσίας, κατά συνέπεια της εφαρμογής της έννοιας της πρώτης χώρας ασύλου.
6. Εάν η εν λόγω τρίτη χώρα δεν εισδέχεται ή επανεισδέχεται τον αιτούντα στην επικράτειά της, η αποφαίνομενη αρχή ανακαλεί την απόφαση που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη και επιτρέπει την πρόσβαση σε διαδικασία, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο II και το κεφάλαιο III τμήμα I.
7. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν σε ετήσια βάση την Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Ασυλο σχετικά με τις χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η έννοια της πρώτης χώρας ασύλου.

Άρθρο 45

Έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας

1. Μια τρίτη χώρα χαρακτηρίζεται ως ασφαλής τρίτη χώρα, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων·
 - β) δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX·
 - γ) τηρείται η αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης·
 - δ) τηρείται η απαγόρευση της απομάκρυνσης, κατά παράβαση του δικαιώματος αποφυγής των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο·

- ε) υπάρχει δυνατότητα λήψης προστασίας, σύμφωνα με τις ουσιαστικές προδιαγραφές της Σύμβασης της Γενεύης, ή επαρκούς προστασίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 2, κατά περίπτωση.

Η εκτίμηση του κατά πόσον μια τρίτη χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό βασίζεται σε σειρά πηγών πληροφοριών, περιλαμβανομένων ειδικότερα πληροφοριών από τα κράτη μέλη, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους σχετικούς οργανισμούς.

2. Η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας εφαρμόζεται:
 - α) όταν μια τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 50·
 - β) όταν μια τρίτη χώρα χαρακτηρίζεται ως ασφαλής τρίτη χώρα σε επίπεδο Ένωσης· ή
 - γ) σε μεμονωμένες περιπτώσεις σε σχέση με έναν συγκεκριμένο αιτούντα.
3. Η αποφαινόμενη αρχή θεωρεί ότι μια τρίτη χώρα είναι ασφαλής τρίτη χώρα για έναν συγκεκριμένο αιτούντα, έπειτα από μεμονωμένη εξέταση της αίτησης, μόνον εφόσον έχει πεισθεί για την ασφάλεια της τρίτης χώρας για τον συγκεκριμένο αιτούντα, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1, και έχει διαπιστώσει ότι:
 - α) υπάρχει σχέση μεταξύ του αιτούντος και της εν λόγω τρίτης χώρας, βάσει της οποίας θα ήταν εύλογο για τον αιτούντα να μεταβεί στη συγκεκριμένη χώρα, μεταξύ άλλων διότι ο αιτών διήλθε από την εν λόγω τρίτη χώρα η οποία βρίσκεται γεωγραφικά κοντά στη χώρα καταγωγής του αιτούντος·
 - β) ο αιτών δεν έχει υποβάλει σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής τρίτη χώρα για τις ιδιαίτερες συνθήκες του.
4. Προτού μπορέσει η αίτησή του να απορριφθεί ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β), παρέχεται στον αιτούντα η δυνατότητα να αμφισβητήσει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις του κατά την υποβολή της αίτησης και κατά τη διάρκεια της συνέντευξης για την κρίση του παραδεκτού.
5. Όσον αφορά τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας μπορεί να εφαρμόζεται μόνο αν οι αρχές των κρατών μελών έχουν πρώτα λάβει από τις αρχές της προκείμενης τρίτης χώρας τη διαβεβαίωση ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος θα αναληφθεί από τις εν λόγω αρχές και ότι θα έχει άμεση πρόσβαση σε μια εκ των μορφών προστασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε).
6. Όταν η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη, κατ' εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, η αποφαινόμενη αρχή:
 - α) ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα· και
 - β) του χορηγεί έγγραφο με το οποίο ενημερώνει τις αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας, στη γλώσσα της χώρας αυτής, ότι η αίτηση δεν έχει εξεταστεί επί της ουσίας, κατά συνέπεια της εφαρμογής της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας.
7. Εάν η εν λόγω τρίτη χώρα δεν εισδέχεται ή επανεισδέχεται τον αιτούντα στην επικράτειά της, η αποφαινόμενη αρχή ανακαλεί την απόφαση που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη και επιτρέπει την πρόσβαση σε διαδικασία, σύμφωνα με τις

βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο II και το κεφάλαιο III τημήμα I.

Αρθρο 46

Χαρακτηρισμός τρίτων χωρών ως ασφαλών σε επίπεδο Ένωσης

1. Τρίτες χώρες χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς τρίτες χώρες σε επίπεδο Ένωσης σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1.
2. Η Επιτροπή εξετάζει τακτικά την κατάσταση στις τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς χώρες σε επίπεδο Ένωσης, με τη συνδρομή του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και σύμφωνα με τις άλλες πηγές πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο.
3. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την αναστολή του χαρακτηρισμού μιας τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 49.

Αρθρο 47

Έννοια της ασφαλούς χώρας καταγωγής

1. Μια χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό εάν, βάσει της νομικής κατάστασης, της εφαρμογής του δικαίου στο πλαίσιο δημοκρατικού συστήματος και των γενικών πολιτικών συνθηκών, καταδεικνύεται σαφώς ότι γενικά και μόνιμα δεν υφίσταται δίωξη όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου), ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση αδιάκριτης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης.
2. Η εκτίμηση του κατά πόσον μια τρίτη χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό βασίζεται σε σειρά πηγών πληροφοριών, περιλαμβανομένων ειδικότερα πληροφοριών από τα κράτη μέλη, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους σχετικούς οργανισμούς και να λαμβάνει υπόψη την κοινή ανάλυση των πληροφοριών της χώρας καταγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τον Οργανισμό της ΕΕ για το Άσυλο).
3. Κατά την εκτίμηση αυτή λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη ο βαθμός στον οποίο παρέχεται προστασία κατά της δίωξης ή της κακομεταχείρισης με τα εξής:
 - α) σχετικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της χώρας και τρόπος εφαρμογής τους.
 - β) τήρηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών ή στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα ή στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά των βασανιστηρίων, ιδίως δε των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της εν λόγω Ευρωπαϊκής Σύμβασης.

- γ) απουσία ενδείξεων για τυχόν συμβάντα απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης ιθαγενών πολιτών σε τρίτες χώρες όπου, μεταξύ άλλων, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να υποβληθούν σε ποινή θανάτου, βασανιστήρια, δίωξη ή άλλη απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ή όπου η ζωή ή η ελευθερία τους θα απειλούνται λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, γενετήσιου προσανατολισμού, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή από όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος απέλασης, διαγραφής ή έκδοσης σε άλλη τρίτη χώρα·
 - δ) πρόβλεψη μηχανισμού πραγματικής προσφυγής κατά των παραβιάσεων των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών.
4. Τρίτη χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής σύμφωνα με την παρούσα οδηγία μπορεί, έπειτα από ατομική εξέταση της αίτησης, να θεωρηθεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για συγκεκριμένο αιτούντα, μόνο εφόσον ο τελευταίος:
- α) έχει την ιθαγένεια της χώρας αυτής· ή
 - β) είναι ανιθαγενής και είχε προηγουμένως τη συνήθη διαμονή του στην εν λόγω χώρα· και
 - γ) δεν έχει υποβάλει σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής τρίτη χώρα για τις ιδιαίτερες συνθήκες του.

Άρθρο 48

Χαρακτηρισμός χωρών καταγωγής ως ασφαλών σε επίπεδο Ένωσης

1. Οι τρίτες χώρες που παρατίθενται στο παράρτημα 1 του παρόντος κανονισμού χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς χώρες καταγωγής σε επίπεδο Ένωσης σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 47.
2. Η Επιτροπή εξετάζει τακτικά την κατάσταση στις τρίτες χώρες που περιέχονται στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, με τη συνδρομή του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και σύμφωνα με τις άλλες πηγές πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 2.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τον Οργανισμό της ΕΕ για το Άσυλο), η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον Οργανισμό της Ένωσης για το Άσυλο να της υποβάλει πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένες τρίτες χώρες που θα μπορούν σα συμπεριληφθούν στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής.
4. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για να αναστείλει τη συμπερίληψη μιας τρίτης χώρας στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 49.

Άρθρο 49

Αναστολή και άρση του χαρακτηρισμού μιας τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή της συμπερίληψής της στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής

1. Σε περίπτωση αιφνίδιων αλλαγών στην κατάσταση μιας τρίτης χώρας η οποία χαρακτηρίζεται ως ασφαλής τρίτη χώρα σε επίπεδο Ένωσης ή περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, η Επιτροπή προβαίνει σε τεκμηριωμένη αξιολόγηση της εκπλήρωσης, από πλευράς της χώρας αυτής, των

προϋποθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 45 ή του άρθρου 47 και, εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις αυτές, θεσπίζει κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την αναστολή του χαρακτηρισμού της εν λόγω τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή την αναστολή της συμπερίληψης της εν λόγω τρίτης χώρας στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής για περίοδο έξι μηνών.

2. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί διαρκώς την κατάσταση στην εν λόγω τρίτη χώρα, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη σχετικά με μεταγενέστερες αλλαγές στην κατάσταση της χώρας αυτής.
3. Όταν η Επιτροπή έχει εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με την παράγραφο 1 για την αναστολή του χαρακτηρισμού μιας τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή την αναστολή της συμπερίληψης μιας τρίτης χώρας στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, υποβάλλει πρόταση, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού, ώστε να αρθεί ο χαρακτηρισμός της εν λόγω τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης και να αφαιρεθεί η χώρα αυτή από τον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής.
4. Εάν η εν λόγω πρόταση δεν υποβληθεί από την Επιτροπή εντός τριών μηνών από την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, η κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την αναστολή του χαρακτηρισμού της τρίτης χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή την αναστολή της συμπερίληψης της τρίτης χώρας στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής παύει να παράγει αποτελέσματα. Εάν η εν λόγω πρόταση υποβληθεί από την Επιτροπή εντός τριών μηνών, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, με βάση μια ουσιαστική αξιολόγηση, να παρατείνει την ισχύ της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης για περίοδο έξι μηνών, με δυνατότητα ανανέωσης της εν λόγω παράτασης για μία μόνο φορά.

Άρθρο 50

Χαρακτηρισμός τρίτων χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών ή ασφαλών χωρών καταγωγής σε εθνικό επίπεδο

1. Για περίοδο πέντε ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν νομοθεσία που προβλέπει τον εθνικό χαρακτηρισμό τρίτων χωρών ως ασφαλών τρίτων χωρών ή ασφαλών χωρών καταγωγής, πέραν όσων περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής που παρέχεται στο παράρτημα 1, για τους σκοπούς εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας.
2. Όταν για μια τρίτη χώρα έχει ανασταλεί ο χαρακτηρισμός ως ασφαλούς τρίτης χώρας σε επίπεδο Ένωσης ή η συμπερίληψη της στον ενωσιακό κοινό κατάλογο που παρέχεται στο παράρτημα 1 του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να χαρακτηρίσουν τη χώρα αυτή ως ασφαλή τρίτη χώρα ή ασφαλή τρίτη χώρα καταγωγής σε εθνικό επίπεδο ούτε να εφαρμόσουν την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας, σε βάση *ad hoc* σε σχέση με έναν συγκεκριμένο αιτούντα.
3. Όταν μια τρίτη χώρα δεν χαρακτηρίζεται πλέον ως ασφαλής τρίτη χώρα σε επίπεδο Ένωσης ή έχει αφαιρεθεί από τον ενωσιακό κοινό κατάλογο που παρατίθεται στο

παράρτημα I του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, ένα κράτος μέλος μπορεί να ενημερώσει την Επιτροπή ότι θεωρεί ότι, κατόπιν αλλαγών στην κατάσταση της χώρας αυτής, η εν λόγω χώρα πληροί και πάλι τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 και στο άρθρο 47.

Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει τεκμηριωμένη εκτίμηση της εκπλήρωσης, από πλευράς της χώρας αυτής, των όρων που προβλέπονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 και στο άρθρο 47, συμπεριλαμβανομένης μιας επεξήγησης των συγκεκριμένων μεταβολών στην κατάσταση της τρίτης χώρας, που επιτρέπουν και πάλι στην εν λόγω χώρα να πληροί τις προϋποθέσεις αυτές.

Το κοινοποιούν κράτος μέλος μπορεί να χαρακτηρίζει την εν λόγω τρίτη χώρα ως ασφαλή τρίτη χώρα ή ως ασφαλή χώρα καταγωγής σε εθνικό επίπεδο, εφόσον η Επιτροπή δεν διατυπώσει αντιρρήσεις για τον εν λόγω χαρακτηρισμό.

4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο τις τρίτες χώρες που έχουν χαρακτηρίσει ως ασφαλείς τρίτες χώρες ή ασφαλείς χώρες καταγωγής σε εθνικό επίπεδο, αμέσως μετά από κάθε τέτοια διαδικασία χαρακτηρισμού. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή και τον Οργανισμό μία φορά ανά έτος σχετικά με άλλες ασφαλείς τρίτες χώρες στις οποίες η έννοια εφαρμόζεται σε βάση *ad hoc* σε σχέση με τους συγκεκριμένους αιτούντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 51

Ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας

Η αποφαινόμενη αρχή εκκινά την εξέταση για την ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας από ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, όταν προκύπτουν νέα στοιχεία ή πορίσματα που δείχνουν ότι συντρέχουν λόγοι επανεξέτασης της ισχύος της διεθνούς του προστασίας, και ιδίως στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 15 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου).

Άρθρο 52

Διαδικαστικοί κανόνες

1. Οταν η αρμόδια αρχή εξετάζει το ενδεχόμενο ανάκλησης διεθνούς προστασίας από υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ακόμη και στο πλαίσιο της τακτικής επανεξέτασης του καθεστώτος που αναφέρεται στα άρθρα 15 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου), ο ενδιαφερόμενος απολαύει των ακόλουθων εγγυήσεων, και ιδίως:
 - α) ενημερώνεται εγγράφως ότι η αρμόδια αρχή επανεξετάζει αν συγκεντρώνει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας και ενημερώνεται επίσης για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής· και
 - β) έχει τη δυνατότητα να προβάλει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, μέσω γραπτής δήλωσης και προσωπικής συνέντευξης, τους λόγους για τους οποίουν θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί η διεθνής προστασία του.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι:
 - α) η αρμόδια αρχή είναι σε θέση να λαμβάνει ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως, ανάλογα με την περίπτωση, πληροφορίες από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, όσον αφορά τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής των ενδιαφερομένων προσώπων· και
 - β) όταν συλλέγονται πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίπτωση προκειμένου να επανεξεταστεί η διεθνής προστασία, οι πληροφορίες αυτές δεν λαμβάνονται από τους υπεύθυνους της δίωξης ή της πρόκλησης σοβαρής βλάβης κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να πληροφορούνται απευθείας οι εν λόγω φορείς ότι ο ενδιαφερόμενος είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας του οποίου το καθεστώς είναι υπό επανεξέταση, ή να τίθεται σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα του ενδιαφερομένου ή των προσώπων που εξαρτώνται από αυτόν, ή η ελευθερία και η ασφάλεια των μελών της οικογενείας του που εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα καταγωγής.
3. Η απόφαση της αρμόδιας αρχής για ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας δίδεται γραπτώς. Η απόφαση αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους και παρέχονται γραπτώς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο είναι δυνατή η προσβολή της απόφασης.
4. Όταν η αποφαίνομενη αρχή έχει λάβει απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 3, του άρθρου 15 και του άρθρου 18.
5. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου, η διεθνής προστασία των κρατών μελών εκπνέει εάν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας έχει παραιτηθεί κατά τρόπο κατηγορηματικό από την αναγνώρισή του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Η διεθνής προστασία εκπνέει επίσης σε περίπτωση που ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας έχει αποκτήσει την ιθαγένεια του κράτους μέλουνς που του είχε χορηγήσει διεθνή προστασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V ΔΙΑΛΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Άρθρο 53

Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής

1. Οι αιτούντες έχουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο II, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) απόφαση επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας, περιλαμβανομένης απόφασης:
 - i) που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 1·
 - ii) που απορρίπτει την αίτηση ως αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς του πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας που αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 2 και 3 ή το άρθρο 42 παράγραφος 4·

- iii) που απορρίπτει την αίτηση λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης, όπως αναφέρεται στα άρθρα 38 και 39·
- iv) που ελήφθη μετά από διαδικασία στα σύνορα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 41.
- β) απόφαση ανάκλησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 52.
2. Τα πρόσωπα που έχουν αναγνωριστεί ως επιλέξιμα για τη χορήγηση επικουρικής προστασίας έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής έναντι της απόφασης που κρίνει μια αίτηση αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς του πρόσφυγα.
3. Μια αποτελεσματική προσφυγή κατά την έννοια της παραγράφου 1 θα οδηγεί σε πλήρη και *ex nunc* εξέταση τόσο των πραγματικών όσο και των νομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της εξέτασης των αναγκών διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/XXX (κανονισμός για τις ελάχιστες απαιτήσεις για το άσυλο).
- Ο αιτών δύναται να υποβάλει μόνο νέα στοιχεία που έχουν σημασία για την εξέταση της αίτησής του και τα οποία δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει σε προγενέστερο στάδιο ή τα οποία σχετίζονται με μεταβολές στην κατάστασή του.
4. Τα δικαστήρια έχουν, μέσω της αποφαινόμενης αρχής, του αιτούντος ή άλλως, πρόσβαση στις γενικές πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ).
5. Έγγραφα συναφή με την εξέταση των αιτήσεων από δικαστήρια κατά τη διαδικασία προσφυγής μεταφράζονται, όπου απαιτείται, εάν δεν έχουν ήδη μεταφραστεί σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 4.
6. Οι αιτούντες υποβάλλουν προσφυγές έναντι οποιασδήποτε απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1:
- α) εντός μίας εβδομάδας, σε περίπτωση απόρριψης μεταγενέστερης αίτησης ως απαράδεκτης ή προδήλως αβάσιμης·
- β) εντός δύο εβδομάδων, στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη, ή στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει μια αίτηση λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης, ή στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει μια αίτηση ως αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη σε σχέση με το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, μετά από μια ταχεία διαδικασία εξέτασης ή μια διαδικασία στα σύνορα ή ενόσω ο αιτών τελεί υπό κράτηση·
- γ) εντός ενός μηνός, στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει την αίτηση ως αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, εάν η εξέταση δεν πραγματοποιείται με την ταχεία διαδικασία ή στην περίπτωση απόφασης ανάκλησης του καθεστώς διεθνούς προστασίας.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β), τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν αυτεπάγγελτη επανεξέταση των αποφάσεων που λαμβάνονται σύμφωνα με μια διαδικασία στα σύνορα.

Οι προθεσμίες που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο αρχίζουν να τρέχουν από την ημερομηνία κατά την οποία κοινοποιείται στον αιτούντα η απόφαση της

αποφαινόμενης αρχής ή από τη στιγμή που ορίζεται νομικός ή άλλος σύμβουλος, εάν ο αιτών ύποβάλει αίτηση για δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση.

Άρθρο 54

Ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής

1. Τα υπεύθυνα κράτη μέλη επιτρέπουν στους αιτούντες να παραμείνουν στο έδαφός τους μέχρι να λήξει η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε πραγματική προσφυγή και, σε περίπτωση άσκησης εντός της προθεσμίας του εν λόγω δικαιώματος, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.
2. Το δικαστήριο έχει την εξουσία να κρίνει κατά πόσον ο αιτών δύναται να παραμείνει στο έδαφος του υπεύθυνου κράτους μέλουν, είτε κατόπιν αιτήματος του αιτούντος είτε με αυτεπάγγελτη ενέργεια, εάν το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος στο κράτος μέλος έχει λήξει, κατά συνέπεια οποιασδήποτε από τις ακόλουθες κατηγορίες απόφασης:
 - α) απόφαση που κρίνει αίτηση ως προδήλως αβάσιμη ή απορρίπτει την αίτηση ως αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, στις περιπτώσεις που υπόκεινται σε ταχεία διαδικασία εξέτασης ή διαδικασία στα σύνορα.
 - β) απόφαση που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ).
 - γ) απόφαση που απορρίπτει την αίτηση λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 38 ή το άρθρο 39, αντίστοιχα.
3. Το δικαστήριο έχει την εξουσία να κρίνει κατά πόσον ο αιτών δύναται να παραμείνει στο έδαφος του κράτους μέλουν, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) ο αιτών έχει στη διάθεσή του την απαραίτητη διερμηνεία, νομική συνδρομή και επαρκή χρόνο ώστε να προετοιμάσει την αίτηση και να ύποβάλει στο δικαστήριο τα επιχειρήματα υπέρ της αναγνώρισης του δικαιώματος παραμονής του στο έδαφος του κράτους μέλουν, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής· και
 - β) στο πλαίσιο της εξέτασης της αίτησης παραμονής στο έδαφος του υπεύθυνου κράτους μέλουν, το δικαστήριο εξετάζει την απόφαση άρνησης χορήγησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας όσον αφορά τα νομικά και πραγματικά στοιχεία.
4. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στον αιτούντα να παραμείνει στο έδαφός τους εν αναμονή της έκβασης της διαδικασίας σχετικά με το αν ο αιτών δύναται ή όχι να παραμείνει στο έδαφός τους. Η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται εντός ενός μηνός από την κατάθεση της προσφυγής.
5. Ο αιτών που ύποβάλλει περαιτέρω προσφυγή κατά της πρώτης ή μεταγενέστερης απόφασης επί προσφυγής δεν έχει το δικαίωμα να παραμείνει στο έδαφος του κράτους μέλουν, εκτός εάν ένα δικαστήριο αποφασίσει διαφορετικά, μετά από αίτημα του αιτούντος ή ενεργώντας αυτεπαγγέλτως. Η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται εντός ενός μηνός από την υποβολή της εν λόγω περαιτέρω προσφυγής.

Άρθρο 55

Διάρκεια πρώτου βαθμού προσφυγής

1. Με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης της προσφυγής, τα δικαστήρια αποφασίζουν επί του πρώτου βαθμού προσφυγής, εντός των ακόλουθων προθεσμιών από τον χρόνο κατάθεσης της προσφυγής:
 - α) εντός έξι μηνών, στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει την αίτηση ως αβάσιμη όσον αφορά το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, εάν η εξέταση δεν πραγματοποιείται με την ταχεία διαδικασία ή στην περίπτωση απόφασης ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.
 - β) εντός δύο μηνών, στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη, ή στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει μια αίτηση λόγω ρητής ανάκλησης ή υπαναχώρησης, ή ως αβάσιμη ή προδήλως αβάσιμη σε σχέση με το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας, μετά από μια ταχεία διαδικασία εξέτασης ή μια διαδικασία στα σύνορα ή ενόσω ο αιτών τελεί υπό κράτηση.
 - γ) εντός ενός μηνός, σε περίπτωση απόρριψης μεταγενέστερης αίτησης ως απαράδεκτης ή προδήλως αβάσιμης.
2. Στις περιπτώσεις όπου εμπλέκονται περίπλοκα πραγματικά ή νομικά ζητήματα, οι προθεσμίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 δύνανται να παραταθούν κατά μια επιπλέον περίοδο τριών μηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 56

Προσβολή από πλευράς των δημοσίων αρχών

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη δυνατότητα των δημοσίων αρχών να προσβάλλουν τις διοικητικές ή δικαστικές αποφάσεις, όπως προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 57

Συνεργασία

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει ένα εθνικό σημείο επαφής και αποστέλλει τη διεύθυνσή του στην Επιτροπή. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές προς τα άλλα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο για την καθιέρωση άμεσης συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπεύθυνων αρχών.
3. Οταν καταφεύγουν στη χρήση των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 3, στο άρθρο 28 παράγραφος 3 και στο άρθρο 34 παράγραφος 3, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο μόλις παύσουν να συντρέχουν οι λόγοι εφαρμογής των εν λόγω έκτακτων μέτρων και τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει, ει δυνατόν, δεδομένα σχετικά με το ποσοστό των αιτήσεων για τις οποίες εφαρμόστηκαν παρεκκλίσεις επί του συνολικού αριθμού αιτήσεων που έγιναν αντικείμενο επεξεργασίας κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.

Άρθρο 58

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011³⁷.
2. Όποτε γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 5 αυτού.

Άρθρο 59

Πράξεις κατ' εξουσιοδότηση

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η αρμοδιότητα για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εκχωρείται στην Επιτροπή για χρονικό διάστημα πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετίας. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται αυτομάτως για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν σχετικές αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
5. Μια τέτοια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, καθώς και οι παρατάσεις της, τίθενται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός μηνός από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις.

Άρθρο 60

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Έως τις [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] και ανά πέντε έτη έκτοτε, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στα κράτη μέλη και, όπου τυχόν απαιτείται, προτείνει τροποποιήσεις.

Τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, διαβιβάζουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την κατάρτιση της έκθεσης, το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της έκθεσης.

³⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

Άρθρο 61

Κατάργηση

Η οδηγία 2013/32/EΕ καταργείται.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα 2.

Άρθρο 62

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε εφαρμογή στις [έξι μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*